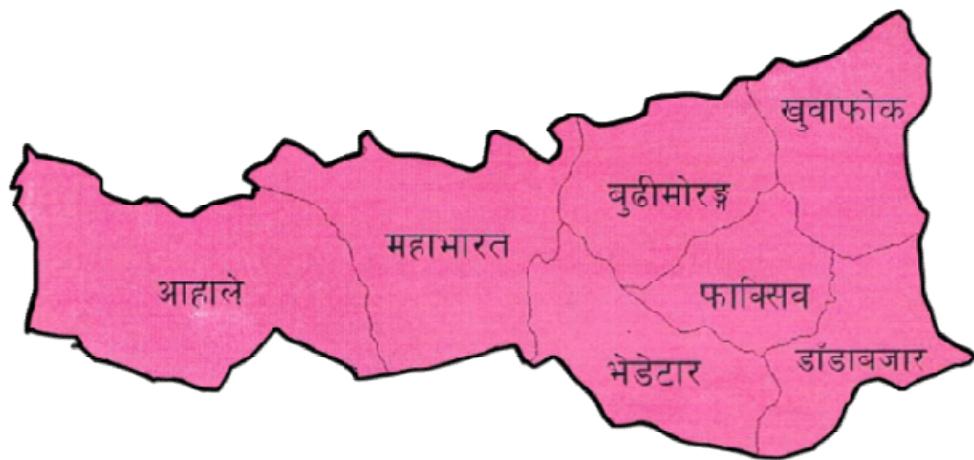

संक्षेपमा साँगुरीगढी गाउँपालिका

विवरण	
नाम	साँगुरीगढी
स्थापना	वि.स. २०७४
अवस्थीति	
अक्षाश	२६°५'९"३६" उत्तरी
देशान्तर	८७°१९'१९" पूर्वी
समुन्द्र सतहदेखिको उचाइ	१४३० मिटर
कुल क्षेत्रफल	१६६.४४ वर्ग कि.मी
प्रदेश	कोशी
जिल्ला	धनकुटा
केन्द्र	भेडेटार
वडा संख्या	१०
कुलजनप्रतिनिधि संख्या	५४
सिमाना	
पूर्व	चौंविसे गाउँपालिका
पश्चिम	बेलका गाउँपालिका (उदयपुर)
उत्तर	सहिदभूमिगाउँपालिका, धनकुटा नगरपालिका
दक्षिण	धरानउप-महानगरपालिका, वराहा नगरपालिका र केराबारी गाउँपालिका
कुल जनसंख्या (राष्ट्रिय जनगणना २०७८)	१९५६१
कुन जनसंख्या (घरधूरी सर्वेक्षण, २०७९)	१८०९४
कुल परिवारसंख्या (घरधूरी सर्वेक्षण, २०७९)	४३०८
महिला पुरुषको अनुपात	
(क) पुरुष	९४०३
(ख) महिला	८६९९
अपाङ्गताजनसंख्या	२०५
भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हेक्टर)
कृषि क्षेत्र	७०६८.७९
वन तथा चरण क्षेत्र	५९०८.६२
आवास क्षेत्र	२५६८.१७
वनदिनालाले ओगटेको क्षेत्र	२२४.६९
ताल तलैया	२३८.४८
सिमसार क्षेत्र	३८४.४८
औद्योगिक क्षेत्र	१३.३२
सडकले ओगटेको क्षेत्र	२३८

सौंगुरीगढी गाउँपालिकाको नक्सांकन:-

हाम्रो भन्नु

साँगुरीगढी गाउँपालिका धनकुटा जिल्ला र सुनसरी जिल्लाको धरान उपमहानगर पालिपाको सिमानामा रहेको गाउँपालिका हो । यस गाउँपालिका धनकुटा जिल्लामा रहेका ७ स्थानिय तहहरु मध्य पर्यटकीय क्षेत्रमा प्रवल सम्भावना बोकेको स्थानिय गाउँपालिमा पर्दछ । जहाँ भेडेटारर आदी ओखे टाव, नमस्ते झरना, आत्मा नाम्जे, स्थानहरु रहेका छन् ।

तुलनात्मक रूपमा यो गाउँपालिका भौतिक पूर्वाधारको विकासको दृष्टिकोणबाट राम्रै रहेतापनि बाहैमहिने सडक यातायातको पहुँच भने सुधार गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको छ जहाँ वर्षातको समयमा सवारी साधन आवत जावतमा कठिनाई हुने गर्दछ जस कारण मानिसहरूले विभिन्न समस्य झेल्नुपर्ने बाध्यता रहेको छ ।

साविकका बुढीमोरड, खुवाफोक, फाकिसब, डाँडाबजार, भेडेटार, महाभारत र आहाले गा.वि.स. मिलेर बनेको साँगुरीगढी गाउँपालिकामा स्थानीय सरकार पुर्नसंरचना आयोगबाट १० वटा वडा संख्या कायम भएको छ ।

देश संघियतामा गइसके पश्चात स्थानीय तहको अधिकार क्षेत्र, भूमिका र जिम्मेवारी पनि थप भइसकेको छ । जस अनुसार स्थानीय सरकारले आफ्नो विकास आफै गर्नुपर्दछ, आफ्नो स्रोत साधन आफैले जुटाउनु पर्दछ अनिमात्र आफ्नो पालिकाको विकास गर्न सकिन्छ भन्ने अवधारणालाई मध्यनजर राखी यस गाउँपालिकाले आफ्नो क्षेत्रको सम्पूर्ण सामाजिक, आर्थिक, भौतिक, संस्थागत तथा विविध अन्य बिषयहरूमा गाउँपालिकाको वर्तमान अवस्था झल्कने गरी वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यो वस्तुगत विवरण सम्पूर्ण घरधुरीमा गणकहरू परिचालन गरी तयार गरिएको हो । तथ्याङ्क संकलनको क्रममा सकभर कोही पनि नछुट्न र प्रश्नमा उल्लेख गरिएका सबै सूचनाहरू गणकले राम्रोसँग संकलन गर्न सकुन भन्ने अभिप्रायले एक एक दिन अनुशिक्षण र प्रयोगात्मक गराइ कार्यक्षेत्रमा परिचालन गरिएको थियो । यो तथ्याङ्क संकलन गर्दा विद्युतीय माध्यम अपनाइएको थियो जहाँ मोबाइल एप्लीकेशनको माध्यमबाट गणकहरूले सूचना लिने उक्त सूचना सोही दिन केन्द्रीय सर्भरमा पठाउने व्यवस्था गरिएको थियो जसबाट केही त्रुटी भएमा सर्भर सञ्चालन गर्ने समुहले तुरन्तै जाँच गरी सुधारको लागि पुन गणकमा पठाउने व्यवस्था गरिएको थियो ।

गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण तयार गर्न अपनाइएका उपायहरू आफैमा सन्तुलन कायम गर्न पर्याप्त रहेको पाइन्छ । सूचनालाई बढि भन्दा बढि यथार्थपरक बनाउने जिम्मा भने प्राथमिक रूपमा सूचना संकलक र सूचना प्रदायकमा निर्भर गर्दछ । सूचना दिनेबाट सही सूचना दिइएन र लिनेले राम्रोसँग लिइएन भने सूचनाको विश्वसनियतामा प्रश्न चिन्ह आउन सक्दछ । तसर्थ सूचनामा कमि कमजोरी नहोस भन्नाखातिर यस्ता विषयमा गणकलाई सरल रूपमा बुझाई परिचालन गरिएको थियो ।

यस प्रतिवेदनमा प्रस्तुत गरिएका सूचनाहरूको अध्ययन गर्दा आवश्यक सूचनाहरू सबै प्राप्त भएको देखिन्छ । तथापि सूचनाले कहिले पनि पूर्णता पाउँदैन र यसमा सुधारका थुप्रै गुन्जायस हुने हुँदा यो वस्तुगत विवरणबाट मात्र नभई यसका प्राथमिक सूचनाहरू, जुन विस्तृत रूपमा कम्प्युटरमा प्रवृष्ट गरिएको छ, । उक्त सूचनालाई समेत हेरी सच्याउन, सुधार गर्न र अद्यावधिक गर्न सकिन्छ ।

अन्तमा, यो वस्तुगत विवरणको सही प्रयोग गरी गाउँपालिकाको विकास योजना तर्जुमा गर्न, अनुगमन तथा मुल्याङ्कन गर्न सहज हुनेछ भन्ने आशा लिएका छौं ।

जितेन्द्र राई

अध्यक्ष

साँगुरीगढी गाउँपालिका

धनकुटा

खण्ड १- परिचय	१
१.१ पृष्ठभूमि	१
१.२ भूमिका	१
१.३ अवस्थिति	२
१.४ सिमाना	२
१.५ कानूनी र नीतिगत आधारहरु	३
१.६ वस्तुगत बिवरण तयारी विधि	३
१.६.१ वस्तुगत विवरण ढाँचा, सर्वेक्षण ओजार तथा तयारी विधि	३
१.६.२ गणकहरूलाई तथ्यांक संकलनबाटे तालिम	३
१.६.३ वडागत फिल्ड परिचालन	३
१.६.४ गाउँ वस्तुस्थिति बिवरण तयारी	४
१.७ अद्ययनका सिमा	४
खण्ड २ - गाँउपालिको चिनारी	५
२.१ भौगोलिक स्थिति:-	५
२.२ ऐतिहासिक पक्ष	५
२.३ प्राकृतिक सम्पदाको अवस्था	६
२.४ साँस्कृतिक पक्ष	६
२.५ विकासका संभावनाहरु	६
खण्ड ३ - पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको विवरण	७
३.१ जनसंख्या विश्लेषण	७
३.२ लिंग अनुसार जनसंख्याको विवरण	७
३.३ उमेर समुह अनुसार जनसंख्याको वर्गीकरण	७
३.४ भाषा अनुसार जनसंख्याको अवस्था	८
३.५ धर्म अनुसार जनसंख्याको वर्गीकरण	९
३.६ जातजाती अनुसारको वर्गीकरण	१०
३.७ पेशागत रूपमा जनसंख्याको विवरण	११
३.८ बसोबासको अवस्था	१३
३.९ जनसंख्याको वैवाहिक स्थिति	१३
३.१० परिवारमा १ बर्ष मृत्यु भएका सदस्यको विवरण	१३

३.११ अपाङ्गताकोरूपमा सक्रिय जनसंख्या.....	१४
३.१२ विद्युतीय उपकरण भएका परिवार.....	१५
३.१३ साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र २०७३ साल देखिको तथ्याङ्क	१६
३.१४ यस गाउँपालिकाको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण	१८
खण्ड ४-आर्थिक अवस्था.....	२०
४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण	२०
४.१.१ प्राविधिक,सीपयक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संशोधनको विवरण	२०
४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण.....	२२
४.१.३ परिवारको सरदर बार्षिक आमदानी र खर्च.....	२३
४.१.४ – वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरूको संख्या.....	२४
४.१.५ भुमिहिन दलित,भुमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरूको संख्यात्मक विवरण	२४
४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व	२४
४.२.१ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको भू-उपयोगको अवस्था	२४
४.२.२ भू-स्वामित्व	२४
४.२.३ जमिनको विवरण	२५
४.३ कृषि तथा पशु विकास	२५
४.३.१ सिंचाइ सम्बन्धि विवरण.....	२६
४.३.२ साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र हुने विभिन्न कृषि उत्पादनहरूको विवरणहरू:-	२७
४.३.३ चौपाया तथा पशुपंक्षी र त्यसबाट भएको आमदानी सम्बन्धि विवरण	३७
४.३.४ तरकारी बारीमा लाग्ने मुख्य कीराहरूको विवरण:-	३९
४.३.५ तारलारी वालीमा लाग्ने मूख्य रोगहरू	३९
४.३.६ खाधन्न वालीमा लाग्ने रोग	३९
४.३.८ फलफुलमा लाग्ने रोगहरू	४०
४.३.९ व्यवसायिक कृषि फर्म सम्बन्धि विवरण.....	४०
४.३.१० कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामदायिक संस्थाको विवरण.....	४३
४.३.११ साँगुरीगढी कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण	४६

४.३.११ कृषि उपज बजार पूर्वाधार तथा संकलन केन्द्रको विवरण:-	४९
४.४ पर्यटन विकास	४९
४.४.१ - मठ, मन्दिर एवं धार्मिक तथा पर्यटकिय स्थलहरु	५०
४.४.२ होटल,रिसोर्ट,रेस्टरन्ट,किराना,थोक,मासु,तरकारी र पलफूल व्यावसाय सम्बन्धी विवरण	५०
४.४.३ होमस्टे सम्बन्धी विवरण:-	५५
४.५ बैंक तथा वित्तीय संस्था.....	५५
४.५.१ बैंक तथा संस्था सम्बन्धी विवरण.....	५५
खण्ड -५ सामाजिक अवस्था.....	५६
५.१ शैक्षिक स्थीति	५६
५.१.१ शैक्षिक संस्था र विद्यार्थी सम्बन्धी विवरण.....	५६
५.१.२ विद्यालयको भौतिक अवस्था	६७
५.१.३ साँगुरीगढी गाउँपालिका अन्तर्गत विद्यालयहरुमा कार्यरत शिक्षक शिक्षिकाको विवरण	७२
५.१.४ नमूना तथा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध विद्यालय विवरण	८१
५.१.५ विद्यालयको स्वामित्वमा रहेको जग्गाको विवरण	८१
५.२ स्वास्थ्य क्षेत्र	८२
५.२.१ स्वास्थ्य तथा पोषण	८२
५.२.२ स्वास्थ्य संस्था र कार्यरत प्रमुखको विवरण	८३
५.२.३ साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोग तथा उपचार सम्बन्धी विवरण	८३
५.२.४ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरु	८४
५.३ खानेपानि तथा सरसफाई	८४
५.३.१ घर परीवारको खानेपानीको मुख्य स्रोत अवस्था	८४
५.३.२ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय.....	८४
५.३.३ सार्वजनिक शौचालय	८५
५.३.४ फोहोरमैला व्यवस्थापन	८५
५.४ महिला,वालवालिका तथा सामाजिक समावेशिकरण.....	८५

५.४.१ लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (अठार वर्ष मुनिका).....	८५
५.४.२ बालकलब तथा संजालको विवरण.....	८५
५.४.३ जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिला	८६
५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन.....	८६
५.५.१ खेलमैदान,पार्क,पिकनिक स्थल तथा मनोरन्जनस्थल	८६
५.५.२ पिकनिक स्थल.....	११५
५.५.३ पार्क	११५
५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति	८७
५.६.१ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थल	८७
५.६.२ स्थानीय चाडपर्व,जात्रा र मेला	११६
खण्ड ६ - वन तथा वातावरण स्थिति.....	८८
६.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण	८८
६.१.१ सामुदायिक वनहरूको विवरण	८८
६.१.२ निजि वन सम्बन्धि विवरण.....	९१
६.१.३ गाउँपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावरको विवरण.....	९१
६.२ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था	९१
६.२.१ प्रमुख जलाधार.....	१२१
६.२.२ पानिको मुहान र नदी तथा खोला सम्बन्धि विवरण.....	९२
६.३ जैविक विविधता र वातावरणी सेवा	९२
६.३.१ महत्वपूर्ण वासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीको विवरण ...	९२
६.३.२ महत्वपूर्ण वनस्पति विवरण.....	९२
६.३.३ यस गाउँपालिकामा कुनै पनि राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको पाईदैन ।	९२
६.४ विपद् जोखिम व्यवस्थापन	९२
६.४.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण.....	९२
६.४.२ खोज तथा उद्धार सामग्री विवरण:-	९२
६.४.३ विपदबाट मानवीय क्षती.....	९२३
६.४.४ आपतकालिन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण.....	९२३
खण्ड-७ भौतिक पूर्वाधार स्थिति विवरण	९४

७.१ यातायात पूर्वाधार	९४
७.१.१ गाउँपालिका क्षेत्र भएका सडकहरूको विस्तृत विवरण	९४
७.१.२ झोलुङ्गे पुर सम्बन्धि विवरण.....	९९
७.१.३ पैदल मार्ग.....	१२९
७.२ विद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा.....	१००
७.२.१ परीवारमा खाना पकाउन प्रयोग गरिने मुख्य इन्धन.....	१००
७.३ आवास तथा भवन.....	१३०
७.३.१ साँगुरीगढी गाउँपालिकामा रहेका घरहरूको जगाको किसिम	१३०
७.३.२ बाहिरगारो अनुसार रहेका घरहरूको विवरण	१३०
७.३.३ आवासको छाना अनुसार घरहरूको विवरण.....	१३०
खण्ड ८ - संस्थागत विकास तथा सुशासन	१३२
८.१ संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था	१३२
८.१.१ गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरूको विवरण.....	१३२
८.१.२ साँगुरीगढी गाउँपालिका,धनकुटा,गाउँ कार्यालयको प्रस्तावित संगठन संरचना....	१३४
८.१.३ गाउँपालिका कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण.....	१३५
८.१.४ साँगुरीगढी गाउँपालिका अन्तर्गत नागरीकलाई सेवा सुविधा पुराउदै आएका संस्थाहरूको विवरण:-.....	१३८
८.१.५ गाउँपालिकाले हाल सम्म निर्माण गरेका ऐन नियम तथा कार्य विधिहरू	१३८
८.१.६ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आय र व्यय	१३९

१.१ पृष्ठभूमि

साँगुरीगढी कोशी प्रदेशको धनकुटा जिल्लामा पर्ने एक गाउँपालिका हो । नेपाल सरकारले साविकका बुढीमोरड, खुवाफोक, फाकिसब, डाँडावजार, भेडेटार, महाभारत र आहाले गाँउ विकास समितिहरूलाई समायोजना गरी साँगुरीगढी गाँउपालिका बनाएको हो । यस गाँउपालिकाको कुल क्षेत्रफल १६६,४४ वर्ग किलोमिटर र कुल जनसंख्या १८०९५ रहेको छ ।

१० वडामा विभिन्न यो साँगुरीगढी गाँउपालिकाको मुख्य कार्यालय साँगुरीगढी-६, भेडेटारमा रहेको छ । भेडेटार बजार क्षेत्र यहाँको रमणीय स्थलको रूपमा प्रख्यात छ । यो ठाउँ धरान नगरपालिकाबाट करिब १७ किलोमिटर जुन सुनसरी र धनकुटा जिल्लाको सिमानाको रूप चिनिन्छ । भेडेटार समुन्द्री सतहबाट १,४३० मिटर उचाईमा पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित भएकोले मानिसहरू तराईको गर्मीबाट बच्न चिसो वातावरणमा रम्न र पहाडी एवं हिमाली भेगको सुन्दरता हेर्न आउने गर्दछन् । भेडेटारमा रहेको चाल्स टावरको स्थानमा इस्कार्ड वर्कको संरचना बनिने क्रममा रहेको छ ।

पहाडको टुप्पोमा अवस्थित सानो सुन्दर भेडेटार बजार धनकुटा जिल्लाको दक्षिणी प्रवेशद्वार पनि हो । यहाँबाट धनकुटा सदरमुकाम ३६ कि.मी. दूरीमा रहेको छ । भेडेटारबाट पाँचथर जिल्लाको रौकेसम्मको निर्माणधिन सडक पूर्वतर्फ गएको छ भने आहाले हुँदै वराहक्षेत्र जाने निर्माणधिन सडक पश्चिम तर्फ गएको छ । त्यसै गरी तमोर करिङ्गोर ताप्लेजुङ्ग जाने राजमर्गले पानि वडा १०,९,८ र ७ लाई छोएको छ । उच्च पहाडमा रहेको वाहैमास चिसो हावा बहने हुनाले यहाँ गर्मी मौसममा शीतल हावा खान र जाडो मौसममा पिकनिकको लागि आउने मानिसहरूको भीड लाग्दछ । यहाँको चिसो हावापानी र मनोरम प्राकृतिक दृश्य अवलोकनका लागि तराई क्षेत्र र भारतका गर्मी ठाउँहरूबाट पनि मानिसहरू आउने गर्दछन् । भेडेटारको शिरमा शैलुङ्गडाँडा नामक एउटा अग्लो चुचुरो छ । २०३८ सालमा वेलायतका युवराज चार्ल्स शैलुङ्गडाँडाको टुप्पोमा चढ्नु भएको हुदै यस डाँडालाई चार्ल्स प्वाइन्ट नामकरण गरिएको हो ।

भेडेटारबाट नजीकै उत्तरपट्टी राजमार्गको छेउमा रमणीय नमस्ते झिना बगेको छ । गर्मी मौसममा हजारौंको संख्यमा भारत लगायत नजिकका तराई मुलका पर्यटकहरूको भिड लाग्ने गर्दछ । भेडेटारबाट केही पश्चिममा ऐतिहासिक साँगुरीगढी रहेको छ । यातायात, सञ्चार र होटल, रेस्टुरेन्ट आदिको राम्रो सुविधा भएको भेडेटार पर्यटकीय महत्वको स्थानको रूपमा अझ विकसित हुँदै जाने सम्भावना रहेको छ ।

त्यसैगरी साँगुरीगढी गाउँपालिकाको वडा नं. ६ मा पर्यटन प्रवर्धनका लागि नाम्जे होमस्टे संचालनमा रहेको छ भने वडा नं. ५ मा पनि होमस्टे संचालनमा लायाइएको छ । वडा नं. ५ मा पर्ने ओखे टावरबाट तराईका विभिन्न फाँटहरूको मनोरम दृश्यको अवलोकन गर्न पाईदै भने ध्वाजे डाँडावाट सूर्यउदयको भ्यू अवलोकन गर्न सकिन्छ ।

१.२ भूमिका

साविकका बुढीमोरड, खुवाफोक, फाकिसब, डाँडावजार, भेडेटार, महाभारत र आहाले गा.वि.स. मिलेर बनेको साँगुरीगढी गाउँपालिकामा स्थानीय सरकार पुर्नसंरचना आयोगबाट १० वटा वडा संख्या कायम भएको छ । नेपालको संविधानले संघीयता र स्थानीय स्वशासनको भावनालाई मूर्तरूप दिन निर्णय गर्ने अधिकारको निक्षेपण सहित स्थानीय तहलाई वितीय, प्रशासनिक र सेवा प्रवाहको अधिकार प्रदान गरेको छ । यस प्रकार स्थानीय तहहरूलाई संघीयताको सिद्धान्त अनुसार कानूनद्वारा नै आफ्नो स्थानीय तहको योजना तयार गर्ने, आन्तरिक स्रोत परिचालनको लागि कर, शुल्क तथा दस्तुरको दर तोकन सक्ने र सो बमोजिम आन्तरिक आय संकलन गर्न सक्ने अधिकार प्रदान गरेको हुन्छ । कानूनले प्रदान गरेको अधिकार क्षेत्रभित्र रही वित्तीय निक्षेपणको अधिकारलाई सही रूपमा परिचालन गर्न सकेमा स्थानीय तहबाट सेवा प्रदान गर्ने क्षमता थप सबल र सक्षम हुन सक्दछ ।

संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्रको स्थापना संगै गाउँपालिका तथा नगरपालिकाहरु स्थानीय सरकारको स्वरूपमा स्थापना भई क्षेत्र, अधिकार तथा जिम्मेवारीहरुमा समेत परिवर्तन भएको छ भने सोही अनुरूप स्थानीय सरकारले आफ्नो क्षेत्रको विस्तृत सूचना तयार गरी सो अनुरूप तथ्याङ्कमा आधारित योजना तयार गर्नुपर्ने जिम्मेवारी पनि त्यतिकै रहेको छ । स्थानीय तहसँग जबसम्म आफ्नो भूगोलको सही तथ्याङ्क तथा अवस्था झल्कने सूचना हुँदैन तबसम्म भविश्यमा कहा जाने र कस्तो सेवा सुविधा नागरिकलाई प्रदान गर्ने भन्ने विषयमा अन्यौल हुने हुँदा स्थानीय सरकारले सर्वप्रथम आफ्नो क्षेत्रको बस्तुगत विवरण तयार गरी वर्तमान अवस्थामा गाउँपालिकाको अवस्थाको विष्लेषण गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

स्थानीय तह जसमा गाउँपालिकाको विकास निर्माण र सुशासन व्यवस्थापनमा कर्मचारीहरुको प्राथमिक जिम्मेवारी रहनु र गाउँपालिका क्षेत्र भित्र क्रियाशील राजनैतिक दल र सामाजिक कार्यकर्ताहरुको परामर्शीय भूमिका मार्फत गाउँपालिकामा निर्वाचित प्रतिनिधिहरुवाट नीति निर्माण र शासन व्यवस्थापन हुने क्रमको शुरुवात भएको छ । यस अवस्थामा गाउँपालिकाले आफ्नो व्यवस्थीत अल्पकालिन र दिर्घकालिन योजना तयार गर्नुपर्ने अपरिहार्यता रहेको छ । यसै सन्दर्भमा गाउँपालिकाले आफ्ना विकासका प्रयासहरूलाई व्यवस्थीत रूपमा सञ्चालन गर्न तथ्याङ्कको अपरिहार्यतालाई मध्यनजर राखी गाउँपालिकाले गाउँ प्रोफाइल बनाउने तयार गरेको छ । गाउँ प्रोफाइलको तयारी पश्चात साँगुरीगढी गाउँपालिकाले गाउँपालिकाको जनसंख्या लगायत सबै क्षेत्र (आर्थिक, सामाजिक, भौतिक, शैक्षिक, वातावरण आदी) को वर्तमान अवस्थाको वारेमा यो वस्तुगत विवरणबाट विस्तृत जानाकारी प्राप्त हुने आशा लिइएको छ ।

१.३ अवस्थिति

धनकुटा जिल्लाको ७ वाटा स्थानीय तहहरु मध्य साँगुरीगढी गाउँपालिका पर्यटकीय क्षेत्रमा प्रवल सम्भावना बोकेको गाउँपालिकाको रूपमा रहेको छ । यो गाउँपालिका साविक ७ वटा गाविसका सबै वडाहरू मिलाएर वि.सं. २०७३ सालमा पुनर्निर्माण गरिएको हो । गाउँपालिका निर्माणका क्रममा बुढीमोरड वडा ६-८ मिलेर वडा नं. १, बुढीमोरडगाविसकै वडा २-५ सम्मलाई वडा नं. २ बनाईएको छ । त्यसैगरी खुवाफोक गाविसको वडा. १-९ लाई वडा नं. ३, फाक्सिव गाविसको वडा नं. १-९ लाई वडा नं. ४, डाँडाबजार गाविसको वडा नं. १-९ लाई वडा नं. ५, भेडेटार गाविस वडा नं. १-९ लाई वडा नं. ६ बनाईएको छ भने महाभारत गाविस वडा १-४ लाई वडा नं. ७, महाभारत गाविस वडा नं. ५-९ लाई वडा नं. ८ र आहाले गाविस वडा ३, ५-८ लाई वडा नं. ९ र आहाले गाविस वडा नं. १, २, ४, ९लाई वडा नं. १० बानाईएको छ । यसरी यी ७ वटा गाविसलाई मिलाएर साँगुरीगढी गाउँपालिका बनाईएको हो । यसरी यस गाउँपालिकामा जम्मा १० वटा वडाहरू रहेका छन् ।

१.४ सिमाना

साविक ७ वटा गा (महाभारत र आहाले, भेडेटार, डाँडा बजार, फाक्सिव, खुवाफोक, बुढीमोरड) हरु.स.वि.वलेर हाल १० वटा वडामा रूपान्तरित भई बनेको साँगुरीगढी गाउँपालिका कोशी प्रदेश अन्तर्गत धनकुटा जिल्लामा अवस्थित पर्यटकीय विशेषता बोकेको पहाडी गाउँपालिका हो । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय वडा नं. ६ भेडेटारमा रहेको छ । यस गाउँपालिकाको पूर्वतर्फ चौविसे गाउँपालिका, पश्चिममा उदयपुर जिल्लाको बेलका गाउँपालिका, उत्तरमा सहिदभूमि गाउँपालिका, धनकुटा नगरपालिका र छ्थर गाउँपालिका तथा दक्षिणमा धरान उप-महानगरपालिका, बराहा नगरपालिका तथा केराबारी गाउँपालिका रहेको छ ।

क्षेत्रफल

भेडेटार सामुन्द्रिक सतहबाट अन्दाजी १,४३० मिटर उचाईमा रहेको छ भने यस गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिको हिसाबले २६०५१'३६" उत्तरी अक्षांश र ८७०५१९'३६" पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । जम्मा १० वटा वडाहरू मिलेर बनेको साँगुरीगढी गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १६६.४४ वर्ग कि.मि. जुन कोशी प्रदेशको कुल

क्षेत्रफलको ०.६४ प्रतिशत हुन आउँछ र नेपालको कुल क्षेत्रफल १,४७,१८९ वर्ग कि.मि. को ०.११ प्रतिशत हुन आउँछ ।

१.५ कानूनी र नीतिगत आधारहरू

संवैधानिक व्यवस्था,नीतिगत निर्णय तथा व्यवस्था, तथ्याङ्कका मान्य सिद्धान्त र आधार, विगतका अनुभव तथा सिकाईलाई आधार मानी यो वस्तुगत विवरण तयार गरिएको छ । यो वस्तुगत तयारीमा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४, स्थानीय तहको वस्तुगत विवरण कार्यविधि,२०७५,नेपाल सरकारको कार्य विस्तृतीकरण प्रतिवेदन, तथ्याङ्क ऐन, स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ जस्ता कानूनी र नीतिगत व्यवस्था र साविकमा गाउँ, नगर र जिल्लाको वस्तुगत विवरण तयारीमा अभ्यास गरिएको ढाचाँ,विधि तथा प्रक्रयालाई प्रमुख आधारको रूपमा लिईएको छ । खास गरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ अनुसार योजना तर्जुमा र तथ्याङ्क अध्यावधिक गर्नु पर्ने व्यहोरा उल्लेख छ । प्रस्तुत ऐनमा जनसांख्यिक, प्राकृतिक, आर्थिक, सामाजिक,साँस्कृतिक,भौतिक पूर्वाधार,रोजगारीको अवस्था,कूल ग्राहस्थ उत्पादन, प्रतिव्यक्ति आय,मानव विकास सूचकांक, राजस्व तथा आयव्यय समेतको तथ्याङ्क संकलन तथा प्रशोधन गरी राष्ट्रिय तथा स्थानीय सूचना प्रणालीमा आवद्धता र पाश्वचित्र तथा श्रोत नक्साको अध्यावधिक अभिलेखनलाई गाउँपालिका वा नगरपालिकाको काम कर्तव्य र अधिकार भनि उल्लेख गरिएको छ ।

१.६ वस्तुगत विवरण तयारी विधि

साँगरीगढी गाउँपालिकाको वस्तुस्थिति विवरण तयार गर्दा संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयद्वारा जारी गाउँ तथा नगर वस्तुगत विवरण तयारी कार्यविधि,२०७४ ले निर्देशन गरे अनुसारका व्यक्तिगत र संस्थागत सुचक र विधिहरूमा रहदै स्थानीय तहको आवश्यकता अनुसार केही सुचकहरू थप गरी निम्न विधि तथा प्रकृया बाट संकलन गरियो ।

१.६.१ वस्तुगत विवरण ढाँचा,सर्वेक्षण ओजार तथा तयारी विधि

तथ्यांक सूचना संकलनका लागि सर्वप्रथम परामर्श टोली द्वारा संघिय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयद्वारा जारी घरधुरी सर्वेक्षणको सुचक सहितका फर्म्याटलाई आधार मानि गाउँपालिकाको आवश्यकता अनुसार केही सुचकहरू थप गरी तयार गरियो । यसै दोस्रो तहको संस्थागत डाटा संकलनका लागि समेत सर्वेक्षण ओजार रिमार्जन गरी गाउँपालिकामा पेश गरियो ।

१.६.२ गणकहरूलाई तथ्यांक संकलनबाटे तालिम

तथ्यांक संकलनका लागि साँगुरीगढी गाउँपालिकाका प्रत्येक बडाबाट २३ जना गणकहरूलाई नियुक्ति गरिएको थियो । गणकहरू चयन गर्दा न्यूनतम एस.एल.सि पास गरेको र सो वाडका स्थानीय वासिन्दालाई मात्र चयन गरिएको थियो । गणकहरू चयन गरिसके पछि गाउँपालिकाको मातहतमा एक दिने तथ्यांक सूचक संकलन तालिम आयोजना गरिएको थियो । तालिम मूल्यतया घरधुरी तथ्यांक सर्वेक्षणमा केन्द्रित थियो । COBO COLLECT सर्वेक्षण औजारमा सहभागिहरूले आफ्नै मोबाइलमा डाटा संकलन फिल्डमा कसरी भर्ने भन्ने बारे (DEMO) मार्फत user name र password दिएर सिकाईएको थियो । फसहभागिहरूलाई फिल्ड पठाईनु अघि आफ्नो आफ्नो नामको user name र password केट गरिदिएर डाटा संकलनमा पठाईएको थियो । प्रमुख समस्यामा घरमूली घरमा नभेतिनु र सकभर सबै सूचना दिन नचाहने रहेको पाईयो । फिल्ड पश्चात गणकहरूले माबाइल मार्फत भरेका तथ्याङ्क इन्टर्नेटको माध्यमबाट सर्भरमा पठाउने तरिकाको बारेमा सिकाईएको थियो ।

१.६.३ बडागत फिल्ड परिचालन

तालिम पश्चात सबै २२ जना गणकहरू आ-आफ्नो तोकिएको वार्डमा गई १० वटै बडाबाट मोबाइल एप मार्फत सूचना संकलनका कार्य सम्पन्न गरियो । घरधुरी सर्वेक्षण कार्यका लागि एक महिनाको समय तोकिएको थियो ।

सो अवधिमा विभिन्न प्राविधिक कारणले तोकियको समयमा डाटा संकलन कार्य पुरा हुन सकेको थिएन। तथ्यांक संकलनको अबधिमा समय समयमा सर्भर हेरी प्राप्त तथ्यांकहरूलाई सुधार गर्न गणकहरूलाई सुझाइएको थियो ।

१.६.४ गाउँ वस्तुस्थिति विवरण तयारी

मोबाइल एपबाट प्राप्त तथ्यांकलाई विश्लेषण गरी गाउँ प्रोफाइल तयार गरिएको थियो । सोही विश्लेषणको आधारमा गाउँको वस्तुस्थिति विवरण (गाउँ प्रोफाइल) तयारी गर्ने कार्य सम्पन्न भएको थियो ।

१.७ अध्ययनका सिमा

गाउँ प्रोफाइल तयार गर्ने कार्य पूर्वानिर्धारित कार्य योजना अनुसार गर्ने प्रयत्न गरेता पनि कतिपय कारणहरूले गर्दा तोकिएको समयमा कार्य सम्पन्न गर्न सकिएन । अध्ययनका दौरानमा गणकहरूद्वारा जानकारी गराए अनुसार कतिपय घरधनीहरूका घर पालिकामा भित्र भएता पनि घरपरिवारका कुनै सदस्यहरू गाउँमा बसोवास नगर्ने गरेकोले तथ्यांक लिन कठिनाई भएको । यस्तो अवस्थामा छरछिमेकबाट सामान्य सूचना लिई फोल्डर भर्ने कार्य भए पनि सो घरमुलीका पूर्ण विवरण उपलब्ध हुन नसकेका । यसै गरी तथ्यांक सूचना संकलन गर्न जाँदा घरमुली वा सूचना प्रदायक उपस्थित नहुँदा एउटा घरका सूचना संकलन गर्न गणकहरूलाई पटक पटक जानु परेकोले सूचना संकलनमा केही ढिलाई भएको पाइयो ।

खण्ड २ – गाँउपालिको चिनारी

२.१ भौगोलिक स्थिति:-

प्रदेश नं. १ को धनकुटा जिल्लामा अवस्थीत साँगुरीगढी गाउँपालिका धनकुटा जिल्ला सदरमुकामको धनकुटा नगरपालिकासँग जोडिएको गाउँपालिका हो । साँगुरीगढी गाउँपालिकाकोशी प्रदेश अन्तर्गत धनकुटा जिल्लामा अवस्थित पहाडी विशेषता र पर्यटकीय सम्भावना बोकेको गाँपालिकाका हो । कुल १० वटा बडामा विभाजित यस गाउँपालिका साविकका सातवटा गाविस (बुढीमोरङ्ग, खुवाफुक, फाकिसव, डाँडा बजार, भेडेटार, हनाभारत र आहाले) मिलि बनेको हो ।

भेडेटारमा रहेको साँगुरीगढी गाउँपालिका सामुन्द्रिक सतहबाट अन्दाजी १,४३० मिटर उचाईमा रहेको छ भने यस गाउँपालिका भौगोलिक अवस्थितिको हिसाबले $26^{\circ}49'36''$ उत्तरी अक्षांश र $87^{\circ}51'36''$ पूर्वी देशान्तरमा फैलिएको छ । जम्मा १० वटा बडाहरू मिलेर बनेको साँगुरीगढी गाउँपालिकाको क्षेत्रफल १६६.४४ वर्ग कि.मि. रहेको छ ।

बडा अनुसार क्षेत्रफल

भूगलको नजरमा साँगुरीगढी गाउँपालिकाको बडा नं. ३ अरुको तुलनामा ठूलो रहेको छ भने साँगुरीगढी गाउँपालिकाको बडा नं. २ १० बडाहरू मध्य सानो रहेको छ ।

साँगुरीगढी गाउँपालिकाका बडाहरूको विवरण:-

नयाँ बडा	समावेश गाविस/नपा	प्रतिशत	क्षेत्रफल(कि.मि.वर्ग कि)
१	बुढीमोरड गाविस १,६,७,८	९.६१	१४.०४
२	बुढीमोरड गाविस २,३,४,५,९	७.८३	६.८६
३	खुवाफोक गाविस १-९	११.१६	२१.३९
४	फाकिसव गाविस १-९	६.९३	१३.३३
५	डाँडा बजार गाविस १-९	१२.२३	१७.०८
६	भेडेटार गाविस १-९	१५.०१	२०.६०
७	महाभारत गाविस १-४	८.७१	१४.७३
८	महाभारत गाविस ५-९	१०.२३	१८.१९
९	आहाले गाविस ३,५,६,७,८	९.६७	२०.४९
१०	आहाले गाविस १,२,४,९	८.६२	१९.८२

स्रोतः-साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आवाधिक योजना

२.२ ऐतिहासिक पक्ष

यस साँगुरीगढी निर्माणको वरेमा खोजीको विषय रहेता पनि गस गढीको मर्मत सम्भार र प्रचार प्रसार गर्न भने आवश्यक देखिन्छ । यस साँगुरीगढीमा २०१/१७ साल सम्म ठुलो वरको रुखमुनी मुल निशानथान रहेको र वरीपरी पुराना हतियाहरू जस्तै, खुडा, तरवार, बन्दुक, भाला, तोपका बमगोलाहरू रहेका थिए । वरप्री वस्ती रहन्जेल भेडेटार कार्कीछापाको गौरीमान मगर जाती पुजारी रही मुख्य निशानदेवी भगवतीको शाखा देवी, देवताहरूमा तमोरमाई, लेउतीमाई, बुढीवजै, सिद्धसिकारी, बुढासुव्वा, पञ्चकन्या, सेउतीसर्दु, वाघभैरू र बुढी मैदानीको समेत पुजा अर्चन आगर्ने चलन रही आएको थियो । साँगुरी वस्ती उठ्नु केही अगाडी धनकुटा जिल्ला प्रहरी कार्यालयको निशानथानमा पुरान हातहतियार लगायतका सामग्रीहरू लगे पछि नियमित रूपमा पुजा हुन छाडेको भनी स्थानीय बताउछन् । यस गढीको दक्षिणतर्फ गढीखोला रहेको छ । यो खोला बर्षायाममा सुक्ने र सुख्खा याममा वहने गर्दछ । यस्तो हुनुमा सृष्टिकालमा तमोर अरुणनदीले सो गढीखोलासँग विवाह गर्ने दौड प्रतिस्पर्धामा तमोरनदी पहिला पुग्दा उक्त गढीखोलामा भोटेजातिका मानिसहरूले गाईका आन्द्रा धुदैगरेको देखि पछि घिन मानेर तिमी

गंगासागरमा पुरन नसक्नेगरी अल्पिनु भनी श्राप दिए पछि गढीखोला आज सम्म पनि वर्षामा सुक्ने र हिँउदमा वहने गर्दछ भन्ने किम्बदन्ती छ ।

२.३ प्राकृतिक सम्पदाको अवस्था

साँगुरीगढी गाउँपालिकाको मुलप्रवाह क्षेत्र बानाएर अविरल बगिरहने तमोर, रामगुवा, मिदुवा, लुद्रेनी, फेसुवा, सधुवा आदि यहाँका मुख्य प्राकृतिक जल सम्पदाहरु हुन् । सिञ्चाईको मुख्य श्रोतको रूपमा रहेको तमोर, रामगुवा, मिदुवा, कमुवा, फेसुवा, सधुवा खोलाहरु लगायतका खोलाहरुबाट यस क्षेत्रको जमिनमा सिञ्चाई गरेको छ । साँगुरीगढी गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र पाइने केही जनावर र पन्छि तथा वनस्पतिहरुमा रातो मुग, दुम्सी, बैंदल, चितल, चितुवा, वाँदर, लंगुर, मलसांप्रा, खरायो आदी जनावरहरुर कालिज, लुँचे, बकुल्ला, मैना, ढुकुर, नीलकण्ठ, कोइली, ढुकुर आदि चराहरु तथा साल, खयर, सतिसाल, चिलाउने, सल्ला, उत्तिस, चाँप, कटुस, टाँकी, बडहर, कुटमरो, दुधिलो, कझिरालो, चिउरी, गुराँस, पात्ले, लटुस आदी पर्दछन् । यस क्षत्रमा रहेका नदी तथा खोलाकिनारामा वालुवा, दुङ्गा लगायतका खनिजहरु पाईन्छ ।

२.४ साँस्कृतिक पक्ष

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा अधीकांश किराँत जातिको बसोबास रहेकोमा हिन्दु धर्म तथा किराँत धर्म मान्नेहरुको बाहिल्यता रहेको छ । त्यसै बौद्ध, क्रिश्वियन साथै अन्य धर्मावलम्बीहरु समेत यस गाउँपालिकामा बसोबार गर्दै आएको र धार्मिक सहिष्णुता कायम रहेको पाईन्छ । यस क्षेत्रमा राई, लिम्बु, मगर, तामाङ्ग, याम्फु, बान्तावा, याखाका साथै कामी, (पहाडी) ब्राम्हण, सार्की, दमाई, माझी, भुजेल, थारु, गुरुङ, नेवार आदी मानिसहरुको मिश्रित बसोबास रहेको पाईन्छ । यस क्षेत्रमा मनाईने चाडपर्वहरुमा दशै, तिहार, चैते दशै, माघे सक्रान्ति, साउने सक्रान्ति, भुमे, क्रिस्मस, बुद्ध जयन्ती, वैशाख पूर्णिमा, ल्होसार, धुले पुजा, माझेना, पाप्फड, आदी रहेको पाईन्छ । साँस्कृतिक पक्षमा लिम्बुहरुको केलाड नाच, ढोल नाच र धान नाच, राईहरुको चण्डी नाच र साकेला, मगरहरुको हुर्च नाच र कौरा नाच, याकाहरुको डोकेनी नाच, तामाङ्हहरुको डम्फ नाच, आदि यस क्षत्रका मूख्य स्थानीय प्रचलन अन्तर्गत पर्दछन् । धार्मिक तथा भाषिक रूपमा रहेको यस क्षेत्रमा चाडपर्वका समयमा गरिने विभिन्न क्रियाकलापहरुले यहाँको सामाजिक र साँस्कृतिक उत्कृष्टता झल्काउने गर्दछ । भेषभुषाको रूपमा पुरुष तथा महिलाहरुले विभिन्न चाडपर्वहरुमा आ आफ्नो जातजाति झल्काउने मौलिक भेषभुषा लगाउने-गर्दछन् ।

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा लगाइने प्रमुख भेषभुषाहरु:-

परुषले प्रयोग गर्ने	महिलाले प्रयोग गर्ने
दौरा सुरवारल, कमिज, सर्ट, पाइन्ट, कोट, इष्टकोट, जाकेट, गलवन्दी, टोपी आदी	सारी, लुङ्गी, ब्लाउज, पछ्योरी, सल, बर्खी ओढने, स्वेटर, कुर्थासुरवाल आदी

२.५ विकासका संभावनाहरु

- ✓ शैक्षिक जनशक्ति उत्पादन गरी स्थानीय जनशक्तिको मागलाई पूर्ति गर्न सकिने ।
- ✓ सामुदायिक विद्वालयको गुणस्तर बृद्धिका लागि अंग्रेजी माध्यममा पठनपाठन गराउन सकिने साथै विधुतीय व्यवस्थापन, क्षब्रहत् व्यवस्थापन लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सकिने ।
- ✓ स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आधारभूत सुविधा युक्त औजार/उपकरण, दक्ष जनशक्ति र पूर्वाधार पुर्याउनु ।
- ✓ पानीको स्रोतहरुको संरक्षण गरी प्राकृतिक स्रोतको सदुपयोग गर्ने ।
- ✓ स्थानीय सरकारका लक्षित वर्गको सम्मान जनक उपस्थिति तथा सहभागिता ।
- ✓ स्थानीय स्तरमा खेलकुदको नियमित कार्यक्रम गरी स्थानीय खेल प्रतिभाहरुको पहिचान र विक्रमस गर्ने ।
- ✓ स्थानीय बेरोजगार युवाहरुलाई उद्धमशील रोजगारीको सुनिश्चिता गर्ने ।

- ✓ विद्युतीय सरकारको अवधारणा अनुरूप बढी भन्दा बढी नागरिक लक्षित सेवाहरू अनलाईन मार्फत प्रदान गर्ने ।
- ✓ कृषि प्रविधि उपयोग गरी गाउँपालिकाको आर्थिक विकासको गतिलाई तिब्रता दिन सकिन्छ ।
- ✓ बढी सम्भावनाको रूपमा देखिएको जडिबुटी, तरकारी, अलौची, चिया, उखु, कफी, चिउरी, आलु लगायतको उत्पादन ।
- ✓ यस क्षेत्रमा रहेका पर्यटकीय सम्भावना बोकेको स्थानहरूको एकिकृत पर्यटन गुरुयोजना अनुसार क्रमगत रूपमा पर्यटकीय पूर्वाधारहरू निर्माण गरे अन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूलाई आकर्षण गर्ने ।

खण्ड ३ – पारिवारिक विवरण तथा जनसंख्याको विवरण

३.१ जनसंख्या विश्लेषण

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकामा आवद्ध सात वटा साविकका गा.वि.स.को जनसंख्या १९५६९ र घरधुरी ५००५ रहेको पाइन्छ । यस वर्ष (२०७९) मा घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार संकलन गरिएको तथ्याङ्क अनुसार यस गाउँपालिकाको जनसंख्या घटेको छ भने घरधुरी संख्या ४३०८ रहेको पाईछ । जनसंख्या घट्नुको कारण वैदेशिक रोजगार र आसपासका तराई जिल्लाका पालिकाहरूमा बसाइँसराइ रहेको अनुमान गर्न सकिन्छ ।

साँगुरीगढी गाउँपालिकाको जनसंख्या पहिलाको अनुपातमा घट्दै आएको देखिएको छ । जनगणना २०५८ अनुसार जनगणना २०६८ मा वृद्धि भएपनि जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार घट्ने क्रममा रहेको छ ।

गाउँपालिकाको जनसंख्या वृद्धिदर सम्बन्धी विवरण:-

साँगुरीगढी	जनगणना २०५८	जनगणना २०६८	जनगणना २०७८	फिल्ड सर्व (२०७९)
जनसंख्या	२०९३८	२१५३६	१९५६९	१८०९४
घरधुरी				
वृद्धिदर				

स्रोत:-केन्द्रियतथ्याङ्क विभाग, २०५८, २०६८, २०७८ र फिल्ड सर्व

३.२ लिंग अनुसार जनसंख्याको विवरण

यस गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या मध्य ५२ प्रतिशत पुरुष रहेको छ भने ४८ प्रतिशत महिला रहेको पाईन्छ ।

लिङ्ग अनुसार जनसंख्याको विवरण

जनसंख्या/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
पुरुष	७९७	६७९	७३७	९५०	११६७	१२८१	१०९	१०१९	११०७	७५८	१४०४	५२%
महिला	७३३	६५३	४१८	८४७	१११८	१२१४	८३५	९६६	१०९३	७३४	८६११	४८%
जम्मा	१५३०	१३३२	११५५	१७९७	२२८५	२४९५	१७४४	१९८५	२२००	१४९२	१८०९५	१००%

स्रोत:- फिल्ड सर्व

३.३ उमेर समुह अनुसार जनसंख्याको वर्गीकरण

घरधुरी सर्वेक्षणबाट प्राप्त तथ्याङ्कलाई उमेर समुह अनुसार तलको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ जस अनुसार २० देखि ३९ वर्ष समुहको जनसंख्या ३५% भन्दा बढी देखिन्छ भने ४० देखि ६९ वर्ष समुहको जनसंख्या ३१% देखिन्छ जुन जनसंख्याको वितरणको हिसावले अति नै लाभदायी अवस्था हो । त्यस्तै गरी यो गाउँपालिकामा ७० वर्ष भन्दा माथि उमेर भएको जनसंख्या करिब ५% देखिन्छ । यसबाट के देखाउदछ भने जनसंख्याको ठूलो हिस्सा सक्रिय रहेता पनि औसत आयुमा भने कमि हो कि भन्ने देखिन्छ । तालिकामा उमेर समुह अनुसारको जनसंख्या प्रस्तुत गरिएको छ ।

उमेर अनुसार जनसंख्या वितरण

उमेर/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
५ वर्ष	८२	८५	५	१२०	४६१	१४७	१०७	११२	१५५	८१	१३५५	८%
५ देखि १९ वर्ष	३८८	३०७	६३	३६६	४५६	५३९	४१२	५२०	५०९	३५८	३९१०	२२%
२० देखि ३९ वर्ष	५३७	४३७	४२२	६१८	६९८	९९९	६२१	६४७	७९०	५६४	६२५३	३५%
४० देखि ६९ वर्ष	४५६	४२२	५५८	५८९	६०६	७७८	५२४	६००	६३५	४२५	५५९३	३१%
७० वर्ष माथी	६७	८१	१०७	१०४	६४	११२	८०	१०६	११९	६४	१०४	५%
जम्मा	१५३०	१३३२	११५५	१७९७	२२८५	२४९५	१७४४	१९८५	२२००	१४९२	१८०९५	१००%

स्रोत:- फिल्ड समेत

३.४ भाषा अनुसार जनसंख्याको अवस्था

प्रस्तुत तालिकामा साँगुरीगढी गाउँपालिकामा बसेबास गर्ने विभिन्न जातजातीले आफुले वोल्ने मातृभाषाको विश्लेषण गरिएको छ । जस अनुसार सबैभन्दा धेरै नेपाली भाषी, दोस्रो र तेस्रोमा राई र लिम्बु भाषी रहेको देखिन्छ । त्यस्तै गरी तामाङ, याम्फु, बान्तावा, याखा भाषा वोल्ने घरपरिवार पनि गणनीय मात्रामा रहेको सर्वेक्षणबाट देखिन्छ । तलको तालिकामा वडा अनुसार मातृभाषा वोल्ने परिवारको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

घरमा बोलिने मुख्य भाषा अनुसार जनसंख्या विवरण

मातृभाषा/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
नेपाली	२९३	७४२	११४९	१००६	२२८५	१०१७	१०२२	१६४	१६४०	६०६	१०७२४	६०%
तामाङ	१९८	१३४	०	०	०	२५	०	१	२	०	३६०	२%
मगर	२६	०	१	०	०	९३९	०	२०	१	०	९८७	५%
राई	२१५	१४	०	३	०	१३	८	५३०	७१	८८०	१७३४	१०%
लिम्बु	७८२	४३९	०	७८०	०	२१४	१०	३	१०	०	२२३८	१२%
याम्फु	०	०	०	०	०	२४१	०	०	०	०	२४१	१%
आठपहरिया	०	०	०	०	०	७	०	०	०	०	७	०%
नाथ्यिरिड	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	२	०%
बान्तावा	०	०	०	०	०	१८	६६७	४६३	४७२	२	१६२२	९%
उर्दु	१	०	०	०	०	०	०	०	१	२	०	०%
अवधि	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	२	०%
शेर्पा	१	०	०	०	०	१	०	१	०	०	३	०%
भोजपुरी	२	०	१	०	०	१	०	१	०	०	५	०%
लोहोरुड	०	०	०	०	०	०	२५	०	०	०	२५	०%
गुरुड	२	१	१	४	०	३	०	१	०	०	१२	०%
याकखा	६	१	१	०	०	१	१	०	०	०	१०	०%
नेपाल	३	०	१	१	०	२	१	०	१	०	९	०%
मैथिली	०	१	१	१	०	०	०	०	०	२	५	०%
सांकेतिक	०	०	०	०	०	०	८	०	०	०	८	०%
थारु	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०	२	०%
बज्जिका	०	०	०	१	०	२	०	०	१	०	४	०%
अछामी	०	०	०	०	०	०	०	१	१	१	३	०%
डोटेली	०	०	०	०	०	१	१	०	०	०	२	०%
कुलुड	०	०	०	०	०	२	०	०	०	०	२	०%
छिलिड	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
बाहिड	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
साडपाड	०	०	०	०	०	४	०	०	०	०	४	०%
जम्मा	१५३०	१३३२	११५५	१७९७	२२८५	२४९५	१७४४	१९८५	२२००	१४९२	१८०९५	१००%

स्रोत:- फिल्ड समेत

घरमा बोलिने मुख्य भाषा अनुसार घरधुरी

मातृभाषा / वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
नेपाली	१५०	१५३	४९०	२०४	४९६	२१४	२४४	१५०	३६०	१२८	२५८९	६०%
तामाङ	५१	३३	०	०	०	५	०	०	०	०	८९	२%
मगर	५	०	०	०	०	२१३	०	६	०	०	२२४	५%
राई	२८	५	०	१	०	३	६	१६८	१९	२००	४३०	१०%
लिम्बु	१३६	१२२	०	२००	०	३६	३	१	१	०	४९९	१२%
याम्कु	०	०	०	०	०	४९	०	०	०	०	४९	१%
आठपहारिया	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
नाथ्यरिड	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
बान्तवा	०	०	०	०	०	५	१४०	१३६	१२२	०	४०३	९%
उर्दु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
अवधि	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
शेर्पा	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
भोजपुरी	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१	०%
लोहोरुड	०	०	०	०	०	०	६	०	०	०	६	०%
गुरुड	१	०	१	१	०	१	०	१	०	०	५	०%
याकखा	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	१	०%
नेपाल	०	०	१	१	०	२	०	०	०	०	४	०%
मैथिली	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
सांकेतिक	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	२	०%
थारु	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०%
बज्जिका	०	०	०	१	०	१	०	०	०	०	२	०%
अछामी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
डोटेली	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
कुलुड	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
छिलिड	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
बाहिड	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०%
साडपाड	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
वडा	३७१	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८	100%

स्रोत:- फिल्ड समेत

३.५ धर्म अनुसार जनसंख्याको वर्गीकरण

साँगुरीगढी गाउँपालिकाको जनसंख्या मध्ये ४७ प्रतिशत किराँत धर्म मान्ने जनसंख्या रहेको छ भने ४० प्रतिशत हिन्दु धर्म मान्ने जनसंख्या दोस्रो स्थानमा रहेका छन् । यस गाउँपालिकामा क्रिष्टियन बौद्ध धर्म मान्ने जनसंख्या पनि आएको छ ।

विभिन्न धर्म मान्ने जनसंख्याको विवरणलाई वाड अनुसार

धर्म / वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
किराँत	३३०	६१८	४६०	१४५२	७९२	७७९	१३२१	१३८५	८४९	५६५	८५५१	४७%
कृष्णियन	५२	१५५	११३	७८	२७८	१११	२	९७	१४	०	९८०	५%
हिन्दु	९२०	४२०	५६६	२६०	११४०	७९२	४१९	४५३	१३१४	९२६	७५३०	४०%
बौद्ध	२२५	१३४	१६	०	७३	७८८	०	६	०	१	१२४३	७%
इस्लाम	२	०	०	०	०	३	०	१	१	०	७	०%
बहाई	०	०	०	२	०	२	०	०	१	०	५	०%
प्रकृति	०	०	०	०	०	४	१	०	०	०	५	०%
जैन	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	२	०%
अन्य	०	५	०	५	२	१०	१	४७	१९	०	८३	०%
शिख	०	०	०	०	०	५	०	२	२	०	९	०%
जम्मा	१५३०	१३३२	११५५	१७७	२२८५	२४९५	१७४४	१९८५	२२००	१४९२	१८०९५	१००%

स्रोत:- फिल्ड समेत

३.६ जातजाती अनुसारको वर्गीकरण

यस गाउँपालिकामा मिश्रित जातजातीको बसेवास रहेको देखिन्छ । जसअनुसार पहाडि जनजाती (लिम्बु, मगर र राई आदी) को वाहुल्यता रहेको देखिन्छ । कुल जनसंख्या मध्ये ४४ प्रतिशत राई, २९ प्रतिशत लिम्बु, ९ प्रतिशत मगर र बाकी अन्य पहाडि जातिको रहेको छ । तालिकामा वडा अनुसार जात जातीको अवस्था प्रस्तुत गरिएको छ ।

जातजाती अनुसार जनसंख्याको विवरण

जात जाती / वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत (%)
राई	२२९	४६	६७	५२	११८	७८०	१५६८	१५७६	२०८६	१४४०	७९६२	४४%
याख्खा	१०	७	५०९	०	४३२	१	६	०	०	०	९६५	५%
मगर	४५	१	३	६	५५७	१०१७	९	३३	०	१	२	९%
तामाङ्ग	२४३	१३८	२०	०	८४	३७	०	१	१	१	५२५	३%
क्षेत्री (पहाड)	२०	१	७१	१०	३५	१८२	१	१२९	०	०	९	२%
लिम्बु	८४	२	१०८४	३७०	१६५९	७४१	४२२	१३३	१५	२७	५२९९	२९%
थामी	६	०	०	०	०	०	०	०	०	०	६	०%
विश्वकर्मा कामी, सुनार, ओड, चुनारा, पार्की, टमटा)	२६	४०	३	४१	१४४	१२	११	३३	४१	४	३५५	२%
सार्की (मिजार, चर्मकार, भूल)	०	०	१	०	२९	१	२	१४६	१४	२७	२२०	१%
नेवार	५१	१	२१	०	०	६	६	३	०	०	८८	०%
सुनुवार	२	०	१	०	०	०	६	१	०	०	१०	०%
ब्राह्मण (पहाड)	१७	५	०	१८	१०५	३	०	०	०	०	१४८	१%
शेर्पा	१	२	०	०	०	१	०	१	०	१	६	०%
परियार (दमाई, दर्जी, सुचिकार, नगर्ची, ढोली, हुडरके)	१६	४	७	१०	२६	५	०	३९	१६	५	१३१	१%
ब्राह्मण (तराई)	१	२	०	०	०	०	०	०	०	०	११	०%
माझी	४	०	५५	०	०	०	०	३	०	०	६२	०%
भूजेल	०	०	८	०	१	८	०	०	१	०	१८	०%
गुरुङ	२	१	१	०	०	९	०	०	१	०	१४	०%
गन्धर्व (गाईने)	०	०	०	०	०	४	१	१	३	०	९	०%
वादी	३	०	१	०	०	०	०	०	५	१	१०	०%
खत्वे (मण्डल, खड्ग)	०	०	०	०	०	०	१	३	०	६	१०	०%
पहरी	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०%
कुर्मी	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
जिरेल	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
धिमाल	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
पञ्चाबी	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
यादव	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
कलार	०	०	३	०	०	१	०	०	२	०	६	०%
सुरेल	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
खटिक	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
हजाम/ठाकुर	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०	४	०%
व्याँसी	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
डोम (मरिक)	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०%
चिडिमार	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०%
कोरी	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०%

चमार (राम, मोर्ची, हरिजन, रविदास)	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०%
भोटे	०	०	६	०	०	०	०	०	०	०	६	०%
सोनार	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०%
सन्यासी/दशनामी	०	०	०	०	३	०	०	०	०	०	३	०%
धोबी (रजक) हिन्दु	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
लोहार	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०%
दनुवार	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०%
तेली	०	०	०	०	४	०	०	०	०	०	४	०%
दुसाध (पासवान, हजरा)	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
मुसहर	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
थारु	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१	०%
थकाती	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
जम्मा	१५३ ०	१३३२	११५ ५	१७९७	२२८ ५	२४९ ५	१७४ ४	१९८५	२२००	१४९२	१८० ५	१०० %

स्रोतः- फिल्ड स्रभे

३.७ पेशागत रूपमा जनसंख्याको विवरण

घरधुरी सर्वेक्षणको परिणाम अनुसार साँगुरीगढी गाउँपालिकामा विभिन्न पेशामा आबद्ध भएको पाइन्छ । विद्यार्थी २१ %, उद्योग, व्यापार, कृषि क्षेत्रमा १४ %, गृहणिमा १० % रहेका छन् भने वैदेशिक रोजगारमा ३ % रहेको पाइन्छ । त्यस्तै गरी नोकरी तथा जागीरमा २% रहेका छन् ।

पेशातग रूपमा जनसंख्याको विवरण

पेशा/व्यवसाय/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
पशुपालन	७	६	३४	१६३	१४	१५३	२०९	०	३	१००	६८९	४%
गैरसरकारी नोकरी/जागिर	३	१	८	५	२	१३	६	०	७	१	४६	०%
सरकारी नोकरी/जागिर	१०	२५	२७	४७	२०	४५	३५	१८	३८	४२	३०७	२%
उद्योग, व्यापार, कृषि	४२२	७०	४०९	१४	४६९	५५३	७६	२८	४४९	०	२४९०	१४%
व्यापार	६१	१५	२७	१३	४	१८५	१५	४	५४	५	३८३	२%
विद्यार्थी	३६६	३१६	६२	३६६	५०५	६५१	४८०	३७८	३०४	३२०	३७४८	२१%
गृहणी	१८२	२६२	११६	१३	२६८	१०	२८९	१३३	१२९	२५०	१७३२	१०%
ज्याला/मजदुरी	६१	७७	५४	५४२	३३	५६	६७	३	४५	२१४	११५२	६%
वैदेशिक रोजगारी	३९	८७	६५	४२	९०	३७	८१	१५	३२	४०	५२८	३%
अन्य रोजगारी	१२	१०	९	२७	२७	२१	४८	३	८	१	१६६	१%
अन्य स्वरोजगार	११	३२	६०	३२८	८६	६३	१२	८	१	२	६०३	३%
अन्य वेरोजगार	५८	२९	३०	५०	२६	२३५	२४९	३	८	३२	७२०	४%
अन्य	२९८	४०२	२५४	१०७	७४१	४७३	१७७	१३९२	११२२	४८५	५४५१	३०%
जम्मा	१५३०	१३३२	११५५	१७९७	२२८५	२४९५	१७४४	१९८५	२२००	१४९२	१८०५	१०० %

स्रोतः- फिल्ड स्रभे

सिपमुलक तालिम ३ वर्षमा मेडपा कार्यक्रम तर्फ

यस गाउँपालिका अन्तर्गत संचालन भएको मेडपा कार्यक्रमले गाउँपालिका भित्र रहेका जनसंख्या मध्य हरेक वडामा सिप सिक्न इछुकहरूलाई विभिन्न तालिमहरू दिई आएको छ । जसमध्य तालिम लिएकाहरूले आहिले आफैनै व्यावसाय संचालन गर्दै आएका छ । तल प्रस्तुत गरिएको तालिकमा तालिमका विवरण र तालिम लिएकाहरूको संख्या उल्लेख गरिएको छ ।

मेडपा कार्यक्रमबाट सृजना भएका लघुउद्घमिहरूको विवरण

क्र.स	विवरण	आर्थिक वर्ष २०७७।७८		
		संख्या	वडा	कैफियत
		महिला	पुरुष	
१	सिलाई कटाइ	२९	३	३ जनाले काम गरिरहेको
२	बेमैसमी तरकारी खेति तालिम	१६	३	
३	फर्निचर	११	३	
४	बाखा पालन	२४ जना	९	
५	बझुर पालन	१३	९	
		आर्थिक वर्ष २०७८।७९		
१	ढाका तालिम	१०	२	४ जनाले काम गरिरहेको
२	गुडिया बनाउने तालिम	११	२	२ जनाले काम गरिरहेको
३	बझुर पालन तालिम	१९	५	२४ जनाले नै बझुर पालनमा सकिर रहेको
४	बेमैसमी तरकारी खेति तालिम	९	२	११ जनाले नै बेमैसमी तरकारी खेती गरिरहेको
५	बाखा पालन	२९	१०	
६	बझुर पालन तालिम	६	१०	
		आर्थिक वर्ष २०७९।८०		
१	ढाका तालिम	१४	१	१ जनाले व्यवसाय सुरु गरेको
२	ड्रामिङ	१७	२	२ जनाले काम गरिरहेको
३	इलेक्ट्रिसियन	१२	१	
४	व्यूटिसियन तालिम	४	१	
५	टमाटर सस बनाउने तालिम	११	१	
६	ड्रामिङ	१८	८	
७	टमाटर सस बनाउने तालिम	२३	८	

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या विवरण

आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	पुरुष	महिला	जम्मा
सशस्त्र बल	७		७
म्यानेजर पद	२४१	१९३	४३४
व्यावसायिक	११७	१२३	२४०
प्राविधिक र सहयोगी पेशा	३८	२८	६६
कार्यालय सहयोगी	२६	१८	४४
सेना र विक्रि कामदार	१०४	१००	२०४
दक्ष कृषि, वन जड्डल र मत्स्यपालन	५८८३	६३६७	१२२५०
शिल्प र सम्बन्धित व्यापार कामदार	१२०	३१	१५१
प्लान्टर मेशन अपरेटर तथा एसेन्बलर	१६०	३	१६३
प्राथमिक कामदार	३७१	३९५	७६६
उल्लेख नभएको	२		२
आर्थिक रूपले सक्रिय जनसंख्या	७०६९	७२५८	१४३२७

स्रोत:- फिल्ड समेत

३.८ बसोबासको अवस्था

सर्भेक्षणबाट साँगुरीगढी गाउँपालिकामा बसोबास गर्ने जनसंख्याको वसाइको अवस्थाको विश्लेषण गर्दा अधिकांस जनसंख्या (७९%) गणना गरेकै ठाउँमा बसोबास गर्ने गरेका छन भने करिव १२% जनसंख्या स्वदेशमा साँगुरीगढी गाउँपालिका भन्दा देशको अन्य भूभागमा रहेको पाइयो । त्यस्तै गरी ३% जनसंख्या विदेशमा रहेको पाइयो । तलको तालिकामा वडा अनुसार जनसंख्याको उपस्थीति प्रस्तुत गरिएको छ ।

बसोबासको अवस्था/ वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
स्वदेशमा अन्यत्र	४१	६७	६५	४३	१७२	१३५	७३३	८६	७४२	७३	२१५७	१२%
सर्भेक्षण गरेको स्थान	१४४	११७	२	९८	१६७	२०८	२१५९	९६६	१०३६	१३६०	१३२४	१४२० ३
विदेशमा	२१	८५	८७	६८	०	११७	४३	२८	१२	३४	४९५	३%
डाटा उपलब्ध नभएको	१९	८	१९	१५	३१	८४	२	८३५	८६	६१	११६०	६%
जम्मा	१५३०	१३३२	५	१७९	७	२२८५	२४९	१७४	१९८	२२०	१४९	१०० %

स्रोत:- फिल्ड समेत

३.९ जनसंख्याको वैवाहिक स्थिति

गाउँपालिकामा सर्भेक्षण गर्दा कूल जनसंख्याको करिव ४०% अविवाहित जनसंख्याको रहेको देखिन्छ । त्यस्तै गरी झण्डै ५८% जनसंख्या विवाहित रहेका छन । हालका दिनहरूमा एकल महिला र पुरुषको जनसंख्याको विश्लेषण गर्दा यस पालिकामा पनि एकल महिला र पूरुषको जनसंख्या २ % रहेको सर्भेक्षणले देखाउदछ ।

वडा अनुसार जनसंख्याको वैवाहिक स्थिति

वैवाहिक स्थिति / वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
विवाहित	७९७	७७८	८४२	११६५	१२६८	१३६२	९५७	१०७३	१३३०	८६३	१०४३ ५	५८%
अविवाहित	७०९	५३७	२०३	६१५	९५७	१०६३	७३०	८२१	८५६	६२६	७१७	४०%
एकल महिला/पुरुष	१६	११	१०९	९	५९	५१	४७	८०	७	२	३८३	२%
छुट्टिएको	८	३	४	५	१	१३	७	१०	५	१	५७	०%
पारपाचुके/सम्बन्ध विच्छेद	०	१	२	०	०	३	१	१	१	०	१	०%
अन्य	०	२	३	३	०	३	२	०	१	०	१४	०%
जम्मा	१५३	१३३	११५ ५	१७९ ७	२२८ ५	२४९	१७४ ४	१९८ ५	२२०	१४९ ०	१८०१ २	१०० %

स्रोत:- आवधिक योजना, साँगुरीगढी

३.१० परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको विवरण

तालिकामा प्रस्तुत तथ्याङ्क अनुसार विगत १ वर्षमा गाउँपालिकाका सबै १० वटा वडामा १०३ जनाको मृत्यु भएको देखिन्छ ।

एक वर्ष भित्र भएको मृत्युको अवस्था

मृत्यु संख्या/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा
मृत्यु संख्या	६	१०	१९	१४	२	४२	४	३	३	०	१०३
पुरुष	५	४	११	७	२	२४	१	२	१	०	५७
महिला	१	६	८	५	०	१८	३	१	२	०	४४

५ वर्ष मुनि	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
पुरुष	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
१ वर्ष वा मुनि	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१
पुरुष	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
महिला	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१

स्रोत:- फिल्ड स्रभे

परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएकाको मृत्युको कारण:-

परिवारमा १ वर्ष भित्र मृत्यु भएका सदस्यको मृत्युको कारण/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
रोग लागेर	४	१०	९	८	२	२८	२	२	३	०
दुर्घटना	०	०	१	१	०	०	२	०	०	०
आत्महत्या	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०
अन्य	१	०	१	४	०	१४	०	१	०	०

स्रोत:- फिल्ड स्रभे

गाउँपालिका १ वर्ष भित्र मृत्यु भएको जनसंख्यामा देखिएको विभिन्न रोगहरूको विवरण:-

रोगहरू/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
मुटु रोग	०	०	०	०	०	३	०	०	१	०
अल्सर/आन्द्राको रोग	०	०	०	०	०	४	१	०	०	०
मृगौला/कलेजोको रोग	०	३	४	०	०	१	०	०	१	०
दम/धासप्रधास सम्बन्धी	१	४	२	२	२	८	१	१	०	०
उच्च रक्तचाप	०	१	०	१	०	५	०	०	०	०
अर्वुद (क्यान्सर)	१	१	१	३	०	०	०	०	१	०
निम्न रक्तचाप	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
कोमिड-१९	०	०	०	०	०	३	०	०	०	०
अन्य	२	१	२	२	०	३	०	१	०	०

स्रोत:- फिल्ड स्रभे

३.११ अपाङ्गताकोरूपमा सक्रिय जनसंख्या

कुल जनसंख्या १८०१५ मध्ये शारीरिक अपाङ्गता भएका १४२ जना, स्वर र बोलाई भएका ४८ जना, बहिरापन १३८ जना, सुस्तश्ववण १३ जना, श्रवण दृष्टिविहिन भएका १७ जना, बहु अपाङ्गता भएका १६३ गरी कुनै न कुनै किसिमको अपाङ्गता भएका जनसंख्या गरी जम्मा ५६७ जना देखिन्छ जुन कुल जनसंख्याको ३.१४% हुन आउदछ।

।

विभिन्न प्रकृतिका अपाङ्गता भएका जनसंख्याको वडागत अवस्था

अपाङ्गताको स्थिति	संख्या
शारीरिक अपाङ्गता	१४२
स्वरर बोलाई	४८
बहिरापन	१३८
दृष्टि सम्बन्धी	३०
श्रवण दृष्टिविहिन	१७
बहु अपाङ्गता	१६३
बैद्धिक अपाङ्गता	६
मानसिक वा मनोसामाजिक	२२

३.१२ विद्युतीय उपकरण भएका परिवार

गाउँपालिकाका अधिकांस परिवारसँग कुनै न कुनै विद्युतीय उपकरण भएको पाइयो जस मध्ये स्मार्ट मोबाईल र साधारण मोबाईल फोन भएका जनसंख्या उल्लेखनीय रूपमा रहेको छ (५२%) । त्यस्तै गरी टेलिभिजन भएका घरधुरी २५५६ (२४), मोटरकार वा जिप भएका २८ घरधुरी, मोटरसाइकल भएका घरधुरी २३१ र कुनै पनि विवरण उपलब्ध नगरेका घर परिवार १८५ रहेको छ ।

घरपरिवारले उपयोग गर्ने विभिन्न विद्युतीय सामाग्रीहरु

परिवारले उपभोग गरेको सुविधाहरु/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत	
रेडियो	४१	५३	१११	१२६	३१७	९३	८३	५३	८४	१८	११४८	११%	
टेलिभिजन	१८	१८	०	२५६	१	३८	७	३४७	१	३२५	७	२५५६	२४%
टेलिफोन (ल्याण्डलाईन)	०	४	२	५	७	८	९	४	१	३	४३	०%	
साधारण मोबाईल फोन	१२	२६	३८	१	२३७	४४	७	२९३	८	३८३	५	३१०	२७%
स्मार्ट फोन	२८	१७	४०	२४	३८	७	३७२	२	३७१	७	२२	२६४२	२५%
ट्याबलेट	१	०	०	१	४	१०	३	१	०	३	२३	०%	
कम्प्यूटर	०	४	१	३	२	४	०	०	२	४	२०	०%	
ल्यापटप	२	७	३	३	०	२०	१	२	१	४	४३	०%	
इन्टरनेट	६६	६९	६	५८	१४३	४	६	१६	८	२	५३८	५%	
मोटरसाइकल/स्कुटर	२७	४७	२५	२२	२१	८०	१	१	१	६	२३१	२%	
मोटर/कार	१	३	०	४	४	११	३	२	०	०	२८	०%	
रेफ्रिजरेटर	३	४	४	२	१२	२	०	२	०	०	२९	०%	
वासिङ्ग मेशिन	२	०	०	२	०	२	०	०	०	३	९	०%	
एयर कंप्रिंसनर	०	८	०	०	०	०	०	०	०	०	८	०%	
अन्य सवारी/दुवानीको साधन(ट्रक, बस, मिनी बस, आदि)	०	६	०	०	१	०	०	०	०	०	७	०%	
ट्याक्टर	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१	०%	
बाटर फिल्टर	२	३९	४	८	०	१	०	०	०	०	५४	१%	
विद्युतीय पंखा	१२	५	११	३	२	०	१	१	२	०	२	१४७	१%
विवरण नभएको	४	२	३	०	१	१६	०	५८	१	०	१८५	२%	
जम्मा	८७	८७	१२१	१४	१७३	१२६	४	७४	१२२	८१	१३१	१०६०	१०० %

स्रोतः- फिल्ड समे

३.१३ साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र २०७३ साल देखिको तथ्याङ्क हेर्ने हो भने बसाईसराई गरी जानेको संख्या बढी मात्रामा रहेको देखिन्छ जुन साँगुरीगढी गाउँपालिकाको जनसंख्या घट्नुको मुख्या करण रहेको देखिन्छ । तराई क्षेत्र संग जोडिएको पहाडी गाउँपालिका भएको कारणले पनि धेरै जसो जनसंख्या सुविधा सम्पन्न स्थानको खोजिमा र छोराछोरीको पढाईको लागि नजिकैको तराई स्थान तिर बसाई सरी जाने गरेको देखिन्छ ।

व्यक्तिगत घटना विवरण १० वटै बडाको २०७३ देखि २०७८ सुरुवाट सम्मको

साँगुरीगढी-१							साँगुरीगढी-२						
साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विशेष	बसाईसराई		साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विशेष	बसाईसराई	
					आएको	गएको						आएको	गएको
२०७३	३	०	०	०	०	०	२०७३	१५९	२३	८	०	०	०
२०७४	५८	१७	१४	०	०	९	२०७४	७७	१२	२७	१	०	९
२०७५	५९	२४	२३	२	२	६	२०७५	७२	२१	१८	०	०	८
२०७६	४७	८	१३	१	२	२	२०७६	६१	२४	३२	१	०	११
२०७७	४२	२१	८	४	२	१२	२०७७	३७	१९	१२	३	१	६
२०७८	५	४	३	०	१	१०	२०७८	६	१	०	०	०	०

साँगुरीगढी-३							साँगुरीगढी-४						
साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्धविशेष	बसाईसराई		साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विशेष	बसाईसराई	
					आएको	गएको						आएको	गएको
२०७३	७	३	४	३	०	१	२०७३	१५	१८	२७	०	०	८
२०७४	६८	२७	५०	४	१	१४	२०७४	८१	२५	३९	०	०	२०
२०७५	७८	१९	२१	३	०	१५	२०७५	५१	३१	२६	१	०	११
२०७६	५४	२६	१४	४	१	११	२०७६	५६	३४	२३	१	०	९
२०७७	५६	३८	१७	०	०	१२	२०७७	३९	२०	८	१	०	१६
२०७८	५	९	६	०	०	१४	२०७८	४	२	१	२	०	८

साँगुरीगढी-५							साँगुरीगढी-६						
साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विशेष	बसाईसराई		साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विशेष	बसाईसराई	
					आएको	गएको						आएको	गएको
२०७३	६४	४०	२०	२	४	१६	२०७३	७५	२५	३७	२	११	९
२०७४	६८	२१	४७	५	१२	१८	२०७४	५९	२६	३७	०	१०	१०
२०७५	४७	२३	३२	४	१	१७	२०७५	६७	२८	२७	१	३	७
२०७६	३६	३१	२०	२	५	१२	२०७६	४२	२५	२१	१	७	६
२०७७	५९	३०	१२	२	४	१७	२०७७	२६	२८	१४	०	११	४
२०७८	५	४	१	०	०	७	२०७८	६	९	३	२	२	८

साँगुरीगढी-७							साँगुरीगढी-८						
साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विशेष	बसाईसराई		साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विशेष	बसाईसराई	
					आएको	गएको						आएको	गएको
२०७३	१	०	१	०	४	१	२०७३	७७	२८	३७	०	०	७
२०७४	३५	२६	२३	२	१२	१	२०७४	५१	२९	२७	३	०	८
२०७५	३४	१९	१८	०	१	५	२०७५	३३	२२	१५	२	०	३
२०७६	१८	११	१५	२	५	१	२०७६	४२	२२	१८	१	०	१
२०७७	२१	२२	१०	०	४	३	२०७७	३८	२०	१७	१	०	२
२०७८	७	९	३	०	०	०	२०७८	५	४	२	०	०	१

साँगुरीगढी-९							साँगुरीगढी-१०						
साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्ध विच्छेद	बसाईसराई		साल	जन्म	मृत्यु	विवाह	सम्बन्धविच्छेद	बसाईसराई	
					आएको	गएको						आएको	गएको
२०७३	१	२	२	१	४	०	२०७३	२	१	१	०	०	०
२०७४	५४	१८	४२	१	१७	०	२०७४	४७	२३	३७	०	०	३
२०७५	४१	२५	२९	४	१८	०	२०७५	६३	१२	१२	०	०	२
२०७६	३३	२६	१८	०	१०	०	२०७६	४३	१७	१७	०	०	६
२०७७	३१	१६	८	०	९	०	२०७७	४०	१८	१८	०	१	३
२०७८	९	५	१	०	९	०	२०७८	३	१०	१०	०	०	०

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

व्यक्तिगर घतना (दर्ता मिति देखि: २०७९-१-१ दर्ता मिति सम्म: -२०७९-१२-३०) सम्म

वडा नं.	जन्म			मृत्यु			सम्बन्ध विच्छेद	विवाह	बसाई सरी आएको	बसाई सरी गएको	जम्मा
	पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा					
१	२५	१६	४१	१२	६	१८	६	१४	३	५	८७
२	३०	१९	४९	१७	१७	३४	५	१६	१	१३	११८
३	४३	३३	७६	२२	१९	४१	७	२५	२	२७	१७८
४	२२	१५	३७	११	११	२२	७	२६	१	१६	१०९
५	३९	३४	७३	१२	९	२१	३	३२	६	३१	१६६
६	१८	३३	५१	१८	२४	४२	१७	२२	७	२८	१६७
७	२०	२१	४१	५	६	११	२	२३	२	६	८५
८	३२	४०	७२	५	९	१४	६	२६	१	९	१२८
९	३१	२३	५४	१३	१०	२३	६	१९	१	१३	११६
१०	२५	२०	४५	१२	९	२१	३	३०		१६	११५
	२८५	२५४	५३९	१२७	१२०	२४७	६२	२३३	२४	१६४	१२६९

३.१४ यस गाउँपालिकाको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमबाट लाभान्वित विवरण
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम विवरण (आ.व. २०७७। २०७८) रकम रु हजारमा

सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने समुह	पहिलोचौमासिक		दोस्रोचौमासिक		तेस्रोचौमासिक							
	कायम संख्या	रकम (रु)	वितरण गरेको संख्या	वितरण गरेको रकम (रु)	कायम संख्या	रकम (रु)	वितरण गरेको संख्या	वितरण गरेको रकम (रु)	कायम संख्या	रकम (रु)		
जेष्ठ नागरिक अन्य	११३२	१३५७२०००	११०३	१३२०९०००	११९३	१३८४४६६३	१११३	१३०५८४०३	१२०७	१४३२६०००	११४०	१३५२८०००
जेष्ठ नागरिक दलित	५१	४०६०००	५१	३८४०००	५०	३९६०००	४५	३५६०००	५२	४०००००	४८	३६८०००
असाहय एकल माहिला	२५७	२०४००००	२५२	२०१००००	२७०	२१०६०६७	२५९	२०३२०००	२६६	२११६०००	२६०	२०६२०००
विधमा (आर्थिक सहायता)	२९८	२३५६०००	२८८	२२५२०००	३०७	२३७२४९१	२९१	२२८००००	२९७	२३६८०००	२८८	२३०२०००
पूर्ण अपाङ्ग	५४	६४८०००	५४	६४८०००	५४	६४८०००	५४	६४८०००	५४	६४८०००	५४	६४८०००
अति अशक्त	१६६	१०६२४००	१६२	१०२७२००	१६६	१०४८३८६	१६१	१०२०८००	१६४	१०४९६००	१६१	१०३०४००
बालबालिका	८२	११८०७४	७९	११४३७३	७९	११५५०५	७४	११०७०५	७६	११९१७४	७६	११९१७४
जम्मा	२०४०	२०२०२४७४	१९८९	१९६४४५७३	२११९	२०५३१११२	१९९७	१९५०५९०८	२११६	२१०२६७७४	२०२७	२००५७५७४

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम २०७८। ७९

वडा नं.	अन्य जेष्ठ नागरिक भत्ता	जेष्ठ नागरिक भत्ता (दलित)	जेष्ठ नागरिक एकल महिला	विधवा (आर्थिक सहायक)	क वर्ग	ख वर्ग (आर्थिक सहायक)	दलित बालबालिका	जम्मा				
	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम	संख्या	रकम
१	७८	९१८४०२	४	३१९२०	२४	१९१५२०	२४	१९१४३४	०	०	१३	५३२००
२	१४३	१७०६५३१	६	४७८८०	२८	२१२८००	२१	१६७५८०	३	१९९५०	२१	७८७३६
३	१७७	२११०५३१	७	५५८६०	३५	२७९३००	३५	२६८६६०	६	७१८२०	३९	२४८९७६
४	९७	११६४०००	४	३१९२०	२७	२१०१४०	१८	१४०९८०	६	७१८२०	२६	१६५९८४
५	१३१	१५६७२२६	१२	९५७६०	३६	२८१९६०	४२	३२१८६०	९	१०७७३०	२१	१३४०६४
६	१४५	१७२८२५८	०	०	३२	२५५३६०	३६	२८७२८०	१२	१३५६६०	२६	१६५९८४
७	९२	११०३६१३	०	०	१५	११९७००	२७	२०४८२०	५	५९८५०	३१	१९७९०४
८	१२९	१५३५९९८	१२	९३१००	३३	२४७३८०	३८	३००४९४	११	१३१६७०	३२	२०४८२८
९	१२०	१४२४०००	८	६११८०	३२	२५२७००	३१	२४७३८०	५	५९८५०	१७	१०८४
१०	७९	१४५३२०	३	२३९४०	२३	१८३५४०	२५	१९९५००	२	२३९४०	१४	८९३७६
जम्मा	११९१	१४२०३८७९	५६	४४९५६०	२८५	२२३४४००	२९७	२३२९९८०	५९	६८२२९०	२४०	१४४७०४०
											८६	१३०१३५
												२२१४
												२१४६९२९२

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

संस्थागत जनसंख्याको विवरण

रोजगारीको सैस्थागत क्षेत्र	पुरुष	महिला	जम्मा
सरकारी	१५६	१२४	२८०
वित्तीय संस्था	१४	४	१८
गैरवित्तीय संस्था	८३९	६८३	१५२२
घरपरिवारमा अवद्ध	६०३७	६४४०	१२४७७
उल्लेख नभएको	१		१

स्रोतः- आवधिक योजना, साँगुरीगढी

खण्ड ४-आर्थिक अवस्था

४.१ प्रमुख आर्थिक विवरण

४.१.१ प्राविधिक, सीपयक्त तथा विशेष दक्षता भएका मानव संशोधनको विवरण

साँगुरीगढी गाउँपालिकाको कुल जनसंख्या मध्य १००१ जनाले कृषि कार्यकर्ताको सीप लिएको देखिन्छ भने ७४७ जनाले तरकारी खेती सम्बन्धी सीप लिएको सर्भेक्षणबाट देखिन्छ । त्यसै गरी ३८९ जनाले नगदे बाली, ५३ जनाले बंगुर पालन, ५५ जनाले पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता, ४० जनाले कुखुरा पालन, ५३ जनाले ड्राईभिङ सम्बन्धी सीप लिएको देखिन्छ भने अरु विभिन्न क्षेत्र सम्बन्धी सीप लिनेहरुको संख्या पनि गणनामा आउने देखिन्छ । सीप विकास सम्बन्धी तालिमको सर्भेक्षणबाट पानि कृषि क्षेत्रमा यस गाउँपालिकाको जनसंख्यामा धेरै मात्रमा सक्रिय रहेको देखाएको छ ।

वडा अनुसार विभिन्न विषयमा तालिम प्राप्त जनशक्तिको विवरण:-

सीप / वडा	१		२		३		४		५		६		७		८		९		१०		
	कृषि	अन्य	जम्मा																		
मेसन	०	०	५	०	०	०	१	०	२	०	०	१	०	१	०	०	२	०	५	४	२१
स्काफेलिङ्ग	०	०	१६	१	०	०	१७	०	०	०	०	२	०	२	०	०	१	०	४	१	४४
सटरिङ्ग कार्पेन्ट्री	०	०	१५	१	०	०	५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	३	२५
स्टिल फिक्स्चर	०	०	१	०	०	०	३	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	०	१	३	१०
पशु स्वास्थ्य कार्यकर्ता	१	२	०	०	०	०	१९	२२	०	०	०	१	३	१	०	०	१	०	४	१	५५
कृषि कार्यकर्ता	०	०	३५	६४	१२५	५८	३२४	३१०	०	२	२	३	३५	३५	०	२	२	१	०	३	१००
तरकारी खेती	१	१	३८	४१	१६	१४	२०४	२१३	०	०	२	२	१०५	९२	०	०	४	१	४	९	७४७
नगदे बाली	१	२	२६	२२	९	१०	६९	७९	०	०	०	२	८९	७४	०	०	३	२	१	०	३८९
कृषिजन्य पदार्थको प्रशोधन	०	०	१	१	०	०	२	०	२	१	०	०	२	२	०	०	०	०	०	०	११

खाद्य सामाग्री उत्पादन	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	१	०	०	०	०	३
च्याउ खेती	०	०	०	१	०	०	१	२	११	७	०	१	४	३	५	३	०	०	०	०	३६
मौरी पालन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१
बंगुर पालन	०	०	३	६	७	५	३	४	०	०	०	०	६	१४	०	१	१	१	१	०	५२
कुखुरा पालन	०	०	२	४	५	५	०	२	०	०	०	०	४	१३	०	०	०	२	०	०	४०
हाते काराज निर्माण	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	२
प्लम्बिङ्ग	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
विद्युत जडान	०	०	१	०	२	०	३	०	०	०	१	०	२	०	०	०	०	०	१	०	१०
मोटरसाइकल मर्मत	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
ब्यूटी पार्लर	०	०	०	४	०	०	०	२	०	०	०	०	१	३	०	१	०	०	०	१	१२
सेक्युरिटी गार्ड	०	०	२	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	४
ड्राईमिङ्ग	३	०	१५	०	१६	०	१	०	४	०	१	०	१०	०	०	०	१	०	२	०	५३
जनरल मेकानिक्स्	०	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२
वेल्डिंग	१	०	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	३
इलेक्ट्रोनिक्स् मर्मत (मोबाइल, टि.भि. आदि)	०	०	२	०	१	०	२	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	६
कम्प्युटर, इन्भर्टर निर्माण, मर्मत	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
सेक्रेटरी	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
वेतवाँस	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	२
पेन्टिंग	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१
पोते माला	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१

स्रोतः- फिल्ड सम्मेलन

४.१.२ मुख्य पेशा सम्बन्धी विवरण

यस गाउँपालिका भित्र धेरै मात्रा जनसंख्या व्यापार व्यावसार ,विद्यार्थी र कृषि पेशामा आवद्ध रहेको पाइन्छ । साथै वैदेशिक रोजगारी , सरकारी र गैरसरकारी नोकरी,ज्याला मजदुरी पेशामा पनि रहेको पाइन्छ ।

४.१.३ परिवारको सरदर बार्षिक आम्दानी र खर्च

परिवारले एक वर्ष भित्र गर्ने औसत आम्दानीको श्रोतमा कृषिवाट ३६ % र वैदेशिक रोजगारवाट ३० %, जागिर बाट १५ % र व्यापार बाट १३ % भएको सर्वेक्षणवाट देखिन्छ ।
जसअनुसार

खर्चमा खानामा ४८ %, स्वास्थ्यमा २४ % र शिक्षामा जम्मा १३ % रहेको सर्वेक्षणले देखाएको छ ।

परिवारको बार्षिक आम्दानी र खर्चको विवरण

आम्दानी/बडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
कृषि	२१७१३.६	२२६९२५.३	९६३४८.०२	२८३६६९.९	१४७६४०.७	१०९७८२.४	१७०५५८	४१६.६६६७	७५४४०.३५	७८२७४.७७
व्यापार	९०९५९.८	११८९७०.८	२१४४९.७५	३८०२८.४९	५७५३६.८३	९२००३.७६	४३१९६.८५	०	१४९७५.७७	४७९.७९९
उद्योग	०	१११६.३३६	०	०	०	८३१.०२४९	५५०.३५९७	०	०	०
जारीर	१६६८७.९३	११५८३२.३	३४४३०.७४	१३९०८६.६	२३८८४.६२	३८४४९.६७	२३५९८.२३	०	५२५७८.४४	११९३५८.९
वैदेशिकरोजगारी (विप्रेषण)	५०९११.३४	३३६१०५.८	२०६०५५.६	२३१९७५.९	४४८२७.५७	७८६७०.३६	६४९५१.४१	०	३०६७४.४	७२०५१.०५
भाडा (बहाल)	६९४.४४४४	२९६५.५३९	४९६.३०९	०	११५.३८४६	१९७९.३७८	५१७.३९७१	०	२२६.४१५१	०
उद्यम	०	८४५.३६०८	०	०	३११५.३८५	०	३५.१७१२२	०	१०९.३५१४	०
अन्य	३०८४१.४४	२८६६४.४३	२४७४२.४७	९०९९.८४३	०	२४०६१.२५	३६१३६.८३	०	८३९८.६४९	२९३२०.४२
खर्च										
खाना	२२७६६६.४	२६३३८५.३	१३०२८४.४	५३६८७७.६	१४४३९०.९	१९८६९६.४	१२९१९८.१	३८७१४५	७७५०३.२३	१०५४४१.७
शिक्षा	५००८५.१८	६७९२४.७२	३८३२९.२५	१९६९७०.५	६४२१६.४९	७६६०१.११	५८४३५.३२	२०.८३३३३	१९८९७.७२	१०८५०
स्वास्थ्य	४८७४६.३	७७५०२.५५	२८०८९.५	५२१९६७.३	३१३६८.३२	४६६५६.८२	११७६४.५८	१६६.६६६७	३८०१७.५५	१६३५०
करतथा सेवा शुल्क भुक्तानी	१२३८.८८९	१०७५७.२	१७४.११३	२४८५६.८१	७३९.५६९८	१०८२६.२२	१८०५०.१७	१.६६६६६७	३०९.३८३	८४८.१२३९
मनोरञ्जनतथा भ्रमण	५१९८.२३८	२५५६२.२१	३०३.३१२५	५४७५१.४१	२३८८.२०१	८४६.४१४३	३२१६२.९४	०	२८७१.६६४	३५५२.२५२
सामाजिककार्य	१५४.१८५	३२७७१.१२	७३९८.८६	३०४१०.३२	३५६.१२७८	१८६२.५७३	१४०५८.१५	४१.६६६६७	३८९.१३७	२८९६.३७
ऋणभुक्तानी	१३८८.८८९	१७१९५.८८	१२५९३.८३	४४६५५.७५	०	११२५५.७७	११६६०.२७	२०८३.३३३	६५१००.८२	२१६६.६६७
दान	७६.३८८८९	१२४०८.८८	२३८८.१८३	८१८१.८१४	३१३१.८७	१२२७.७९९	४०४०.११२	०	२६९.८११३	५२२.२२२२
अन्य	४१३१.१८	२०६६.९५२	२६६.४९२१	४९५९.१११	०	३८१३.८८१	५१३९.९१९	०	०	१६९.११११

स्रोत:- फिल्ड सम्बन्ध

४.१.४ – वैदेशिक रोजगारमा गएकाहरुको संख्या

बसोबासको अवस्था/ बडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
विदेशमा	२१	८५	८७	६८	०	११७	४३	२८	१२	३४	४९५	३%
जम्मा	१५३०	१३३२	११५५	१७९७	२२८५	२४९५	१७४४	१९८५	२२००	१४९२	१८०९५	१०० %

स्रोत:- फिल्ड समे

४.१.५ भुमिहिन दलित,भुमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरुको संख्यात्मक विवरण

बडा नं	भुमिहिन दलित संख्या	भुमिहिन सुकुम्बासी संख्या	अव्यवस्थित बसोबासी	जम्मा संख्या	कैफियत
१	२	५	८१	८८	
२	३	१	३	७	
३	०	४	१०८	११२	
४	१	१	७५	७७	
५	३	०	२९८	२२१	
६	१	६	१९३	२००	
७	३	३	२०६	२१२	
८	२	८	९२	१०२	
९	१	१	१८८	१९०	
१०	१	०	७१	७२	
जम्मा	१७	२९	१२३५	१२८१	

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

४.२ भू-उपयोग तथा स्वामित्व

४.२.१ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको भू-उपयोगको अवस्था

क्र.स	जमिनको प्रकार	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत
१	कृषिक्षेत्र	७०६७.७१	४२.४७
२	वन तथा चरन क्षेत्र	५९०८.६२	३५.५०
३	आवासक्षेत्र	२५६८.१७	१५.४३
४	नदिनालाले ओगटेको क्षेत्र	२२४.६९	१.३५
५	ताल तलैया	२३८.०१	१.४३
६	सिमसार क्षेत्र	३८४.४८	२.३१
७	ओद्योगिक क्षेत्र	१३.३२	०.०८
८	सडकले ओगतेको क्षेत्र	२३८.००	१.४३

स्रोत:-कृषि पशुपन्धी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक,साँगुरीगढी गा.पा

४.२.२ भू-स्वामित्व

वस्ती,आवास,सार्वजानीक भवन

क्र.स	आवास तथा भवन	प्रतिशत
१	आपनैस्वामित्वमा रहेका	९५.८८
२	भाडामा	३.२४
३	संस्थागतभवन	०.५२
४	अन्यस्वामित्व	०.३३

स्रोत:-साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आवधिक योजना

स्वामित्वमा हरेका घर र जग्गा

क्र.स	स्वामित्वमारहेको	प्रतिशत
१	घर र जग्गादुवै पुरुषको स्वामित्वमा	८८.६९
२	घर र जग्गादुवै महिलाको स्वामित्वमा	११.३

३	जग्गामात्र महिलाको स्वामित्वमा	७.२७
४	घर मात्रमहिलाको स्वामित्वमा	०.३८

स्रोतः-साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आवधिक योजना

४.२.३ जमिनको विवरण

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा खेती योग्य जमिन ७०६८.७१ हेक्टर रहेको छ । जस मध्य खेती गरिरहेको जमिन ५४१४.३५ (७६.६) हेक्टर रहेको छ भने बाँझो रहेको जमिन १६५४.३६ जुन खेती योग्य जमिनको (२३.४) प्रतिशत रहेको छ । उपयोग गरिएको जमिनको ४०.४ प्रतिशत सिंचित क्षेत्र रहेको छ ।

४.३ कृषि तथा पशु विकास

सर्वेक्षण अनुसार ८४% घरपरिवारको आफ्नो स्वामित्वमा रहेको जमिनमा खेती गरिरहेको देखिन्छ भने १.३ % घरपरिवारले अरुलाई कमाउन दिएको देखिन्छ । १४.७ % घरपरिवार खेती नगरेको सर्वेवाट देखिएको छ । यसप्रकार गाउँपालिकामा बसोवास गर्ने अधिकांस कुनै कुनै प्रकारले कृषि पेशामा आवद्ध छन् भन्ने जनाउदछ ।

सिंचित जमिनमा वर्षाको समयमा खेति गरिने जमिनको क्षेत्रफल ५७० हेक्टर रहेको छ र हिँउदको समयमा खेती गरिने जमिन ६१ हेक्टर रहेको छ । यसैरी बारी तर्फ वर्षादिको समयमा २२०० हेक्टर जमिनमा खेती गरिन्छ भने हिँउको समयमा २५ हेक्टर जमिनमा खेती गरिन्छ ।

हावापनी अनुरूपको उत्पादन:-

अन्नवाली:	धन, गहूँ, कोदो, जौ, फापर
तेलहन:	तोरी, सर्घ्य, आलस, बदाम, पिलुङ्ग
दलहन:	सिमी, मास, मस्याङ्ग, चौमासे सिमी, सिकिमे सिमि, भटमास, रहर, मसुरो, मुङ्ग
नगदेवाली:	अदवा, लसुन, प्याज, वेसार, खुर्सानी, धनीया
फलफुल:	सुन्तलाका जात (सुन्तला, कागती, जुनार, अन्य) नास्पाती, एभोकाडो, आँप, लिची आदी
तरकारी:	काउली, गोलभेषा, आलु, सिमी, बोडी, बन्दा, मूला, रायो, भर्डेंखुर्सानी, भन्टा, कौंको, पर्सी आदी

वडागत कृषि वाली खेती गर्न सकिने सम्भावित कृषि उपज

क्र. सं.	वडाको नाम	वडा नं.	मुख्य-मुख्यबाली
१	बुढिमोरङ्ग	१	तरकारी, फलफूल, दलहन, नगदे, तेलहन, मसला, खाद्यान्न (मकै, कोदो गहूँ)
२	बुढिमोरङ्ग	२	तरकारी, फलफूल, दलहन, नगदे, तेलहन, मसला, खाद्यान्न (मकै, कोदो गहूँ)
३	खावापोक	३	खाद्यान्न (मकै, धान, गहूँ, तरकारी, फलफूल, दलहन, तेलहन, मसला, उखु)
४	फाविसव	४	खाद्यान्न, तरकारी, फलफूल, दलहन, मौरी, नगदे, तेलहन, मसला,
५	डाँडावजार	५	तरकारी, मसला, फलफूल, दलहन, खाद्यान्न (मकै, कोदो, गहूँ), तेलहन,
६	भेडटार	६	तरकारी, मसला, फलफूल, खाद्यान्न (मकै, कोदो, धान, गहूँ), दलहन, तेलहन,
७	महाभारत	७	खाद्यान्न (मकै, कोदो, धान, गहूँ), उख, तरकारी, फलफूल, मसला, दलहन, तेलहन,
८	केरावारी	८	खाद्यान्न (मकै, कोदो, धान, गहूँ) तरकारी, फलफूल, मसला, दलहन, तेलहन,
९	आहाले	९	मसला, नगदे, तरकारी, खाद्यान्न, फलफूल, तेलहन, दलहन,
१०	आहाले	१०	मसला, नगदे, खाद्यान्न, फलफूल, तरकारी, तेलहन, दलहन,

स्रोतः- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याडक अध्यावधिक आ.व. २०७८। ०७९, साँगुरीगढी

वडागत रूपमा खेती गर्दै आएको मुख्य बालीहरूको विवरण:-

क्र. सं.	बडाको नाम	बडा नं.	मुख्य/प्रमुख बाली
१	बाँडमोरङ्ग	१	तरकारी- टमाटर/टमाटर, खुसानी, सिमी
२	बाँडमोरङ्ग	२	तरकारी- टमाटर/टमाटर, खुसानी, सिमी
३	खुवाफोक	३	खाचान्न- धान, दलहन
४	फार्मिस्व	४	खाचान्न- मक्के, तरकारी
५	डाँडाबजार	५	तरकारी- फलकाउली, मूला
६	भेडेटार	६	तरकारी- धानिया
७	महाभारत	७	खाचान्न- मक्के
८	महाभारत केरावारी	८	खाचान्न- मक्के
९	आहाले	९	मसलावाली- अदुवा, वेसार
१०	आहाले	१०	मसलावाली- अदुवा, वेसार

स्रोतः- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक आ.व. २०७८। ०७९, साँगुरीगढी

४.३.१ सिंचाइ सम्बन्धि विवरण

साँगुरीगढी वित्र बाहें महिना बहने तमोर, रामगुवा, मिदुवा, कमुवा, लुद्रेनी, फेसुवा, लेमलेम्मा, आदी खोलाहरू नै सिंचाइको मुख्य स्रोतहरू रहेका छन् । विभिन्न सिंचाइ योजनाहरू संचालनमा रहेका छन् । यस गाउँपालिका क्षेत्रमा संचालनमा रहेका विभिन्न सिंचाइ योजनाहरू तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

साँगुरीगढीमा रहेका सिंचाई योजनाहरूः-

क्र.स	सिंचाई योजनाको नाम	सिंचाई गरेको जमिन (हेक्टर)
१	लेउती खोला सिञ्चाई योजना	२०
२	भेडेटार सिञ्चाई योजना, महाभारत	८५
३	कुसेटार सिञ्चाई योजना, खुवाफोक	३२
४	लेमलेमा सिञ्चाई योजना, आहाले	२५
५	मझौला सिञ्चाई सेक्टरडमहाभारत, तातोपानीटार सिञ्चाई योजना	११५
६	मुक्तेन खोला थोपा सिञ्चाई	१४
७	ओलानटार थोपा सिञ्चाई योजना	७

स्रोतः- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक आ.व. २०७८। ०७९, साँगुरीगढी

४.३.२ साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र हुने विभिन्न कृषि उत्पादनहरूको विवरणहरू:-

तल प्रस्तुत गरिएको तालिकाहरूमा खाधान, दलहन, तेलहन, तरकारी, नगदे वाली र फलफुल खेती सम्बन्धी १० वटै वडाको वडागत रूपला देखाईएको छ । विभिन्न खेति गर्ने घरधुरी, विक्री गर्ने घरधुरी, औषत विक्रिको लागि गरिने खेतिको क्षेत्रफल लगायत औषत उत्पादन सम्बन्धि ।

मुख्य खाधान वाली उत्पादन विवरण

सि.नं.	विभिन्न खाधान वाली उत्पादन	साँगुरीगढी गाउँपालिकाको वडाहरू										जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	साँगुरीगढी गा.पा.सर्भेक्षण अनुसार घरधुरी	३७१	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८
१	मकै खेति गर्ने घरधुरी	२८०	२४७	२५०	३४२	३८८	७५	३४४	११६	६९	१७५	२२८६
	विक्री गर्ने घरधुरी	५०	६५	५५	६०	७७	४५	३५	४१	६३	८१	५७२
	औषत विक्री गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	७५	९७.५	८२.५	९०	११५.५	६७.५	५२.५	६१.५	९४.५	१२१.५	८५८
	औषत उत्पादन (के.जी.)	११२५०	१४६२५	१२३७५	१३५००	१७३२५	१०१२५	७८७५	९२२५	१४७७५	१८२२५	१२८७००
२	कोदो खेति गर्ने घरधुरी	४५	२१	६६	९६	४०	३२	२०	३३	४१	३९	४३३
	विक्री गर्ने घरधुरी	६	५	७	१०	११	८	१५	१३	११	९	९५
	औषत विक्री गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	३	२.५	३.५	५	५.५	४	७.५	६.५	५.५	४.५	४७५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	२८५	२३७.५	३३२.५	४७५	५२२.५	३८०	७२.५	६१७.५	५२२.५	४२७.५	४५१२५
३	धान खेती गर्ने घरधुरी	४५	३०	१०९	५६	१०	३६	२४	१४५	९५	६५	६१५
	विक्री गर्ने घरधुरी	५	३	२९	९	०	११	८	३२	२८	२१	१४६
	औषत विक्री गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	५	३	२९	९	०	११	८	३२	२८	२१	१४६
	औषत उत्पादन (के.जी.)	७००	४२०	४०६०	१२६०	०	१५४०	११२०	४४८०	३९२०	२९४०	२०४४०
	उत्पादन (मे.टन)	०	१७	३०९३४	१५	०	२३१	११०	०	१३०००	०	४३०७
४	गहुँ खेति गर्ने घरधुरी	३	२	११	२	२	०	३	०	२०	५	४८
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	३	०	०	०	०	०	६	०	९
	औषत विक्री गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०.५	०	०	०	०	०	२	०	२५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	३७.५	०	०	०	०	०	१५०	०	१८७५
५	अन्य खेति गर्ने घरधुरी	०	७	२	५	१	१०	८	८	०	४२	

विक्री गर्ने घरधुरी	०	३	०	०	०	१	०	०	०	०	४
औपत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
औपत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोतः- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याडक अध्यावधिक आ.व. २०७८। ०७९, साँगुरीगढी

मुख्य दलहन बाली उत्पादन विवरण

सि.नं.	दलहन बाली उत्पादन	साँगुरीगढी गाउँपालिकाको बडाहरू										जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	साँगुरीगढी गा.पा.सर्वेक्षण अनुसार घरधुरी	३७	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८
१	दाल खेति गर्ने घरधुरी	९७	१०७	१७०	१८२	३१	४०	२७६	६४	३८	९९	११०४
	विक्री गर्ने घरधुरी	१८	३०	३७	२५	४०	२१	४१	५४	६८	५१	३८५
	औपत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१४.४	२४	२९.६	२०	३२	१६.८	३२.८	४३.२	५४.४	४०.८	३०८
	औपत उत्पादन (के.जी.)	१५१.२	२५२	३१०.८	२१०	३३६	१७६.४	३४४.४	४५३.६	५७१.२	४२८.४	३२३४
२	भट्टास खेति गर्ने घरधुरी	२३	२५	१६२	६१	१००	४४	२३	५४	८८	४६	६२६
	विक्री गर्ने घरधुरी	९	१०	३५	१५	३५	२२	१०	२३	२०	२८	२०७
	औपत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	४.५	५	१७.५	७.५	१७.५	११	५	११.५	१०	१४	१०३.५
	औपत उत्पादन (के.जी.)	६७.५	७५	२६२.५	११२.५	२६२.५	१६५	७५	१७२.५	१५०	२१०	१५५२.५
३	मुसरो खेति गर्ने घरधुरी	१७	१०	४६	१२	०	८	१५	५४	४१	३६	२३९
	विक्री गर्ने घरधुरी	५	१	१०	३	०	२	५	१५	११	१०	६२
	औपत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	२	०.४	४	१.२	०	०.८	२	६	४.४	४	२४८
	औपत उत्पादन (के.जी.)	११	२.२	२२	६.६	०	४.४	११	३३	२४.२	२२	१३६.४
४	चना खेति गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	२	०	०	०	०	०	२
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	औपत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)											
	औपत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	रहर खेति गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	२	२
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१

	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)											
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	
६	अन्य खेति गर्ने घरधुरी	१	२	२	३	१४	५४	१	८	१	१	८७
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१	१.५	१	२	८	२०		६			
	औषत उत्पादन (के.जी.)	४	६	४	८	३२	८०	०	२४	०	०	१५८

स्रोतः- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याडक अध्यावधिक आ.व. २०७८।०७९, साँगुरीगढी

मुख्य तेलहन बाली उत्पादन विवरण

सि.नं.	तेलहन बाली उत्पादन	साँगुरीगढी गाउँपालिकाको वडाहरू										जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	साँगुरीगढी गा.पा.सर्वेक्षण अनुसार घरधुरी	३७	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८
१	तोरी/सस्यू खेति गर्ने घरधुरी	१५९	८	१५	१४५	५२	१५	३६	१०४	३१	१५	५८०
	विक्री गर्ने घरधुरी	१७	१५	१२	८	१५	३	७	३०	९	४	१२०
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	६.८	६	४.८	३.२	६	१.२	२.८	१२	३.६	१.६	४८
	औषत उत्पादन (के.जी.)	२०४	१८०	१४४	९६	१८०	३६	८४	३६०	१०८	४८	१४४०
२	आलस/तिल खेति गर्ने घरधुरी	१	०	०	१	३	०	१	१५	२	१	२४
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	०	२	०	०	२
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	०	०	०	०	०.२	०	०	०.२
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
३	सूर्यमुखी खेति गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	२	०	०	१	३
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	अन्य खेति गर्ने घरधुरी	१	५	३	१९	५१	५०	७	३	०	१	१४०
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	२	१०	१५	०	०	०	०	२७
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल	०	०	०	१	४	२	०	०	०	०	७

(रो.)												
औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०.१	०.४	०.२	०	०	०	०	०	०७

स्रोत:- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याडक अध्यावधिक आ.व. २०७८।०७९, साँगुरीगढी

मुख्य तरकारी बाली उत्पादन विवरण

सि.नं.	तरकारी बाली उत्पादन	साँगुरीगढी गाउँपालिकाको बडाहरू										जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	साँगुरीगढी गा.पा.सर्वेश्वर अनुसार घरधुरी	३७	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२६	४३०८
१	सिमि/बोडी खेति गर्ने घरधुरी	२१०	२१०	२१०	८८	१४७	८६	१२३	५४	९७	५४	१३५९
	विक्री गर्ने घरधुरी	१५०	२५०	२९०	७५	१२५	४१	११०	४१	७०	३८	११९०
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१६०	३००	३४८	९०	१५०	४९.२	१३२	४९.२	८४	४५.६	१४२८
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१०००	१५०००	१७४००	४५००	७५००	२४६०	६६००	२४६०	४२००	२२८०	७४००
२	बन्दा/काउडी/रायो खेति गर्ने घरधुरी	३५	२५	४०	२९	३२९	५०	५	२०	१०	१०	५६३
	विक्री गर्ने घरधुरी	२०	१५	३०	२१	३१०	४०	१	१	५	५	४५६
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	३०	२२.५	४५	३१.५	४६५	६०	१.५	१३.५	७.५	७.५	६६४
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१६००	१३५०	२७००	१८९०	२७९००	३६००	१०	८१०	४५०	४५०	४१०४०
३	गोलभेडा खेति गर्ने घरधुरी	१३०	११०	१४८	५५	७४	३५	१७	६६	४४	३५	८७४
	विक्री गर्ने घरधुरी	११०	१५५	१३३	४५	६५	२५	८५	५०	३५	२५	७२८
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१९६	२७९	२३९.४	८१	११७	४५	१५३	१०	६३	४५	१३१०४
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१२२७०	१८१३५	१५५६१	५२६५	७६०५	२९२५	९९४५	५८५०	४०९५	२९२५	८५७६
४	आलु	६०	३३	७८	५४	१४५	५५	२३	४०	२६	३५	५४९
	विक्री गर्ने घरधुरी	२०	१५	२६	११	५५	३०	१०	३२	५	६	२१०
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	११.६	८.७	१५.०८	६.३८	३१.९	१७.४	५.८	१८.५६	२.९	३.४८	१११८
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१८५६	१३१२	२४१२.८	१०२०.८	५१०४	२७८४	९२८	२९७०	४६४	५५६.८	११४८८
५	काँको, लौका, फस्सी खेति गर्ने घरधुरी	३०	४४	५४	२५	४०	३८	१२०	९८	४०	४२	५३१
	विक्री गर्ने घरधुरी	९	१५	३०	१०	२३	१५	७५	६५	१५	२५	२८२
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	६.७५	११.२५	२२.५	७.५	१७.२५	११.२५	५६.२५	४८.७५	११.२५	१८.७५	२११५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	४३८.७५	७३१.२५	१४६२.५	४८७.५	११२१.३	७३१.३	३६५६.३	३१६९	७३१.३	१२१९	१३७४५
६	करेला, घिराला, चिचिण्डो खेति गर्ने घरधुरी	२०	३०	४५	३३	२५	३६	४५	५५	६६	५७	४९२
	विक्री गर्ने घरधुरी	१०	१२	३०	२०	१०	११	२६	३३	३५	३६	२२३
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	४	४.८	१२	८	४	४.४	१०.४	१३.२	१४	१४.४	८९२
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१४०	१६८	४२०	२८०	१४०	१५४	३६४	४६२	४९०	५०४	३१२२

७	मुला/गाजर खेति गर्ने घरधुरी	०	०	३०	३४	८५	४५	०	०	०	०	१९४
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	२५	३५	७०	४०	०	०	०	०	१७०
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	३७.५	५२.५	१०५	६०	०	०	०	०	२५५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	५६२५	७८७५	१५७५०	१०००	०	०	०	०	३८२५०
८	अन्य खेति गर्ने घरधुरी	२५	२०	३२	४५	५५	३४	४०	५५	३०	३६	३७२
	विक्री गर्ने घरधुरी	३	५	८	७	१५	९	१८	१४	१०	११	१००
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०.९	१.५	२.४	२.१	४.५	२.७	५.४	४.२	३	३.३	३०
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१३.५	२२.५	३६	३१.५	६७.५	४०.५	८१	६३	४५	४९.५	४५०

स्रोत:- कृपि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याडक अध्यावधिक आ.व. २०७८ | ०७९, साँगुरीगढी

मुख्य नगदे तथा मसला बाली उत्पादन विवरण

सि.नं.	नगदे तथा मसला बाली उत्पादन	साँगुरीगढी गाउँपालिकाको वडाहरू										जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	साँगुरीगढी गा.पा.समेक्षण अनुसार घरधुरी	३७१	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८
१	अदुवा/वेसार खेति गर्ने घरधुरी	३९	४१	१२०	१३१	६५	५९	३२५	३४५	३६६	३१०	१८०१
	विक्री गर्ने घरधुरी	१०	२०	७८	११०	३५	३४	३१०	३२५	३४५	३००	१५६७
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१२	२४	१३.६	१३२	४२	४०.८	३७२	३९०	४१४	३६०	१८८०।४
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१०२०	२०४०	७९५६	११२२०	३५७०	३४६८	३१६२०	३३१५०	३५१९०	३०६००	१५९८।४
२	प्याज/लासुन खेति गर्ने घरधुरी	१४६	१०६	१४५	१४६	१६८	५७	४४	५५	६९	६३	९९९
	विक्री गर्ने घरधुरी	९	१५	४०	१८	५५	२०	१२	१४	३०	१५	२२८
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१.३५	२.२५	६	२.७	८.२५	३	१.८	२.१	४.५	२.२५	३४।२
	औषत उत्पादन (के.जी.)	१६२	२७०	७२०	३२४	९९०	३६०	२१६	२५२	५४०	२७०	४१०४
३	ऊखु खेति गर्ने घरधुरी	२५	१०	१५	१	०	१	८५	०	०	०	१३७
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	७५	०	०	०	७५
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	०	०	०	१८०	०	०	०	१८०
	औषत उत्पादन (लाखा)	०	०	८	०	०	०	५४०००	०	०	०	५४००८
४	अलैची खेति गर्ने घरधुरी	१०	५४	५५	२५	४५	१५	४२	३७	२२	२०	३२५
	विक्री गर्ने घरधुरी	१०	५४	५५	२५	४५	१५	४२	३७	२२	२०	३२५
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	२५	१३५	१३७.५	६२.५	११२.५	३७.५	१०५	९२.५	५५	५०	८१।५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	११२५	६०७५	६१८८	२८१२.५	५०६३	१६८८	४७२५	४९६३	२४७५	२२५०	३५५६।४
५	अकबरे/मार्सल खुर्सानी खेति गर्ने घरधुरी	१२०	११०	४५	६६	५३	३०	२५	३३	१५	२०	५९७

	विक्री गर्ने घरधुरी	११०	१५६	३५	३६	२०	१५	१८	१२	९	६	४७७
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	५५	७८	१७.५	१८	१०	७.५	९	६	४.५	३	२०८५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	२४७५	३५१०	७८७.५	८१०	४५०	३३७.५	४०५	२७०	२०२.५	१३५	९३८५
६	धनिया खेति गर्ने घरधुरी	०	०	०	२५	१०५	२९०	०	०	०	०	३४०
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	२५	१०५	२१०	०	०	०	०	३४०
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	१२.५	५२.५	१०५	०	०	०	०	१७०
	औषत उत्पादन (मुठा)	०	०	०	१६२५	६८२५	१३६५०	०	०	०	०	२२१००
७	च्याउ खेति गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	३	०	१	०	३	०	७
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	३	०	१	०	३	०	७
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	०	०.६	०	०.२	०	०.६	०	११४
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०	६०	०	२०	०	६०	०	१४०
८	अन्य खेति गर्ने घरधुरी	०	१	१	५	४१	४७	३	९	०	१३	१२०
	विक्री गर्ने घरधुरी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत:- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधिक आ.व. २०७८।०७९, साँगुरीगढी

मुख्य फलफूल बाली उत्पादन विवरण

सि.न.	फलफूल बाली उत्पादन	साँगुरीगढी गाउँपालिकाको बडाहरू										जम्मा
		१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	
	साँगुरीगढी गा.पा.सर्वेक्षण अनुसार घरधुरी	३७	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८
१	केरा खेति गर्ने घरधुरी	१०	०	१०	३०	१	५	२५	२०	२४	५०	१७५
	विक्री गर्ने घरधुरी	२	०	२	१०	१०	०	१५	१०	११	२५	८५
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०८	०	०८	४	४	०	६	४	४१४	१०	३४
	औषत उत्पादन (घरी)	१६	०	१६	८	८	०	१२	८	८	२०	६८
२	सुन्तला खेति गर्ने घरधुरी	४०	१७८	१५५	४५	८९	५०	७०	२०	४०	२०	७०७
	विक्री गर्ने घरधुरी	२०	१५५	१५०	३६	२०	२०	१०	१२	१०	६	४३९
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१०	७७५	७५	१८	१८	१०	५	६	५	३	२११५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	४५०	३४८८	३३७५	८१०	४५०	४५०	२२५	२७०	२२५	१३५	९८७५

३	आँप खेति गर्ने घरधुरी	४५	१००	१५०	५५	२०	२५	१०	७७	९६	८०	७३८
	विकी गर्ने घरधुरी	३०	८०	१२०	३६	१०	५	६८	५०	७३	३०	५०२
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१५	४०	६०	१८	५	२५	३४	२५	३६५	१५	२५१
	औषत उत्पादन (के.जी.)	८२५	२२००	३३००	११०	२७५	१३७५	१८७०	१३७५	२००८	८२५	१३८०५
४	आसुखडा/खुर्पी खेति गर्ने घरधुरी	२०	१५	३०	२०	५०	३७	०	०	०	०	१७२
	विकी गर्ने घरधुरी	१०	२	५	८	३५	२५	०	०	०	०	८५
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	३	०८	१८	२४	१०५	७५	०	०	०	०	२५५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	४५	९	२२५	३६	१५७५	१११५	०	०	०	०	३८५
५	कागती खेति गर्ने घरधुरी	११	२०	५४	२०	९८	३५	२५	३०	६०	४०	३१३
	विकी गर्ने घरधुरी	२	५	३५	१३	३५	२५	११	५	३०	२०	१८१
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१	२५	१७५	६५	१७५	१२५	५५	१५	१०	१०	१०५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	२५	६२५	४३७५	१६२५	४३७५	३१८५	१३७५	६२५	३७५	२५०	२२६२५
६	लिंगी खेति गर्ने घरधुरी	१५	३५	४४	६५	२५	१५	३३	३८	४५	३८	३५३
	विकी गर्ने घरधुरी	५	८	२०	३०	५	५	९	१५	११	१६	१२४
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	२५	४	१०	१५	२५	२५	४५	५५	८	८	६२
	औषत उत्पादन (के.जी.)	३७५	६०	१५०	२२५	३७५	३७५	६७५	११२५	८२५	१२०	९३०
७	किंवी खेति गर्ने घरधुरी	०	०	०	३७	५०	१५	०	०	०	०	१०२
	विकी गर्ने घरधुरी	०	०	०	२०	३२	५	०	०	०	०	५७
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०	०	०	१०	१६	२५	०	०	०	०	२८५
	औषत उत्पादन (के.जी.)	०	०	०	३५०	५६०	८७५	०	०	०	०	११७५
८	एमोकाडो खेति गर्ने घरधुरी											०
	विकी गर्ने घरधुरी	११०	१५६	१३०	१०५	१००	१०	१३०	११०	१५०	१३५	१२१६
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	४४	६२४	५२	४२	४०	३६	५२	४४	६०	५४	४८६४
	औषत उत्पादन (के.जी.)	११००	१५६०	१३००	१०५०	१०००	१००	१३००	११००	१५००	१३५०	१२१६०
९	ड्रागनफ्रुट खेति गर्ने घरधुरी	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	२
	विकी गर्ने घरधुरी	१	०	१	०	०	०	०	०	०	०	२

	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	०१२	०	०१२	०	०	०	०	०	०	०	०	०१४
	औषत उत्पादन (के.जी.)	२	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	४
१०	अन्य खेति गर्ने घरधुरी	१५	२५	४४	३२	४५	५४	५८	७५	६८	५५	५५	४७
	विक्री गर्ने घरधुरी	९	१५	२०	९	१५	१०	१३	१२	९	६	६	११८
	औषत विक्रि गरिने खेति गरिएको क्षेत्रफल (रो.)	१८	३	४	१८	३	२	२६	२४	१८	१८	१२	२३.६
	औषत उत्पादन (के.जी.)	९	१५	२०	९	१५	१०	१३	१२	९	६	६	११८

स्रोतः- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याडक अध्यावधिक आ.व. २०७८।०७९, साँगुरीगढी

विभिन्न वालीहरुको क्षेत्रफल, उत्पादन र उत्पादकत्वको विवरण पछिल्लो दुई आर्थिक वर्षको विवरण:-

क्र.सं.	फलफूल	आ.व. २०७७/०७८				आ.व. २०७८/०७९				कैफियत
		जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मि.टन)	उत्पादकत्व (मि.टन)	जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मि.टन)	उत्पादकत्व (मि.टन)	
१ साधारण बाली										
१	चैते धान	१८५	१३२	४६२	३.५	१८५	१३२	४४८.८	३.४	
२	बर्षे धान	२६४	२३३	१४६८	६.३	२६९	२३३	१४६७.९	६.३	
३	मके	८८४	६९७	३१३७	४.५	८८४	६९७	३१३६.५	४.५	
४	गाहू	१३७	४१	१२७.१	३.१	१३७	४१	१२७.१	३.१	
५	कोदो	१६८	८६	१२९	१.५	१६८	८६	१२९	१.५	
	अन्य									
	जम्मा	१६३८	११८९	५३२३		१६३८	११८९	५३०९		
२ फलफूल बाली										
१	सुन्तला	२४५	१९८	११४८	५.८	२५७	११९	७०२.१	५.९	
२	जूनार	४५	१४	८४	६	४५	१४	८४	६	
३	कागती	३४	२४	११७.६	४.९	३४	२५	१२२.५	४.९	
४	आंप	२५	१६	१००.८	६.३	२५	१६	१००.८	६.३	
५	लिच्ची	११	५	२९	५.८	११	५	२९	५.८	
६	केरा	९	८	९१.२	११.४	९	८	९१.२	११.४	
७	अम्बा	०.८	०.८	५.८४	७.३	०.८	०.८	५.८४	७.३	
८	मेवा	०.४	०.४	३.४४	८.६	०.४	०.४	३.४४	८.६	
९	रुखकटहर	०.३	०.३	१.८	६	०.३	०.३	१.८	६	
१०	भइङ्कटहर	०.२	०.२	१.६	८	०.२	०.२	१.६	८	
११	एभोकाडो	२२	२२	२२०	१०	२२	२२	२२०	१०	
१२	किवी	८	८	२८.४	३.३	८	८	२८.४	३.३	

क्र.सं.	फलफूल	आ.व. २०७७/०७८				आ.व. २०७८/०७९				कैफियत
		जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मि.टन)	उत्पादकत्व (मि.टन)	जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मि.टन)	उत्पादकत्व (मि.टन)	
१३	डागन फ्रट	१.५	१.५	१०८	७.२	१.५	१.५	१०८	७.२	
१४	नास्पाती	२६	२६	२८३.४	१०.९	२६	२६	२८३.४	१०.९	
१५	आरु	१	१	६.५	६.५	१	१	६.५	६.५	
१६	ओखर	०.४	०.४	१.२८	३.२	०.४	०.४	१.२८	३.२	
१७	आल्चा	०.६	०.६	३.६	६	०.६	०.६	३.६	६	
१८	आलबखडा	१	१	५.२	५.२	१	१	५.२	५.२	
१९	अनार/दारिम	०.२	०.२	१.०४	५.२	०.२	०.२	१.०४	५.२	
२०	अन्य									
	जम्मा	४३१.४	३२७.४	२१४२		४३१.४	३२७.४	१७०१		
३ मसला बाजी										
१	अलैची	२.९	२.९	०.७९८	०.३८	२.९	२.९	०.७९८	०.३८	
२	अदुवा	५५	५५	१०१८	१८.५	५५	५५	१०१७५	१८.५	
३	बेसार	४८	४८	५३७.६	११.२	४८	४८	५३७.६	११.२	
४	लसून	८	८	६५.६८	८.१	८	८	६५.६८	८.१	
५	साधारण पिरो खुसानी	१२	१२	१७.२	८.१	१२	१२	१७.२	८.१	
६	अकबरे खुसानी	२२.८	२२.८	१८०.१	७.९	२४	२२.८	१८०.१२	७.९	
७	अन्य									
	जम्मा	१४८.७	१४७.९	१८९९		१४८.७	१४७.९	१८९९		
४ तरकारी बाजी										
१	फलकोपी	१४२	१४२	२७६९	१९.५	१४४	१४३	२७८८.५	१९.५	
२	बन्दाकोपी	३५	३४	८७७.२	२५.८	३५	३४	८७७.२	२५.८	
३	ब्रोकाउली	१	०.३	२.२५	७.५	१	०.३	२.२५	७.५	
४	गोलभेड़ा/टमाटर	३९७	३९७	१२९०३	३२.५	३९७.५	३९७.५	१२९१९	३२.५	
५	मुला	९६	९६	१७३८	१८.१	९६	९६	१७३७.६	१८.१	
६	भेडे खुसानी	२	१.५	१३.८	९.२	२	१.५	१३.८	९.२	
७	मटर/केराउ	५	४	३४	८.५	५	४	३४	८.५	
८	सिमी बोडी	२१	२१	२४१.५	११.५	२१	२१	२४१.५	११.५	
९	रुखटमाटर	१	१	४	४	१	१	४	४	
१०	भिन्डी	१	१	५.१	५.१	१	१	५.१	५.१	
११	भन्टा	१	०.२	२.०४	१०.२	१	०.२	२.०४	१०.२	
१२	प्याज	३	२.५	३३.७५	१३.५	३	२.५	३३.७५	१३.५	
१३	काँका	१२	११	१२९.८	११.८	१२	११	१२९.८	११.८	
१४	फर्सी	९	८.५	२९७.५	३५	९	८.५	२९७.५	३५	
१५	स्वास फर्सी	१	१	१३.४	१३.४	१	१	१३.४	१३.४	

क्र.सं.	फलफूल	आ.व. २०७७/०७८				आ.व. २०७८/०७९				कैफियत
		जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मि.टन)	उत्पादकत्व (मि.टन)	जम्मा क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन क्षेत्रफल (हेक्टर)	उत्पादन (मि.टन)	उत्पादकत्व (मि.टन)	
१६	करेला	१.२	१.२	६.९६	५.८	१.२	१.२	६.९६	५.८	
१७	बरेला	१.५	१.५	१३.८	९.२	१.५	१.५	१३.८	९.२	
१८	स्कुइस	१८	१८	२१६	१२	१८	१८	२१६	१२	
१९	सर्जिवन/मोरिंगा	२.३	२.३	५०.६	२२	२.३	२.३	५०.६	२२	
२०	धनिया	४	४	३६.४	९.१	४	४	३६.४	९.१	
२१	रायो साग	३.५	३.५	४२.७	१२.२	३.५	३.५	४२.७	१२.२	
२२	करकलो/पिडालू	१	१	१०.९	१०.९	१	१	१०.९	१०.९	
२३	आलू	९७	९७	१७९.५	१८.५	९७	९७	१७९.४.५	१८.५	
२४	अन्य									
	जम्मा	८५५.५	८४९.५	२१२३५		८५५.५	८४९.५	२१२७		
५ तेलहन बाली										
१	तोरी	५	३	२.४	०.८	५	३	२.४	०.८	
२	सरस्यौ	३	३	२.७	०.९	३	३	२.७	०.९	
३	बदाम	३	२.८	५.३७	१.९२	३	२.८	५.३७	१.९२	
४	फिलिङ्गे	२	१.५	१.२	०.८	२	१.५	१.२	०.८	
५	अन्य									
	जम्मा	१३	१०.३	११.६८		१३	१०.३	११.६८		
६ औषधिक बाली										
१	उखू	९	९	३५०.१	३८.९	९	९	३५१	३९	
२	अन्य									
	जम्मा	९	९	३५०.१		९	९	३५१		
	कूल जम्मा	३०९६	२५३३.१	३०९६०		३०९६	२५३३.१	३०५४२		

स्रोत:- कृषि पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याडक अध्यावधिक आ.व. २०७८।०७९, साँगुरीगढी

४.३.३ चौपाया तथा पशुपंक्षी र त्यसबाट भएको आम्दानी सम्बन्धि विवरण

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा कुल घरधुरी मध्ये ३०६२(७१.०७%) घरधुरीले कुनै न कुनै चौपाया पालेको देखिन्छ भने बाकी २८.९३% अर्थात १२४८ घरधुरीमा चौपाया नभएको सर्वेक्षणले देखाउदछ ।

तालिकामा चौपाया तथा पशुपंक्षी र त्यसबाट हुने आम्दानीको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ जसअनुसार कुल घरधुरी मध्ये ६४% अर्थात २५३९ घरधुरीले गाइगोरु/बाच्छावाच्छी पालेको देखिन्छ । जस अनुसार गाइगोरु/बाच्छावाच्छी बाट वार्षिक औसत प्रति घरधुरी... नेपाली रूपया आम्दानी गर्ने गरेको देखिन्छ । त्यस्तै गरी राँगा भैसी पाडापाडी पालने घरधुरीको संख्या पनि गणनीय नै देखिन्छ जसमा १८८ घरधुरी अर्थात ४.३६% र सोबाट वार्षिक औसत आम्दानी... नेपाली रूपया आम्दानी गर्ने गरेको सर्वेक्षणबाट देखिन्छ । गाउँपालिकामा बाखा, खसी, बोका सुंगुर, बुंगुर पालने घरधुरीको संख्या पनि उल्लेखनीय नै देखियो जुन २७५७ अर्थात ६३% देखिन्छ र सोबाट वार्षिक औसत प्रतिघरपरिवार रूपरूप आम्दानी हुने गरेको देखाउदछ । त्यस्तै कुखुरा, हाँस जस्ता पंक्षी पालने घरधुरी २६९४ अर्थात ६२% र सोबाट वार्षिक औसत प्रति घरधुरीको आम्दानी ..... हुने गरेको सर्वेक्षणले देखाउदछ ।

चौपाया तथा पशुपंक्षी पालने घरधुरी

चौपाया सम्बन्धि विवरण/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
छ	२०१	२८३	४४१	२९६	४१७	४३७	३४२	१८५	१८२	२७८
छैन	१७०	३०	५१	११३	७९	९५	६०	२७८	३२०	५०
चौपाया सम्बन्धि विवरण/वडा										
गाइगोरु/बाच्छावाच्छी	११५	१६०	२११	१९२	१७९	१८५	१७९	१२२	१०६	२१९
संख्या	३५८	४०२	७४०	५७३	४७४	४७३	४०३	२८४	२५८	७६०
विक्रीबाट वार्षिक आम्दानी	२२५०००	९८६५००	१४०००३	६८८०००	४८०६०	२१६०००	१०००००	०	२५१०००	१७८२८५०
राँगाभैसी/पाडापाडी	४	१०	२९	९	४६	१	५	२	३६	४६
संख्या	८	१६	४६	२०	९९	१	८	१	५८	८५
विक्रीबाट वार्षिक आम्दानी	३००००	२२५०००	२४००००	८०००००	६०००००	०	०	०	३१४५००	२१००००
याक/चौरी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
विक्रीबाट वार्षिक आम्दानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
बाखा/भेडा, खसी/बोका, सुंगुर/वंगुर	१७५	२६२	४१७	२६८	३६२	३८६	३१३	१५८	१६४	२५२
संख्या	१६४४	२२४३	३३८०९	१७९२	३१५४	२८६२	१५७५	८५१	१४९८	१३०७३
विक्रीबाट वार्षिक आम्दानी	२४९९०००	७०४४३००	१४३२३०००	४१३९०००	१०९४०००	७०११५००	१५५४५००	०	२२४८०००	१७६७०००
कुखुरा/हाँस	१७७	२६८	४१३	२७०	३३९	३४४	३०४	१६४	१७२	२४३
संख्या	१६६५५	३०२१	४७७४	१८९१	३२४१	२८८३	११६५	११२५	२२३८	२५२८

विक्रीबाट वार्षिक आमदानी	१६३०००	८२९८०३	५२२२३०	५८५९००	३४०५२	६२३८५०	५४२००	०	४०२६१२	२५०००
अस्ट्रिच	०	०	०	०	०	१	०	१	०	०
संख्या	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०
विक्रीबाट वार्षिक आमदानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कालिज (फेन्च/घर पालुवा)	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०
संख्या	०	०	०	०	०	०	०	०	४	०
विक्रीबाट वार्षिक आमदानी	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०

स्रोत:-फिल्ड सर्भे

माछा, मौरी पालन गर्ने घरधुरीको विवरण

वडा/माछापालन	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
छ	३	३	१	१	०	६	३	०	२	०
छैन	३६८	३१०	४११	४०८	४९६	५२६	३९९	४६३	५००	३२८
वार्षिक उत्पादन- KG	१०	०	१०	०	०	७७	७५०००	०	०	०
मौरीपालन गर्ने घरधुरी	२२	२६	७७	३६	३	५३	३४	१२	४४	४
वार्षिक उत्पादन- KG	२०१३	१३५	५२१२०	६७१०	१८	१२४६९	२९१३७	०	१०२९७	०

स्रोत:-फिल्ड सर्भे

तालिकामा माछा पालने घरधुरी १९ र उत्पादन परिमाण (७५०९७ के.जि.) प्रस्तुत गरिएको छ । जसमा वडा नं. ७ का घरधुरीले सबैभन्दा बढी उत्पादन गरेको देखिन्छ । त्यस्तै मौरी पालन गर्ने घरधुरी ३११ छन भने वार्षिक मह उत्पादन १७३२९९ के.जि. गरेको देखिन्छ ।

४.३.४ तरकारी बारीमा लाग्ने मुख्य कीराहरुको विवरण:-

- ✓ खुम्बे कीरा
- ✓ रातो कमिला
- ✓ फेद काले कीरा
- ✓ बन्दाको तकी
- ✓ इटबुटे पूटली
- ✓ पतेरो
- ✓ गोलभेडाको फलको गवारो
- ✓ सुर्तिको पात खाने लाभ्या
- ✓ टुटाएवसोलुटा
- ✓ फलकुहाउने किराहरु
- ✓ लाही
- ✓ सेतो झिङ्गा
- ✓ मिली वग
- ✓ लिफ माइनर
- ✓ वायर फर्म

४.३.५ तारलारी वालीमा लाग्ने मूख्य रोगहरु

- ✓ एन्थाक्नोज
- ✓ ओइलाउने रोग
- ✓ नेमाटोड
- ✓ अगौटे डुँदुवा
- ✓ डाउनी मिलमयू पाउडरी मिल्डयू
- ✓ वेर्ना कुहिने रोग
- ✓ अल्टरनेरीया तोरले रोग
- ✓ गोठे रोग

४.३.६ खाधन्न वालीमा लाग्ने रोग

- ✓ अमेरीकन फौजी किरा
- ✓ गवारो
- ✓ पतेरो
- ✓ मिलिवग
- ✓ खुम्बे कीरा
- ✓ लाहि
- ✓ फेदकाले कीरा

४.३.७ फलफुल वालीमा लाग्ने मुख्य रोगहरु:-

- ✓ ग्रिनिड रोग
- ✓ फेद तथा जरा कुहिने रोग
- ✓ कालो ध्वाँसे रोग
- ✓ क्याडकर

- ✓ कोत्रे रोग
- ✓ सुटिमोल
- ✓ डठुवा (पातको) रोग
- ✓ पात गुजुमुजु रोग

४.३.८ फलफुलमा लाग्ने रोगहरू

- ✓ फल कुहाउने औशा
- ✓ गवारो
- ✓ लाहि
- ✓ सेतो झिङ्गा
- ✓ सुलसुले
- ✓ पात बेरुवा
- ✓ कल्ते कीरा
- ✓ मिलिवगहरू

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

४.३.९ व्यवसायिक कृषि फर्म सम्बन्धि विवरण

यस गाउँपालिकाको कृषि विकास शाखा अन्तर्गत २५ वटा फर्महरू दर्ता भएको भने पशु विकास शाखा अन्तर्गत ४३ वटा फर्महरू दर्ता भएको पाइन्छ । कृषि विकास शाखाको विवरण बाट बडा नं. ४ मा सबै भन्दा धेरै फर्म दर्ता भएको पाइन्छ भने बडा नं. ९ र १० मा कुनै फर्म दर्ता भएको छन् । त्यसै गरी पशु विकास शाखा तर्फ हर्ने हो भने सबै बडाहरूमा फर्म दर्ता भएको पाइन्छ जस अन्तर्गत सबै भन्दा धेरै बडा नं. ३ मा पाइन्छ जहाँ ११ बडा फर्म दर्ता भएको देखिन्छ ।

साँगुरीगढी गाउँपालिका कृषि विकास शाखा अन्तर्गत दर्ता भएका फार्महरूको विवरण:-

सि. नं.	फार्मको नाम	ठेगाना	दर्ता नम्बर	दर्ता भिति	फार्म सञ्चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	तागोरा माड बहुउद्देश्यीय कृषिफार्म	साँ.गा.पा.४, फार्मसीव	०१	२०७५/११/०३	शिव प्रसादलिम्बु	९८४२११६८४६
२	एल. एक्स बहुउद्देश्यीय कृषिफार्म	साँ.गा.पा.६, नाम्जे	०२	२०७५/११/१५	एलएक्स थापा	९८२९३४९९१
३	सेवारो बहुउद्देश्यीय कृषिफार्म	साँ.गा.पा.४, फार्मसीव	०३	२०७६/०१/१२	लोकबहादुर सुव्वा	९८४२१७१२८२
४	विकल्प कृषि फार्म	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	०४	२०७६/०२/०१	छत्रबहादुर याखा	९८२३२८८५३
५	गंगा जमुना कृषि फार्म	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	०५	२०७६/०२/०९	नरदल लिम्बु	९८१२९३७७२८
६	याङ्तारु बहुउद्देश्यीय कृषिफार्म	साँ.गा.पा.४, फार्मसीव	०६	२०७६/०२/१२	दुर्गा प्रसाद सुहाड	९८४२१७०८७८
७	कल्याण फार्म	साँ.गा.पा.६, शिम्सुवा	०७	२०७६/०२/२०	कृष्ण बहादुर लिम्बु	९८११३७८५७
८	याडोराक्टाल कृषिफार्म	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	०८	२०७६/०२/२०	तिर्थबहादुर लिम्बु	९८१२३८११४०
९	बहुउद्देश्यीयकृषिपशु फार्म	साँ.गा.पा.१, बढिमोरङ्ग	०९	२०७६/०२/३०	मिनाकुमारी तामाड	९८०७३७९३२१
१०	फलामेटार कृषितथापशुपालनफार्म	साँ.गा.पा.१, फलामेटार	१०	२०७६/०८/१०	संगितालिम्बु	९८११०५४३००
११	तेम्बाङ्ग कृषि, पशुपालनतथाकुखुरा फार्म	साँ.गा.पा.१, तेम्बाङ्ग	११	२०७६/०८/१०	नविन राई	९८२७३१६५२४
१२	ढाडगाडुरो अगानिक	साँ.गा.पा.७,	१२	२०७६/०८/१६	रिवाज राई	९८२४३६८६४

	कृषिकार्म	महभारत				
१३.	कशयप वहुउद्देशीय कृषितथापशु कार्म	साँ.गा.पा.४, फाकसीब	१३	२०७७/०६/०६	पर्शुराम घिमिरे	९८४२०६२४८६
१४.	फाकसीबीचउलनवोटे कृषितथापशु कार्म	साँ.गा.पा.४, फाकसीब	१४	२०७७/०६/१९	युवकुमारी पौडेल	९८६२२९४४२७
१५.	कशआधुनिक वहुउद्देशीय कृषिकार्म	साँ.गा.पा.वडा न.५, ओखे, डाँडावजर	१५	२०७७/०६/१९	कर्ण बहादुर पुलामी मगर	९८१९०७३४२७
१६.	मनकामनाकृषिकार्म	साँ.गा.पा.६, नाम्जे धनकटा	१६	२०७७/११/१२	दिलिप राना मगर	९८६०२२६९२९
१७.	श्री इन्द्रफूल वहुउद्देश्य कृषिकार्म	साँ.गा.पा.३, कुसेटार, खु	१७	२०७७/१२/१९	सृष्टी लिम्बु	९८१५३१८८१८
१८.	संयक कृषिकार्म	साँ.गा.पा.३, बेसिटोल	१८	२०७८/०१/०७	मन मायालिम्बु	९८२३४३०८३५
१९.	श्री राजएगो कार्म	साँ.गा.पा.१, फलामेटार	१९	२०७८/०१/०६	राजकुमार लिम्बु	९८४१५८७४७
२०.	चेग्रा वहुउद्देशीय कृषि, पशु तथा पन्थी कार्म	साँ.गा.पा.४, फाकसीब	२०	२०७८/०४/२१	उमेशलिम्बु	९८१८२५११५५
२१.	माडजेर्झ कृषितथा पशुपन्थी कार्म	साँ.गा.पा.२, बुढिमोरङ्ग	२१	२०७८/०५/१८	सुस्मिता राई	९८१५३९२३२४
२२.	पियतकृषितथा पशुपन्थी कार्म	साँ.गा.पा.८, दुङ्गे	२२	२०७८/०६/०७	प्लमबहादुर राई	९८०७०६३३१४
२३.	फुडमार्कृषिपशु तथापन्थी वहुउद्देशीयकार्म	साँ.गा.पा.४, खोरखोले, फाकसीब	२३	२०७८/०८/०८	गितालिम्बु	९८१६३९२९४३
२४.	निङ्गो कृषि, पशु तथापन्थी वहुउद्देशीयकार्म	साँ.गा.पा.४, खोरखोले, फाकसीब	२४	२०७८/०८/०८	सरिना लिम्बु	९८०४३५२३३७
२५.	खास्वेक कृषि, पशु तथापन्थी वहुउद्देशीयकार्म	साँ.गा.पा.४, डाँडासाउँ, फाकसीब	२५	२०७८/०८/२०	खडक बहादुर लिम्बु	९८५२०८९२७४

स्रोत:-कृपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९

साँगुरीगढी गाउँपालिका पशु विकास शाखा अन्तर्गत द्रता भएका फर्म तथा समूहहरुको विवरण:-

सि.नं	फार्मको नाम	ठेगाना	दर्ता नम्बर	दर्ता भिति	फार्म सञ्चालकको नाम	सम्पर्क नम्बर
१	फलामेटार कृषि तथा पशुपालनफर्म	साँ.गा.पा.४, फलामेटार		२०७५/०५/२१	साप्टिका इवाहाङ्ग	९८४२५९०४३३
१	सबुनयपोल्ट्री फर्म	साँ.गा.पा.१०, धारापानी			सजन खनाल	९८४२१६५३८०
२	एलिस एण्ड डेनिसावाखापालनफर्म	साँ.गा.पा.४, फाकसीब	०१	२०७५/०७६	बुद्ध मायालिम्बु	९८१८१२१८३६
३	नवयुगवाखापालनफर्म	साँ.गा.पा.१, बुढिमोरङ्ग	०२	२०७५/०७६	पूर्व कुमार लिम्बु	९८०४०९६८५७
४	नाम्दुङ्गवाखाकृषिफर्म	साँ.गा.पा.१०, धारापानी	०३	२०७५/०७६	कृष्ण विक्रम राई	९८११३१६५४४
५	याखा वहुउद्देश्य कृषिफर्म	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	०४	२०७५/०७६	इन्द्र बहादुर याखा	९८१०५३६९१६
६	लेच्छुवा पशुपन्थी तथा तरकारी फलफूलफर्म	साँ.गा.पा.१, बुढिमोरङ्ग	०५	२०७५/०७६	राम प्रसाद सुव्यालिम्बु	९८१४०८८७५२
७	दागेल वहुउद्देश्य पशुपन्थी तथा तरकारी फलफूलफर्म	साँ.गा.पा.२, बुढिमोरङ्ग	०६	२०७५/०७६	दल बहादुर तामाङ्ग	९८०४०४२८८८
८	उच्चमशिलवाखाफर्म	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	०७		योगेन्द्र लिम्बु	९८१२३६८२६४
९	नेम्वाङ्गवाखाफर्म	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	०८		देवीनायारण लिम्बु	९८२९३४५४९९
१०	कुशेटार वाखाफर्म	साँ.गा.पा.३, कुशेटार	०९		तुलबहादुर अधिकारी	९८४२०७०८४९
११	कार्की वाखाफर्म	साँ.गा.पा.३, कुशेटार	१०		सेर बहादुर कार्की	९८०४०४०७३६
१२	अनियुषवाखापालनफर्म	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	११		अशोककुमार याखा	९८१०४८५८३२
१३.	खातीकृषितथापशु फर्म	साँ.गा.पा.२, बुढिमोरङ्ग	१२		सुसनविश्वरक्मा	९८२५३८४७८१

१४.	ईडनाम कृषितथापशु कर्म	साँ. गा. पा. २, बुढिमोरङ्ग	१३		निरेन्द्र इडनाम	९८९८९६३६५०
१५.	लुम्फाजुड वंगुर तथालोकलकुखुरा पालनकर्म	साँ. गा. पा. वडा नं. ५, डाँडावजार	१४		दिनेश मगर	९८९९३१००१
१६.	फलामेटार बाखापालन समूह	साँ. गा. पा. १, बुढिमोरङ्ग	१५			
१७.	सिजन ईझानामबाखाकर्म	साँ. गा. पा. १, बुढिमोरङ्ग	१६	२०७७/४/११	भिपेन्द्र लिम्बु	९८९३२०३५९१
१८.	तुम्बापो तेम्बाझाखाकर्म	साँ. गा. पा. १, बुढिमोरङ्ग	१७	२०७७/४/११	जगेन्द्र लिम्बु	९८४२३४४३४४
१९.	विकास ईझानामबाखाकर्म	साँ. गा. पा. १, बुढिमोरङ्ग	१८	२०७७/४/११	मकुर बहादुर लिम्बु	९८०४००९२६
२०.	खालिङ्गाकृषिकर्म	साँ. गा. पा. ८	२०	२०७७/८/२३	धर्मजित राई	९८४०९८२३७७
२१.	रातमाटे धाँसीबोयर बाखापालन समूह	साँ. गा. पा. ३, क्षेटार	२१	२०७७/८/२५	समूह समिति	९८४२११४९५३
२२.	नमस्ते भरना कुखुरा पालनकृपक समूह	साँ. गा. पा. ६, सिम्सुवा	२२	२०७७/८/३०	समूह	९८०३८४७९३६
२३.	इवाहाङ्ग बहुउद्देशीय कृषिकर्म	साँ. गा. पा. १, बुढिमोरङ्ग	२३	२०७७/०९/१९	विकास लिम्बु	९८१२३७६५२२
२४.	तारा बाखापालन समूह	साँ. गा. पा. ८	२४	२०७७/१०/२३	समूह	९८६३५७४३२९
२५.	साभाबाखापालन	साँ. गा. पा. १०	२५	२०७७/१०/२३	समूह	९८६१५७२३५८
२६.	सुरुवातबाखापालन समूह	साँ. गा. पा. १०	२६	२०७७/१०/२३	सुरुवात समूह	९८६१८००९३९
२७.	संयुक्तबाखापालन कृपक समूह	साँ. गा. पा. १०	२७	२०७७/१०/२३	समूह	९८६२०७२८९८
२८.	गर्जुवांगुर पालन समूह	साँ. गा. पा. ७	२८	२०७७/१०/२६	समूह	९८१८५७५६६११
२९.	फेरीवंगुर पालन समूह	साँ. गा. पा. ७	२९	२०७७/१०/२६	समूह	९८०४३३९०९३
३०.	सिस्ते वंगुर पालन समूह	साँ. गा. पा. ७	३०	२०७७/१०/२६	समूह	९८४२३३७०६२
३१.	जुनबाखापलानकृपक समूह	साँ. गा. पा. ८	३१	२०७७/१०/२८	समूह	९८११३३५४४४
३२.	थक्सुहाङ्गवंगुर तथाबाखाकर्म	साँ. गा. पा. ३, खावाफोक	३२	२०७७/११/२५	खगेन्द्र कुमार लिम्बु	९८६५४६६०९२
३३.	सिमलटोल वंगुर पालन कृपक समूह	साँ. गा. पा. ९, आहाले	३३	२०७७/१२/०१	कृपक समूह	९८२९३६७२५०
३४.	हरिया वंगुर पालन कृपक समूह	साँ. गा. पा. ९	३४	२०७७/१२/०१	समूह	९८११०९६०३९
३५.	माझीगाउँबोयर बाखा समूह	साँ. गा. पा. ३, क्षेटार	३५	२०७७/१२/०४	समूह	९८६२०५०९८३
३६.	लिमस पोलिट कर्म	साँ. गा. पा. २	३६	२०७७/१२/३०	पदमलिम्बु	९८१८०३९६२६
३७.	श्रीजनकृषितथापशुपालन कर्म	साँ. गा. पा. २	३७	२०७७/१२/३०	श्रीजनकुमार लिम्बु	९८१३७२९६६४
३८.	तुम्बापो कृषितथाबाखाकर्म	साँ. गा. पा. २, बुढिमोरङ्ग	३८	२०७८	दिपकतुम्पापो	९८२७३८७५३६
३९.	डुम्पे सामुहिकबोयर बाखापालन समूह	साँ. गा. पा. ३, क्षेटार	३९	२०७८	नगेन्द्र श्रेष्ठ	९८१०९३५९९३
४०.	कुमारी पशुपालनतथाएककृत कृषिकर्म	साँ. गा. पा. ३, कुसेटार	४०	२०७८	फुलकुमारी लिम्बु	९८४०७६६४६७
४१.	आम्बोते वंगुर फार्म	साँ. गा. पा. ८	४१	२०७८/०६/१८	ज्ञानेन्द्र राई	९८११३१४८७१
४२.	न्यू इम्मानयुलएग्रो फार्म	साँ. गा. पा. ६, मलवासे	४२	२०७८/०७/११	सोहनकुमार लिम्बु	९८१७३०५६८९
४३.	सिस्ते कृपक समूह	साँ. गा. पा. १, बुढिमोरङ्ग	४३	२०७९/०३/२९	रामप्रशादलिम्बु	९८४२४४९१०८

स्रोत:-कृपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९

विभिन्न फार्महरूको विवरण:-

क्र.स	फार्मको नाम	स्थापना भिति	फार्म सञ्चालक	सर्पक नम्बर	कैफियत
१.	हिलीनी बगान फार्म	२०६३/१/१५	दर्गा प्रसाद लिम्बु	९८०५२९४५३५	यस फर्ममा कागती र कर्किको विरुवा पाइन्छ।
२.	माझेवेडु कागती तथा फलफूल फार्म	२०७२/८/२५	भिम विक्रम लिम्बु	९८०४३१२७२	

स्रोत:-कृपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९

४.३.९ कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामदायिक संस्थाको विवरण

यस साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र ७४ साविक जिल्ला कृषि विकास कार्यालयमा दर्ता भएका कृषि सुमह भित्र ७ कृषि समुहले कृषि खेतिबाट आत्मानिर्भर बन्न, बचत गर्ने बानिकको विकास, आय आर्जन र क्षमता बढ़ि गर्ने जस्ता उद्देश्य लिएर विभिन्न संस्थाहरु संचालन गरिएको पान्छ । त्यसै गरी १८ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको कृषि शाखामा दर्ता भएका गरी जम्मा ९२ कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूहहरु गठन भएको पाइन्छ भने ४ वटा ऐग्रोभेटहरु रहेका छन् ।

कृषि समूह विवरण (साविक जिला कृषि विकास कार्यालयमा दर्ता भएका)

सि. नं.	समुहको नाम,ठेगाना (साविक)	दर्ता नं	सदस्य संख्या			स्थापनावर्ष	अध्यक्षको नाम, सर्मर्क नं	कैफियत
			म	पु	ज			
१.	सानो सफाई कृषि समूह,आहाले ५	६००६४१०६५	३	१५	१८	२०५१।७।३०	रामकुमार राई	तरकारी
२.	लाप्चेटार वहुउद्देश्य कृषक समूह,डाङ्डावजार २	४७०६४।०६५	१२	१७	२९	२०५०।१।१।७	जर्नादन घिमिरे ९८४२०६३८७५	"
३.	बहुउद्देश्यीय कृषक समूह,बुढीमोरङ्ग ७,सुल्कोट	४९०६४।०६५	१०	२०	३०	२०४८।३।१	दुर्गा ब.लिम्बु ०२६६००११९	"
४.	हिमचुलीअलैचीविकास कृषक समूह,डाङ्डावजार ९	६२०६४।०६५	९	२०	२९	२०६४।३।७	कर्ण ब. पुलामी मगर ०२६६००५१५	तरकारी,अलैची
५.	कालोपानी कृषक समूह, बुढीमोरङ्ग ७	३४।०६४।०६६	४	९	१३	२०५६।३।१	सानु प्र.लिम्बु	तरकारी
६.	बौकापाखा कृषक उ. समूह,महाभारत ३	७७।०५।३।०५४	१	१९	२०	२०५३।३।४	इन्द्र ब. राई	तरकारी खेती
७.	जनन्चेतना स्वावलम्बी कृषक समूह,आहाले	४८।०६४।०६६	१२	१८	३०	२०६६।३।०१०	पदम राई	नगदेवाली
८.	तान्धोपा स्वावलम्बी कृषक समूह,फाक्सिव २,४	५५।०६४।०६६	१८	१६	२९	२०६६।३।४	वीर ब. राई	सैवे
९.	सरख्ती स्वावलम्बी कृषक समूह,आहाले १	२०।०६३।६७	१८	८	२६	२०६३।३।२	राम ब. राई	"
१०.	जनजागरण स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत ९	२१।०६३।६७	१२	१८	३०	२०६३।३।२६	गोपालमानदनाल	तरकारी
११.	साहारा स्वावलम्बी कृषक समूह,आहाले ८	२२।०६३।६७	१४	१५	२९	२०६३।३।१०	कृष्ण कुमार राई	"
१२.	सिमलटोल स्वावलम्बी कृषक समूह,आहाले ५	२३।०६३।६७	१०	१९	२९	२०६३।३।११	गजेनद्र राई	"
१३.	मिलन स्वावलम्बी कृषक समूह,आहाले ७	२४।०६३।६७	२०	१०	३०	२०६३।३।१९	सुभद्रादेवी राई	"
१४.	नयाँआहाले स्वावलम्बी कृषक समूह,आहाले ६	२५।०६३।६७	८	१८	२६	२०६३।३।८	कमल ब. राई	"
१५.	पाथिभारा स्वावलम्बी कृषक समूह,आहाले ९	२६।०६३।६७	१२	१४	२७	२०६३।३।७	खिनमायामहत	"
१६.	नौल सुभार स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत ३	२७।०६३।६७	१२	१३	२५	२०६३।३।७	रामु राई	"
१७.	रमाइलो स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत १	२८।०६३।६७	२०	६	२६	२०६३।३।२८	चित्रमाया राई	
१८.	आर्द्ध स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत ६	२९।०६३।६७	१६	६	२५	२०६३।३।७	विष्णु प्र. राई	
१९.	सुनखरी स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत ५	३०।०६३।६७	२१	७	२८	२०६३।३।२६	बमब. राई	
२०.	सुनगाभा स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत ७	३१।०६३।६७	१३	१२	२५	२०६३।३।५	झगेन्द्र ब. राई	
२१.	श्रृजनशिल स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत ८	३२।०६३।६७	१६	१२	२८	२०६३।३।२६	ज्ञानेन्द्र ब. राई	
२२.	आशाकोट स्वावलम्बी कृषक समूह,महाभारत ४	३३।०६३।६७	१३	१२	२५	२०६३।३।४	याम ब. राई	
२३.	सयपती स्वावलम्बी कृषक समूह,फाक्सिव ६	३४।०६३।६७	२२	५	२७	२०६३।३।९	एलिनालिम्बु	
२४.	त्रिवेणी स्वावलम्बी कृषक	४०।०६३।६७	२१	४	२५	२०६३।३।२७	अमृतालिम्बु	

सि. नं.	समुहको नाम,ठेगाना (साविक)	दर्ता नं	सदस्य संख्या			स्थापनावर्ष	अध्यक्षको नाम, सर्मक नं	कैफियत
			म	पु	ज			
	समुह,फाक्सिव ५							
२५	देवीथान स्वावलम्बी कृषक समुह,फाक्सिव ३,९	४१०६६६७	११	१४	२५	२०६६श्राव२६	दिलकुमारी लिम्बु	
२६	मादेन स्वावलम्बी कृषक समुह,खुवाफोक २	५६०६६६७	१४	१३	२७	२०६६श्राव२	जीवनकुमार वि.क	
२७	समवा स्वावलम्बी कृषक समुह,फाक्सिव १,२	५७०६६६७	१२	१३	२५	२०६६श्राव२६	जगत व. लिम्बु	
२८	नवदुर्गा स्वावलम्बी कृषक समुह,महाभारत ५	५८०६६६७	१५	१५	३०	२०६६श्राव४	हरिमायालिम्बु	
२९	कल्याण स्वावलम्बी कृषक समुह,खुवाफोक ८	५९०६६६७	११	१९	३०	२०६६श्राव२	तुलमायादिवान	
३०	जनजागृति स्वावलम्बी कृषक समुह,खुवाफोक ६,९	६०१०६६६७	१८	१०	२८	२०६६श्राव३	पार्वतीलिम्बु	
३१	ज्योति स्वावलम्बी कृषक समुह,खुवाफोक ५	६११०६६६७	१७	१३	३०	२०६६श्राव२	इन्द्रकुमारी लिम्बु	
३२	फुलबारी स्वावलम्बी कृषक समुह,खुवाफोक ३	६२१०६६६७	३०	०	३०	२०६६श्राव३	गौरीगंगालिम्बु	महिला
३३	लालीगुराँस स्वावलम्बी कृषक समुह,आहाले २	६४१०६६६७	९	२१	३०	२०६६श्राव२	विर व. राई	
३४	सार्गारी स्वावलम्बी कृषक समुह,महाभारत ५	६७१०६६६७	८	१७	२५	२०६६श्राव२२	राजकुमार राई	
३५	जुनतारा स्वावलम्बी कृषक समुह,आहाले ५	७२१०६६६७	१५	१५	३०	२०६६श्राव१२	हरि प्र. राई	
३६	इन्द्रेणी स्वावलम्बी कृषक समुह,खुवाफोक ७	६६१०६६६७	१३	१२	२५	२०६६श्राव१२	कमलालिम्बु	
३७	लेउतीटार स्वावलम्बी कृषक समुह,फाक्सिव १	७४१०६६६७	९	१६	२५	२०६६श्राव७	दिलिप कु. लिम्बु	
३८	चिनारी कृषक उ. समुह,आहाले ९	७९१०६६६७	४	२६	३०	२०६६श्राव१४	नारायण राई	
३९	मिलिजुनीअर्ध व्य. कृषक समुह,डाडाँव्याजार ३,४	१०४१०६६६७	१८	७	२५	२०६६श्राव९	वलीकुमार याख्बा	
४०	जलकन्याअर्ध व्य. कृषक समुह,भेडेटार ७	१०५१०६६१०६७	१५	१०	२५	२०६६श्राव१३	मनमाया मगर	
४१	लुम्काचुङ्गअर्ध व्य. कृषक समुह,डाडाँव्याजार ७	१०६१०६६६७	१२	१३	२५	२०६६श्राव८	बुढि व. लिम्बु	
४२	हरियाली स. अ.व्य.क.समुह,डाडाँव्याजार ८	१०७१०६६६७	१८	७	२५	२०६६श्राव७	भिम व. मगर	
४३	भगञ्चाचौकअर्ध व्य. कृषक सरोकारवालाहरुको समुह,बुढीमोरङ्ग ७,८	११११०६६६७	२२	४	२६	२०६६श्राव१९	पुर्ख सिंलिम्बु	
४४	तातोपारी वहउद्देश्य कृषक समुह,महाभारत ९	११५१०६६६७	५	२०	२५	२०६६श्राव२३	हरि दिवस खुलाल	
४५	लालीगुराँस अर्ध व्य. कृषक सरोकारवालाहरुको समुह,भेडेटार ८	१२१०६६६७	२५	०	२५	२०६६श्राव२६	लक्ष्मीमाया मगर	महिला
४६	ओलनटार अर्ध व्य. कृषक समुह,भेडेटार ५	१२२१०६६६७	१५	१०	२५	२०६६श्राव१४	हरिमाया राई	
४७	एकिकृत गाउँ कृषक उ.समुह,महाभारत १,९	२७१०६८६९	७	१८	२५	२०६९श्राव२	भक्त व. राई	
४८	प्रगतिशिलकृषक समुह, खुवाफोक ७	४१०६९१०	८	१७	२५	२०६९श्राव७	राजेन्द्र लिम्बु	९८४२३४४३४४
४९	सिम्ले कृषक समुह,बुढीमोरङ्ग १	१११०६९१०	६	११	१७	२०६९श्राव६	ओममायालिम्बु ९८४२२४४११०८	
५०	वहउद्देश्य कृषक समुह,भेडेटार २	१५१०६९१०	१५	६	२१	२०४७श्राव४	हिमारी राई	
५१	सृजनासल कृषक समुह, बुढीमोरङ्ग ५	१६१०६९१०	६	२१	२७	२०६९श्राव१८	खिलमायालिम्बु	
५२	सिम्ले कृलादिगो भु व्यवस्थापन कृषक समुह,महाभारत ५	२११०६९१०	४	१५	१९	२०६९श्राव९	सन व. राई	
५३	सुनाखरी सामुदायिक कृषक समुह,भेडेटार ६	२७१०६९१०	१४	१३	२७	२०६९श्राव१३	डिल्लीमाया मगर	
५४	मर्मेनटार कृषक समुह, महाभारत ९	२९१०६९१०	७	१४	२१	२०६९०७२५	घनश्याम मगर	
५५	प्रगतिशिल वहउद्देश्य कृषक	३१०६९१०	१६	१०	२६	२०६९११८	पदम व. राई	

सि. नं.	समुहको नाम,ठेगाना (साविक)	दर्ता नं	सदस्य संख्या			स्थापनावर्ष	अध्यक्षको नाम, सर्मक नं	कैफियत
			म	पु	ज			
५६	समूह, भेडेटार ३							
५७	सुयोद्धय कृषक समूह, डाडाँवजार ४	२२०७०७१	८	१८	२६	२०६१९०१२०	देश ब. लिम्बु ९८४२४५०५५८	
५८	सिम्सुवा वेलकोटे कृषिकुलो संरक्षण समूह,भेडेटार ३	३४०७०७१	२	२५	२७	२०७०३३७	हरि प्र. लिम्बु	
५९	लेउतीटार कृषिकुलो संरक्षण समूह,फाकिसब १	३६०७०७१	३	२५	२८	२०७०३३	दिलिपासालिम्बु	
६०	असलमौरीरापालन समूह, फाकिसब १	४१०७१०७२	३	१२	१५	२०७१३३१	असललिम्बु ९८४२३४४००७	
६१	प्रार्तिशलकृषक समूह, बुढीमोरङ्ग ८	२०१७२०७२	९	१४	२५	२०७२१०१२	गजेन्द्र लिम्बु(९८४२३४४३४४	
६२	सिहादी कृषक समूह, बुढीमोरङ्ग ९	२२०७२०७३	१६	१४	३०	२०७२१०१५	नन्दसिंतामाङ्ग ९८४२११८००६	
६३	थापचुवा साना सिंचाई वहुउद्देश्य कृषक समूह,आहाले ८	१०१०६११६२	४	७	११	२१०६११४१२		
६४	कालोपानी कृषक समूह, बुढिमोरङ्ग १						सचिव कौसिलालिम्बु ९८०४०६६३०९	
६५	सिम्ले कृषक समूह, १ बुढिमोरङ्ग						अनितालिम्बु	
६६	पौरखीकृषक समूह, २ बुढिमोरङ्ग						मानबहादुर लिम्बु ९८०४३८८५०९	
६७	उज्जलकृषक समूह, २ बुढिमोरङ्ग						ऋषि बहादुर लिम्बु ९८०४३५७८८	
६८	प्रतिस्पर्धा कृषक समूह, ३ खुवाफोक						चन्द्रबहादुर श्रेष्ठ ९८१५३०३०९	

स्रोत:-कृषी पशुपन्धी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९,

क्र.स	कृषि समुस/सहकारी संस्थाको नाम	उद्देश्य	स्थापना	अध्यक्षको नाम	फोन नं.
६८	अर्ध अर्कवरे खुसार्नी कृषक समूह सा.गा.पा.५, (लुइफाजुड टोल)	<ul style="list-style-type: none"> ■ बचत गर्नेवानिको विकास साथै ऋण लगानि गर्ने ■ वित्तविनियोग गर्ने 	२०६२/१/१	बुढि बहादुर लिम्बु	९८०४०९९२३९
६९	हिमचुलीअलैची कृषक समूह (ओखा टोल)	<ul style="list-style-type: none"> ■ कृषि खेति बाट आत्मनिर्भर बन्ने ■ बचत र लगानिगर्नेवानिको विकास गर्ने ■ कृषिउत्पादनमालगानि गर्ने 	२०५८	कर्ण पुलामि मगर	९८४२२१८०५२
७०	मखमलिमहिलाविकास समूह	<ul style="list-style-type: none"> ■ बचत गर्नेवानिको विकास ■ कृषिउत्पादनमालविशेष लगानि 	२०७५/८/१०	मन मायालिम्बू	९८११०४०५९८
७१	चुलहुड्गे अलैची कृषक समूह	<ul style="list-style-type: none"> ■ कृषि खेति बाट आत्मनिर्भर बन्ने ■ बचत गर्नेवानिको विकास ■ कृषिउत्पादनमालविशेष ऋण लगानि । 	२०६३/८/२४	दुर्गा प्रसाद लिम्बू	९८०५३९४५३५
७२	जनचेताकृषि समूह, ९, आहाले	<ul style="list-style-type: none"> ■ व्यवसायिक कृषि खेती गर्ने 	२०६६०३१६	राममाया राई	
७३	मिलान स्वलम्बी कृषक समूह, आहाले ९	<ul style="list-style-type: none"> ■ बचत गर्ने पद्धतिको विकास ■ आयआर्जन र क्षमता बढ़ा गर्ने 	२०६६०५०२८	सुभद्र देवी राई	९८१५३८९१०
७४	नयाँआहाले स्वलम्बी कृषक समूहआहाले ९		२०६७	कमल राई	

साँगुरीगढी गाउँपालिका कृषि विकास शाखा अन्तर्गत दर्ता भएका कृषक समूहहरू

क्र.स	समुहको नाम	ठेगाना	दर्ता नम्बर	दर्ता मिति	अध्यक्ष	फोननम्बर
१	कोहिनुर मिश्रीत कृषक समूह	साँ.गा.पा.६, जिमीगाउ	०१	२०७५/०८/१६	श्याममान राई	९८११३४३८७७
२	बैसिटोल कृषक समूह	साँ.गा.पा.३,	०२	२०७६/०१/२५	छब्रबहादुर याखा	९८१३९३७७२८

क्र.सं	समूहको नाम	ठेगाना	दर्ता नम्बर	दर्ता मिति	अध्यक्ष	फोननम्बर	
३	मिलिजुलीमिश्रित कृषक समूह	खुवाफोक	साँ.गा.पा.७, महाभारत	०३	२०७६/०१/२५	अमृतालिम्बु	९८००९४९७५
४	लेखाटोल कृषक समूह	साँ.गा.पा.९, आहाले	०४	२०७६/१०/०५	लाखकुमारी राई	९८१६३८६११६	
५	नाम्फुङ्गमिश्रित कृषक समूह	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक, ध.	०५	२०७७/०८/१७	जितबहादुर लिम्बु	९८१८८७७७३३	
६	लउतीदोभानउखु उत्पादक कृषक समूह	साँ.गा.पा.७, लेउती दोभान, ध.	०६	२०७७/०८/१८	ज्ञान बहादुर राई	९८२७२९३९१६	
७	सुलिकोट तरकारी पकेट क्षेत्र सञ्चालक समिति	साँ.गा.पा.१, बुढिमोरङ्ग	०७	२०७७/१२/०४	ठाकुरमानलिम्बु	९८१४३७४१४१	
८	दानावारी तरकारी पकेट क्षेत्रविकास सञ्चालक समिति	साँ.गा.पा.२, दानावारी	०८	२०७७/१२/०४	दबहादुर तामाङ्ग	९८४२१७९८०२	
९	डाँडावजार तरकारी पकेट क्षेत्रविकास सञ्चालक समिति	साँ.गा.पा.५, डाँडावजार	०९	२०७७/१२/०४	दिपकबस्नेत	९८०७३२७६८८	
१०	खुवाफोकधानपकेट विकास सञ्चालक समिति	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	१०	२०७७/१२/०४	नरेन्द्र कुमार याखा	९८४२३४६९५६	
११	लेउती दोभानउखु उत्पादकपकेट क्षेत्र विकास सञ्चालक समिति	साँ.गा.पा.७, लेउती दोभान	११	२०७७/१२/०४	ज्ञान बहादुर लिम्बु	९८२७२९३९१६	
१२	किरीफलफूलपकेट क्षेत्र सञ्चालक समिति	साँ.गा.पा.४, फाक्सीव	१२	२०७७/१२/०४	पर्शुराम यिमिरे	९८४२०६२४८८	
१३	साम्पाङ्गमिश्रित कृषितथा पशुपन्छी विकास कृषक समूह	साँ.गा.पा.१, बुढिमोरङ्ग	१३	२०७७/१२/०५	पूर्वसिंह लिम्बु	९८४२१५७९२७ ९८५२०७००७२	
१४	प्रगतिसिल कृषक समूह	साँ.गा.पा.१, बुढिमोरङ्ग	१४	२०७७/१२/१८	गजेन्द्र लिम्बु	९८४२३४४३४४	
१५	मिरिमिरे माभगाउँ वहुउद्धेश्यीय कृषक समूह	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	१५	२०७७/१२/२६	केशर लिम्बु	९८१९५२६०८	
१६	योम्बेलामिश्रित कृषक समूह	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	१६	२०७८/०६/१३	श्री दुर्गा बहादुर लिम्बु	९८६१६९०४२२	
१७	खुवाबुङ्गपियलमिश्रित कृषक समूह	साँ.गा.पा.३, खुवाफोक	१७	२०७८/०६/१७	श्री हेमचन्द्र लिम्बु	९८२७०९३७९२	
१८	पौरखीकृषक समूह	साँ.गा.पा.२, गैरिगाउँ	१८	२०७८/११/२२ (नीविकरण)	श्री कर्ण बहादुर लिम्बु	९८१८२६६२६९	

एग्रोभेटहरूको विवरण:-

क्र.सं.	वीउव्यवसायी, फार्म कम्पनीको नाम	ठेगाना	फोन नं.	कारोबार शुरू मिति	दर्ता नं., र मिति
१	श्री कृषक एग्रोभेट	साँ.गा.पा. ५, डाँडावजार	-	०५८८५१	-
२	श्री दुर्गाचन्द्र एग्रोभेट - दुर्गा बहादुर लिम्बु	साँ.गा.पा. १, बुढिमोरङ्ग	९८१६३०५४४९, ९८४२२०९३१४		
३	न्यु पार्थीभारा एग्रो सेन्टर- लिला राई	साँ.गा.पा. ६, भेडेटार, सिम्सुवा	९८१४३५२९२		
४	गांगाकृषि भण्डार - मेरी थापा मगर	साँ.गा.पा. ६, भेडेटार			

स्रोत:-कृषी पशुपन्छी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८।७९

४.३.१० साँगुरीगढी कृषि तथा पशुपालनसँग सम्बन्धित समूह तथा सामुदायिक संस्थाको विवरण

साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र २९ सहकारी संस्थाहरु रहेको पाइन्छ । जस मध्य १२ कृषि सहकारी संस्था लि., १ जडिवुटी उत्पादन सहकारी संस्था लि. र १६ रासायनिक मलखाद विक्री वितरण गर्ने सहकारी संस्थाहरु रहेका छन् ।

विगत गाउँ विकास कार्यक्रम सामुदायिक विकास अन्तर्गत गठीत समूहहरू:-

क्र.स	समूहहरूको नाम	स्थापना	अध्यक्षको नाम	फोन नम्बर
क)	साँगुरीगढी गाउँपालिका वडा नम्बर ५, डाँडावजार			
१.	कंचन मिश्रित सामुदायिक संस्था	२०७४/०५/१५	पशुपति याखा	९८४२२०८२०९
२.	जलकन्या सामुदायिक संस्था (लाप्चेटार टोल)		मान बहादुर विश्वकर्मा	
३.	दिदी बहिनी उथान सामुदायिक संस्था (लाप्चेटार टोल)		शान्ता अधिकरी	९८६२०४९५४७
४.	लाप्चेटार नव साक्षर समूह (लाप्चेटार टोल)	२०६५/०९/२९	सिता घिमिरे	९८४२४३१४४५
५.	मानेढाँडा गरिबी निवरण समूदायिक संस्था (विच टोल डाँडावजार)	२०५४/१०/२२	भिम शंखर काफ्ले	९८१९००५९४९
६.	प्रगतिशील सामुदायिक संस्था (तल्लो तुम्बा)	२०६३/०८/१	टिका याखा	९८१८७८००८८
७.	मिदवा विकास समूह			
८.	शान्ति महिला (क) (विच टोल डाँडावजार)	२०५४/१०/२२	माला याखा	९८०७३८२३९९
९.	शान्ति महिला (ख) (विच टोल डाँडावजार)	२०५४/१०/२२	नर्बदा लिम्बू	९८१६३३८०२६
१०.	बुहारी चेली समूह(तल्लो तुम्बा)		कमला लिम्बू	९८१६३०९६३
११.	नयाँ गोरिटो सामुदायिक संस्था (बजार क्षेत्र)		गौरी माया लिम्बू	९८१९३०७०६९
१२.	सगरमाथा उद्यमी अर्थ व्यवसायिक क्षेत्रका समूह (लुडफाजुड टोल)	२०५४	टिका प्रसाद मगर	९८१०५७३२६४
१३.	हरियालि मिश्रित समूह (पाहिरे टोल)		भिम बहादुर मगर	
१४.	महिला विकास सामुदायिक संस्था (माथिल्लो तुम्बा)		सपना याखा	९८११३३८७०
१५.	कैलाशडाँडा सामुदायिक संस्था(निगाले टोल)		जयलाल तामाङ्ग	९८०४३३७९८७
१६.	हिमालय सामुदायिक संस्था (ओखे टोल)	२०५५/८/	रन्जु मगर	
१७.	निशान सामुदायिक संस्था (भद्रासे टोल)		सोमा देवी अधिकारी	
१८.	नमुना महिला सामुदायिक संस्था (लामिङ्डाँडा टोल)		जानुका लिम्बू	
१९.	महिला विकास सामुदायिक संस्था (माथिल्लो तुम्बा)	२०५५	सपना याखा	९८११३३८७०
ख)	साँगुरीगढी गाउँपालिका वडा नम्बर ६, भेडेटार			
२०.	सिहादेवी सामुदायिक संस्था, थुम्की	२०५७	गंगामाया मगर	
२१.	सप्तरंगी सामुदायिक संस्था, नाम्जे	२०५७	हर्कवहादुर मगर	
२२.	जलकन्या सामुदायिक संस्था, नाम्जे	२०५७	अनिता मगर	
२३.	मनकामना सामुदायिक संस्था, नाम्जे	२०५७	सूर्यवहादुर न्यौपाने	
२४.	आरगी सामुदायिक संस्था, नाम्जे	२०५७	अमिता मगर	
२५.	पञ्चकन्या सामुदायिक संस्था, नाम्जे	२०५७	दिलमाया मगर	
२६.	सुनाखरी सामुदायिक संस्था, कोलबोटे	२०५७	तुलवहादुर मगर	
२७.	लालीगुँरास सामुदायिक संस्था, मझुवा	२०५७	सेरवहादुर मगर	

स्रोत:-कृपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९

कृषि सहकारी संस्था लिमिटेडहरूको विवरण:-

सि. नं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	संस्थाको नाम	ठेगाना	सदस्य संख्या		संचालक समिति		अध्यक्षको विवरण	
					महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	नाम	सम्पर्क फोन
१	५१०६८६९ सा.जि.कृ.वि.क ट. धनकुटा	२०६८१८२७	अजम्बरी महिला सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ४ फाक्सिव	२५		९		टिकादेवीपोखेल	९४९०
२	९०१०६९१७० सा.जि.कृ.वि.क ट. धनकुटा	२०७०१०३१८	हाड मिड चोक सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ७ महभारत	११	१४	१	६	इन्द्रमाया राई	९४९०
३	४९१०६४६५५ सा.जि.कृ.वि.क ट. धनकुटा	२०६५१०३१९	बहुउद्देशीय कृषि सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ५ डाँडावजार	४८	११७	१	१०		

४			कालोपानी कृषि सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. १ बुडिमोरगां	४	१२		पूर्व लिम्बु कुमार	१३९०
५		२०६८००६९	तातोपानी सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ८ महाभारत				घनश्याम मगर	१३९० नविकरण सा.गा.पा.
६		२०७०१०१२	सरस्वती कृषि सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ९ आहाले				देउकुमारी राई	१३९०
७	७/१क (२५)	२०३४२०१७	ध्वजेडांडा सहकारी संस्थाली.,	सा.गा.पा. ५ डांडाबजार					
८	९४१०५६१५७	२०५६१२०	डांडाबजार सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ५ डांडाबजार	२५	५२	२	७	
९	९७००५६१५७	२०५७०१०	जालपादेवी सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ४ फाकिसव	२८	१००	१	६	
१०	१५०१०५९६०	२०५९०१२	पंचकडया सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ८ महाभारत	२९	१२४	४	५	
११			जनजागरणउभोक्ता सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ५, ड-डावजा र				भिम विक्रमलिम्बु	१३९० नविकरणसा.गा.प ट.
१२		५/०६१०७	जनजिविकाउपभोक्ता न सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा. ३, खुवाफोक				लाखवीर लिम्बु	१३९० नविकरण सा.गा.पा.

स्रोत:-कृपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९

जडिबुटीउत्पादक सहकारी संस्था लि.

सि.नं.	दर्ता नं.	दर्ता मिति	संस्थाको नाम	ठेगाना (साविक)	सदस्य संख्या		संचालक समिति		अध्यक्षको विवरण	
					महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	नाम,	सम्पर्क फोन
१	१४१०६०१६१	२०६१०११२१	श्री लेउती फेदी जडीबुटी प्रशोधन	महाभारत २, धनकुटा	७	२२	३	४		

स्रोत:-कृपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९

रासायनिक मलखाद विक्री वितरण सहकारीहरुको विवरण:-

क्र.स	सहकारीको नाम	ठेगाना	दर्ता नम्बर/मिति	अध्यक्षको नाम	सम्पर्क नम्बर	कैफिय त
१	सिद्ध कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	सा.गा.पा.३ कुट्टेटार, खुवाफोक	१/२०७७/०९/२६	नगेन्द्र कुमार याखा	९८४२३४६९५६	
२	जन जिविकाउपभोक्ता सहकारी सं.लि.	सा.गा.पा.३ खुवाफोक	२/२०७७/०९/२६	युवरक्सिं देवान	९८०४०७३४० ७	
३	तम्बर बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा.१, बुडिमोरङ्ग	३/२०७७/०९/२६	राजेन्द्र कुमार इङ्गनाम	९८१४३७४९४१	
४	अजम्बरी महिलाकृषि सहकारी संस्था	सा.गा.पा.४, फाक्सीब	४/२०७७/०९/२६	टिकादेवीपोखेल	९८४२४२४७० ३	
५	डाँडाबजार बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा.५, डाँडाबजार	५/२०७७/०९/२६	पलकबहादुर बस्नेत	९८४२०६३८७ ५	
६	सरस्वती कृषि सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा.९, आहाले	६/२०७७/०९/२६	देउकुमारी राई	९८०४३८७२४ ५	
७	श्री जालपादेवी बहुउद्देश्य कृषि सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा.४, फाक्सीब	७/२०७८/१०/२०	खड्क बहादुर लिम्बु	९८५२०८९२७ ४	
८	श्री तातोपानी कृषि सहकारी संस्था लि.	सा.गा.पा.८, महाभारत	८/२०७९/०९/१६	हृदय नारायण प्रसाद राई	९८१४३९२७७२	

स्रोत:-कृपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८। ७९

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा सूचिकृत भएका मल विक्रेताहरु (२०७९।८०)

सि. न.	सहकारीको नाम	दर्ता नं.	दर्ता नमित	ठेगाना	सहकारीको सम्बन्धीत व्यक्ति/पद	फोन नम्बर
१	श्री सद्ध कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	०१	२०७७/०९/२६	साँ.गा.पा.-३, कुशेटार	श्री नरेन्द्र कुमार याखा	९८४२३४६९ ५३
२	श्री जन जिविका उपभोक्ता सहकारी संस्था लिमिटेड	०२	२०७७/०९/२६	साँ.गा.पा.-३, खुवाकोक	श्री युवक सिंदेवन	९८०४०७३४०७
३	श्री तम्वर बहुउद्देशयीय सहकारी संस्था लिमिटेड	०३	२०७७/०९/२६	साँ.गा.पा.-१ बुढिमोराङ्ग	श्री राजेन्द्र कुमार इडनाम	९८१४३७४९ ४१
४	श्री अजम्बरी महिला कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	०४	२०७७/०९/२६	साँ.गा.पा.-४, फाक्सब	श्री टिकादिवी पोखेल	९८४२४२४७ ०३
५	श्री डाढावजार बहुउद्देशयीय सहकारी संस्था लिमिटेड	०५	२०७७/०९/२६	साँ.गा.पा.-५, डाढावजार	श्री पलक बहादुर बस्नेत	९८४२०६३८ ७५
६	श्री सरस्वती कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	०६	२०७७/०९/२६	साँ.गा.पा.-९, आहाले	श्री देउ कुमारी राई	९८०४३८७२ ४५
७	श्री जात्यादेवी बहुउद्देशीय कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	०७	२०७८/१०/२०	साँ.गा.पा.-४, फाक्सीब	श्री खडक बहादुर लिम्बु	९८५२०८९२ ७४
८	श्री तातोपानी कृषि सहकारी संस्था लिमिटेड	०८	२०७९/०९/१६	साँ.गा.पा.-८, महाभारत	श्री हृदय प्रसाद राई	९८१४३१२७७ २

स्रोत:-साँगुरीगढी गाउँपालिका

४.३.११ कृषि उपज बजार पूर्वाधार तथा संकलन केन्द्रको विवरण:-

क्र सं.	संकलन केन्द्र रहेको स्थान	कैफियत
१	साँ.गा.पा. १ बुढीमोराङ्ग, लावरवोटे	सहकारी संस्थाहरुवाट निर्मित
२	साँ.गा.पा. उमहाभारत, आसकोट	जि.कृ.वि.का. र जनसहभागितावाट निर्मित
३	साँ.गा.पा.९ आहाले, हरिया	जि.कृ.वि.का. र जनसहभागितावाट निर्मित
४	साँ.गा.पा. आहाले	जि.कृ.वि.का. र जनसहभागितावाट निर्मित
५	साँ.गा.पा.७, महाभारत	साँगुरीगढी गा.पा., कृषिविकास शाखा र जनसहभागितामार्फत निर्मित
६	साँ.गा.पा.८, महाभारत	साँगुरीगढी गा.पा., कृषिविकास शाखा र जनसहभागितामार्फत निर्मित
७	साँ.गा.पा.३, खुवाकोक	साँगुरीगढी गा.पा., कृषिविकास शाखा र जनसहभागितामार्फत निर्मित
८	साँ.गा.पा.२, बुढिमोराङ्ग, गैरीटोल	साँगुरीगढी गा.पा., कृषिविकास शाखा र जनसहभागितामार्फत निर्मित
९.	साँ.गा.पा.६, भेडेटार, ढोडेनी	साँगुरीगढी गा.पा., कृषिविकास शाखा र जनसहभागितामार्फत निर्मित
१०.	साँ.गा.पा.५, डाढावजार, ओखे	साँगुरीगढी गा.पा., कृषिविकास शाखा र जनसहभागितामार्फत निर्मित
११.	कृषिउपजबजार पूर्वाधार निर्माण, सा.गा.पा.२, बुढिमोराङ्ग	आ.व.२०७८/०७९ मा कृषिविकास, सर्तार अनुदान र जनसहभागितामार्फत निर्माण भएको ।

स्रोत:-कैपी पशुपन्थी तथा मत्स्य तथ्याङ्क अध्यावधीक आ.व २०७८।७९

४.४ पर्यटन विकास

साँगुरीगढी गाउँपालिका धार्मिक तथा पर्यटकीय दृष्टिकोणले धनी छ । यहाँको भेडेटार चाल्स प्वाइन्ट बाट भेडेटार बजार,धरान बजार,ससकोशी लगाएत तराईका मनोरम फाँटहरु साथै मकालु,कञ्चनजङ्गा,कुम्भकर्न जस्ता हिमशृंखलाहरु एकै साथ दृश्यावलोकन गर्न सकिन्छ । यस गाउँपालिकामा आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकीय सम्भावना बोकेका स्थलहरुमा भेडेटार,नमस्ते झरना,साँगुरीगढी,नाम्जे होमस्टे,ओखे टावर तथा होमस्टे,पाथीभरा मन्दिर,मुलघाट(तमोर नदी),धव्जे डाँडा (सूर्यदय अवलोकन),आत्मा घर,बौद्ध गुम्बा (त्रिरत्न बोधी चैते),एशिया कै अजन्गरको बरको रुख,जनजाति पार्क आदी रहेका छन् । तल तालिका विभिन्न वडामा रहेका स्थल तथा मठमन्दिरहरुको विवरण प्रस्तुत गरिएको छ ।

४.४.१ - मठ, मन्दिर एवं धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलहरु

पर्यटकीय क्षेत्र	मठमन्दिर
<ul style="list-style-type: none"> • रनफरे डाढा • ठालुडटार • सिद्ध डाढा • भालेराजा गुफा • ध्वजे डाढासनराईज • जैतुन पार्क • ओखे यूटावर • ध्वाके भ्यूटावर • मानेडाडा सवसर • अजंगरको वरको रुख लाञ्चेटार • हातितार शहिद पार्क • वेडनाको ऐतिहासिक घर • वेडनाको पार्क • सिद्धशिकारी चमेरो गुफा • चेतमालाभालेलुङ्ग, पोथिलुङ्ग • डडदेरा गुफा • नाग पोखरी • रामगुवा झरना • डछेन झरना • बडुवा डाढा पिकनिक स्पोट • झन्डी डाढा • भाडालुङ्ग (सासेन मध्य चौकिसे सडक) • रमिते गुफा डाढावजारयाकचाना सडक • ढोका डुवार गुफाक साप्टेन • पासाङ्ग ल्हामु स्मृतप्रतिस्थान (मादेन) • पँचमी डाढा पार्क • जनजाति पार्क • साकेला पार्क • आत्मा घर, नाम्जे 	<ul style="list-style-type: none"> • डडडडे देवीथान • कैजले पाचकन्या देवी • दुकुर सिं थानी • सिंकुला देवीथान • बुढासुब्बा देवीथान • ठालुडटार देवीथान • किराँतशिवालय मन्दिर ध्वजे • ओखे खेरेनी चर्ज • भाद्रक्ष चर्च • डाढावजार चर्च • माथीलो तुंखा चर्च • किरात मन्दिर ओडारे • ढाड्हुङ्गेदेवी थान • बराड मन्दिर • जगदम्बा देवी • मुक्तिनाथमन्दिर • किरातेश्वर मन्दिर • आहाले लक्ष्मी थानी • हर्दिया लक्ष्मी थानी • भुल्के लक्ष्मी थानी • लेखाटोल लक्ष्मी थानी • भाडालुङ्ग (सासेन मध्य चौकिसे सडक) • रमिते गुफा डाढावजारयाकचाना सडक • ढोका डुवार गुफाक साप्टेन • पासाङ्ग ल्हामु स्मृतप्रतिस्थान (मादेन) • शिवालय मन्दिर • पाथिभरा मन्दिर

स्रोत:- फिल्ड सर्भ

४.४.२ होटल, रिसोर्ट, रेस्टॉरेंट, किराना, थोक, मासुतरकारी र पलफूल व्यावसाय सम्बन्धी विवरण

➢ ध्वजे डाँडा फास्टफुड एण्ड होटल ➢ युनिभर्सल मोबाइल सेन्टर एण्ड फेन्सि पसल ➢ लाफा किचन एण्ड गेष्ट हाउस ➢ अस्मिता कपडा पसल ➢ माडदेवुड कागति तथा फलफुल फर्म ➢ सनराईज पसल ➢ लाञ्चेटार स्टेसनरी एण्ड बुक्स सेन्टर ➢ घिमिरे चिया नास्ता पसल ➢ कञ्चनजडघाहा होटल	➢ होटल रातो भाले ➢ आशा खाजा घर ➢ वागले किराना कोशेली घर ➢ होटल सेराटन रिसोर्ट एण्ड लज ➢ पोर्टेल ज्वलरी ➢ भिजन थापा होटल एण्ड लज ➢ जे.के किराना पल ➢ ममता खाजा घर ➢ सुहाड कुखुरा पोलटी फर्म ➢ नाम्जे चिया पसल

➤ रिदम ,रिनुकिराना पसल ➤ आरती किरान पसल ➤ कामना ब्राखा पालन फर्म ➤ राजिन किराना पसल ➤ खजुम होटल एण्ड लज ➤ सुवर्ण किराना पसल तथा बुद्ध मन्दिर पसल ➤ प्रतिमा किराना पसल ➤ थापा किराना पसल एण्ड रोर्न ➤ रिजाल होटल एण्ड किराना पसल ➤ काठको गोलिया व्यावसाय /कृष्ण काठ सप्लायर्स ➤ होशप्ला खाजा पसल ➤ लक्ष्मी खाजा घर ➤ ➤ एडगा मोटर साईकल मर्मत सेन्टर ➤ नेहा किराना स्टोर ➤ चौविसे किराना तथा खाजा घर ➤ मिडम्वा चिया नास्ता पसल ➤ पिंडकी खाजा घर ➤ पुलामी किराना पसल ➤ साँगुरी खाजा घर ➤ दजु वहिनी लजघाली कृषी /पशु पालन फर्म ➤ ध्वजे भीलेज रिसोर्ट प्रा.लि ➤ इमानएल कृषि फर्म ➤ दलामी कृषी तथा पशुपालन फर्म कृष्ण कुमारी मगर ➤ हामो सय रुडेन लिम्बू ➤ ओखेली कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ ईस्नीजा किराना पसल ➤ प्यालेस किराना तथा खाजा घर ९८ ➤ पोखरी कान्छा पशु तथा कृषि फर्म ➤ डाँडावजार सामुदायिक होमेस्टे ➤ दुर्गादेवी किराना पसल ➤ रिजाल होटल एण्ड किराना पसल ➤ तरकारी मेनु पसल ➤ प्रतिका ब्राखा फाराम ➤ रोसिय बँगुर पालन ➤ दुर्गा कुखुरा फर्म ➤ जोनिशा एण्ड जोनिशा किराना पसल ➤ के.आर.एए हाउवियर बुद्ध पसल ➤ शुवर्ण किराना पसल ➤ प्रतिमा किराना पसल ➤ मुना टेलर्स ➤ एडगा मोटर साईकल मर्मत सेन्टर ➤ रोमी किराना पसल ➤ भोगिम फन्सी पसल	➤ गेसा मौरी पालन ➤ नमुना होटल एण्ड लज ➤ कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ दाजु भाई होटल एण्ड लज ➤ मोरो होटल ➤ कटुवाल किराना पसल ➤ दिपिका होटल ➤ मयुर होटल ➤ कृषि तथा पशुपालन ➤ झरना होटल एण्ड लज ➤ होटल कोशी हाईवे एण्ड लज ➤ प्याराडाइज रिसोर्ट एण्ड लन ➤ न्युु होटल फाईन रेस्टुरेन्ट एण्ड लज ➤ सुजन राई किराना पसल ➤ कटिङ तथा कस्मेटिक पसल ➤ सुचना खाजा घर ➤ वेवि खाजा घर ➤ थेगिम खाजा घर ➤ सुचना खाजा घर ➤ फ्रेस हावश ➤ सिम्सुवा मदिरा पसल ➤ होटल होलिडे इन ➤ पुष्पा खाजा घर ➤ घण्टे टायर सर्भिस सेन्टर ➤ विष्णु सुहाड कृषी तथा पशुपालन फर्म ➤ समृद्धि होटल ➤ भेडार खुवा भण्डार ➤ होटल झरना भ्यु ➤ थेगिम खाजा घर ➤ भेडार हाईवेयर ➤ युमा ➤ होटल बुद्ध इन ➤ डम्मा खाजा घर तथा मदिरा ➤ ओलन्टार कृषी भण्डार ➤ साडगाडी होटल एण्ड लज ➤ होटल सनराइज इन ➤ जो जो लोपा होटल ➤ उज्ज्वल टेलर्स ➤ अतिथी किराना पसल ➤ माया खोली तिर तिर होटल एण्ड लज ➤ सप्तरंगी होटल एण्ड लज ➤ काम्फेक होटल ➤ कृष्ण खाजा घर ➤ चुम्लुड होटल ➤ हार्ट एफएम पलि ➤ दिलिप होटल ➤ डाँफे आर्गनिक एग्रो फर्म ➤ लक्ष्मी ग्रेस ब्राखा पालन फर्म

<ul style="list-style-type: none"> ➤ विष्णु माँ सुन चाँदी पसल ➤ माहाचिन फेन्सी पसल ➤ लाडघाली खाजा घर ➤ ओखे होटल ➤ प्रणय फेन्सी स्टोर ➤ तारा किनारा पसल ➤ युजन किनारा पसल ➤ सायन मेडिकल ➤ डेनिस खाजा घर ➤ गुर्मच्छान लाका कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ अनन्त शिव ज्योति कृषि तथा पशुपालन ➤ के.आर.एए हाडवियर बुध्द पसल, कम्प्युटर एण्ड आर्ट सेन्टर ➤ होटल दिप ➤ होटल ईर्ष्ण स्टार ➤ सरस्वती होटल ➤ सप्तकोशी भगु पोइन्ट होटल ➤ धिमिर किराना पसल ➤ ग्रिं सिस्टर होटल हिल साईट राजरानी सड़क ➤ पाथीभरा होटल ➤ साँगुरी होटल ➤ हिमालय होटल एण्ड रेस्टरेंट ➤ दुर्गा देवी किराना पसल ➤ रेशमा होटल ➤ मनिराज होटल ➤ निशान देवि होटल ➤ स्याडबो होटल ➤ होटल साइंग्रला ➤ संगम होटल एण्ड लज ➤ होटल मिन हेवन ➤ बराह होटल एण्ड लज ➤ होटल मकालु भू ➤ होटल माउन्ट एभरेस्ट ➤ नाम्जे होटल एण्ड लज ➤ काम्फेक रिसोर्ट ➤ न्यु होटल भेडेटार भ्यू ➤ अरुण टप होटल एण्ड लज ➤ होटल लावती कर्नर ➤ पिस जोन होटल ➤ भेडेटार कम्युनिकेशन सेनर ➤ होटल चुम्लुड ➤ होटल सुहाड ➤ होटल अर्किट ➤ होटल अरुण भ्याली ➤ होटल फाईनरेस्टर वार एण्ड लज ➤ होटल भोजपुरे 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ सिवान अलैची फर्म ➤ प्रतिक खाजा घर ➤ एल एक्स बहुउद्देशीय फर्म ➤ तारा कृषि तथा पशु फर्म ➤ कटुवाल फ्रेस हावस ➤ मनकामना सप्लाईर्स ➤ सुनौलो होटल एण्ड लज ➤ नाइस ट्रेडिङ ➤ काम्फी रेस्टरेंट ➤ तरंग होटल ➤ याडतारु वहुउद्देशीय कृषि फर्म ➤ रिडि नाम्जे इको रिसोर्ट प्रालि. ➤ सिम्सुवा वहुउद्देशीय कृषि तथा पशु फर्म ➤ घण्टे वेशी खाजा घर तथा किराना पसल ➤ ए.एफ.सि. होटल एण्ड लज ➤ देवी खाजा घर ➤ होटल प्रियंका ➤ न्यु स्टाप होटल ➤ एड.एम. किराना तथा खाजा पसल ➤ डेवित खाजा घर ➤ गुदुम किराना पसल ➤ राना मगर होटल ➤ काम्फेक होटल ➤ होटल रिदम ➤ पि.आर.प्रिन्टिङ डुअर एण्ड फाईवर सप्लाईर्स ➤ भट्टराई किराना तथा कपडा पसल ➤ उस्माली होटल ➤ सुजन किराना पसल ➤ अकवरे होटल ➤ ईवासा होटल ➤ फ्रेण्ड सिप होटल ➤ मिट फ्रेस हावस ➤ होटल सार ➤ फलामेटार कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ युडिरो होटल ➤ नाम्जे पिकनिक स्पोर्ट ➤ गुरुड वि.वि.क्यु हर्क किचन ➤ निस्चांन द होटल एण्ड लज ➤ इव होटल एण्ड खाजा घर ➤ सिजस एन रिजस ब्युटी ➤ देवी कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ अरनिको कृषि तथा पशु पालन फर्म ➤ मनकामना बहुउद्देशीय कृषि तथा पशु फर्म ➤ सत्कार होटल
--	---

<ul style="list-style-type: none"> ➤ छेम्बी डुमा किरान पसल ➤ सिम्सुवा होटल ➤ घण्टे होटल ➤ झरना कटेज ➤ भयु लक्की होटल ➤ कार्की किरान पसल ➤ होटल चिफ एण्ड वेण्ट ➤ होटल मुकुम्लुड ➤ होटल तुम्सा ➤ सेसेफुड कम्युनिकेशन एण्ड रेमिटचान्स ➤ होटल सनराईज एण्ड लज ➤ एन एस कोल्ड स्टोर ➤ मालबारे किराना पसल ➤ होटल हरनिको ➤ होटल आर.ए.घण्टे ➤ वान्तवा स्टाप होटल ➤ होटल लाफा ➤ मानशान्त रिसोर्ट ➤ होटल झरना ➤ नाम्जे टेलर्स सेन्टर ➤ राना होटल एण्ड लज ➤ युनिक कोल्ड सेन्टर ➤ मिक्लाजुड किराना पसल ➤ द विरात भयु प्वाइन्ट होटल एण्ड लज ➤ होटल नुमाफुड ➤ होटल सयपत्री ➤ होटल म्याजिष्टिक ➤ गायत्री होटल एण्ड लज ➤ होटल साल्पा ➤ होटल फेमेली एण्ड लज ➤ सिम्सुवा किराना पसल ➤ होटल हडकड रेस्युरेन्ट एण्ड लज ➤ होटल हिमगंगा ➤ होटल थुम्की ➤ होटल एन्जल ➤ तमोर भ्याली होटल ➤ सुब्वा होटल ➤ दिवा होटल एण्ड लज एक नाम्जे टेलर्स सेन्टर ➤ सुदिप पान पसल ➤ नमस्ते झरना फेमेली होटल ➤ पौडेल कोल्ड सेन्टर ➤ नुगेन होटल ➤ साड साड ट्रॉड एण्ड सप्लायर्स ➤ पाथिभरा गृह उद्योग ➤ सुब्वा होटल ➤ मिलन किराना पसल ➤ पाथिभरा फ्रेस हावस 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ बुटाड खाजाघर ➤ साथी होटल ➤ नमुना बहुउद्देसिय कृषि फर्म ➤ नमुना होटल एण्ड लज ➤ गोरटो खाजाघर ➤ होटल तारा ➤ गैरीटोल पसु तथा कृषि फर्म ➤ जिमिगाउ किराना पसल ➤ जिमिगाउ याम्फु किराना पसल ➤ नामसाड कृषि तथा पशुपालन ➤ सविना खाजा घर ➤ माउण्ट लिडक टेलिकमुनिकेशन ➤ कोशी स्टोर ➤ वान्तवा स्टाप होटल ➤ पाथिभरा स्पोर्ट सप ➤ सरस्वती धारापानी किराना पसल ➤ चेम्जोड होटल ➤ होटल स्काई भयु ➤ बराह भेडेटार मल्टी प्रोफेज कम्पनी ➤ सेनुडफु कृषि फर्म ➤ भेडेटार कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ ए मोरो हजुर होटल एण्ड लज ➤ होटल प्याराडाइन्स इन लज ➤ दाजु भाई मासु पसल ➤ घिमिरे किराना पसल ➤ हिमा होटल ➤ जोटी होटल ➤ सुगत होटल ➤ कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ मगर कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ लाडघाली लाफा कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ पल्स होटल ➤ तेन्जिल लाफा कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ होटल फुलबारी ➤ प्रगती कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ सुप्रिन कृषि पशुपालन फर्म ➤ मालबास कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ कोल्बोटे कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ पुर्वेली कृषि तथा पशुपेंडीपालन फर्म ➤ लाफा कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ मनन कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ जुन तारा कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ दाजु भाई फुड प्रोडक्स एण्ड नुडल्स ➤ याम्फु अगानिक कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ समिरस होटल एण्ड लज
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➤ सिमौन होटल ➤ उत्सव सप्लायर्स ➤ भेडेटार हस्तकला उद्योग ➤ दिलिप किराना पसल ➤ होटल क्राउन रेस्टरेण्ट एण्ड लज ➤ राना होटल एण्ड लज ➤ रश्मी होटल ➤ ज्ञानसरी सेवा होटल ➤ ऋषु होटल एण्ड लज ➤ जे.के.हिल टाउन होटल एण्ड लज ➤ डिम्स होटल एण्ड इन ➤ याप्फु होटल ➤ न्यू नुगेन होटल ➤ प्रशान्ना होटल ➤ दिगम होटल ➤ ए.एण्ड वि. मलिटपल कम्पनी प्रा.लि. ➤ स्टाफ होटल ➤ जो जो फेरस हावस ➤ पल्स होटल ➤ होटल नाम्जे भ्यु प्वाईन्ट ➤ शोभा होटल ➤ महिमा स्टोर ➤ रुपा होटल ➤ ओलनटार कृषी भण्डार ➤ होटल सेवारो ➤ नाम्जे किराना पसल ➤ सयपत्री किराना पसल ➤ रिजन होटल ➤ पाथिभरा होटल ➤ दुर्गा स्टोर ➤ हाटल सुमन ➤ आस्मा एण्ड आस्था किराना ➤ पुर्ण किराना पसल ➤ जितपुरे होटल ➤ प्रियंका होटल ➤ कोपिला होटल ➤ लाडधाली होटल ➤ नविन एण्ड नयन होटल ➤ एरिक होटल ➤ सब सारा रिसोर्ट प्रा.ली. ➤ आचार्य विज्ञाना पसाल ➤ सेलफी होटल एण्ड लज ➤ होटल हेरिटेज ➤ होटल याडतारु ➤ भट्टराई होटल ➤ गणेश होटल ➤ जलकन्या व्यवसायिक कृषि तथा पशु फर्म 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ हाडमा कृषि तथा पशुपालन ➤ नमुना कृषि फर्म ➤ लता होटल ➤ एन वि.टि. कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ द रातो भाले थ्रि होटल एण्ड लज ➤ बहुउद्देशीय कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ गायत्री होटल एण्ड लज ➤ घण्टे बंगर फर्म ➤ नेपालय बुटिक होटल ➤ चेम्जोड़ कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ भेडेटार लिक्वायर सप ➤ सन्देश कृषि तथा पशुपालन ➤ भेडेटार हाईवेयर ➤ बुढाथोकी क्याफे ➤ घण्टे पोल्ट्री फर्म ➤ तमु कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ साराड़ होटल एण्ड लज ➤ पाथिभरा क्याफे ➤ होटल माडगेना लज ➤ भेडेटार कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ न्यु पाथिभरा फलफुल पसल ➤ होटल आर के एण्ड गेष्ट हावस ➤ सिम्सुवा मोटर साईकल र्यारेज ➤ न्यु हडकडहोटल एण्ड लज ➤ विष्णु कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ कुमारी खाजा घर ➤ ए.वि. होटल ➤ र्याडमी राना कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ भेडेटार रेस्टरेन्ट ➤ डोडेनी कृषि तथा पशुपालन फर्म ➤ न्यु होटल स्टार पुर्वी एण्ड लज ➤ होटल गौरीशंकर एण्ड लज ➤ जो जोस होटल एण्ड लज ➤ वोण्डर्स अभ्युजमेन्ट पार्वस एण्ड अटावसन्स पा.लि. ➤ नोगेन होटल एण्ड लज ➤ रिदम खाजा घर ➤ होटल सामुहिक एण्ड लज ➤ द रातो भाले थ्रि होटल एण्ड लज ➤ होटल जुना ➤ दिया वंगुर फर्म ➤ डेमिट फर्ट एण्ड मेजिटेवल फर्म ➤ होटल भेडेटार हाईवे एण्ड खाजाधर ➤ शुमिस होटल ➤ होटल क्राउन एण्ड रेस्टरेन्ट ➤ क.प.अ जब्चमध्यवच्चभ ➤ मौलो खाजाधर ➤ गुर्मिथान हाटल
---	--

<ul style="list-style-type: none"> ➢ होटल लेक साईड ➢ अथिति होटल ➢ सुजा होटल ➢ न्यू आठयहरिया होटल ➢ कृषि तथा पशु व्यावसाय ➢ सुहाड होटल ➢ श्रेया भोजपुरे खुकुरी हावस ➢ रन्जीता कोल्ड सेन्टर ➢ एस के याक्षुदहाड होटल ➢ होटल नाईस ➢ मनकामना कृषि तथा पशु पालन ➢ एस एम एस होटल ➢ होटल स्टार पूर्वी ➢ रोहित होटल एण्ड लज ➢ न्यू पाथिभरा होटल एण्ड सेक्युरा कर्नर ➢ भेडटार भिलेज रिसोर्ट ➢ न्यू पाथिभरा होटल ➢ रिजन होटल ➢ ल्यामेन्डस क्याफे, लावन्ज एण्ड वार ➢ कृषि तथा बंगुर पालन फर्म ➢ लेउती छिवहुमूखी माछा फर्म ➢ मुगाली किराना पसल 	<ul style="list-style-type: none"> ➢ राजेश एण्ड रेखा खाजाघर ➢ नमस्ते स्पोर्ट एण्ड स्तेशनरी ➢ एमे जोन स्टोर ➢ नेपाल आईटी सोलुसन एण्ड मोबाइल मर्मत सेन्टर ➢ रश्मी होटल एण्ड लज ➢ डोडेनी कृषि तथा पशुपालन फर्म ➢ साथी खाजाघर तथा रयाँस सप्लाईस ➢ भेडटार सप्लाईस ➢ तिरुपति होटल ➢ एकान्तकुना एग्रो टुरीजम मोर्टेल ईन फर्म ➢ नाम्जे थुम्की होम स्टे व्यवस्थापन समिति ➢ ए.एम कन्सटन्सन प्रा.लि. ➢ ए.एम टे पि एम खाजाघर ➢ प्रसन्न टेलर्स ➢ न्यू ग्रीन हेवन होटल एण्ड लज ➢ सिताज मार्ट प्रा.लि. ➢ निश्मा होटल एण्ड लज ➢ मेलो मुनरिसोत ➢ होटल होलिडे ईन ➢ भेडटार स्पार्कलिङ वाटर कम्पनी
---	--

४.४.३ होमस्टे सम्बन्धी विवरण:-

- ✓ नाम्जे होमस्टे
- ✓ आहाले होमस्टे
- ✓ डाँडाबजार होमस्टे

४.५ बैंक तथा वित्तीय संस्था

४.५.१ बैंक तथा संस्था सम्बन्धी विवरण

- ✓ नविल बैंक
- ✓ गोखरा फाइनान्स
- ✓ आरम्भ चौतारी लधुवित्त
- ✓ जीवन विकास लघुवित्त
- ✓ गुरासँ लघु वित्त संस्था
- ✓ शिप लघु वित्त संस्था
- ✓ सेसेफङ्ग कम्प्युनिकेशन एण्ड रेमिट्यान्स

खण्ड -५ सामाजिक अवस्था

५.१ शैक्षिक स्थीति

गाउँपालिकाको शैक्षिक अवस्थामा शुरुआती बाल अध्यान ०.०९ प्रतिशत,प्राथमिक तह २६.८९प्रतिशत,निम्न माध्यमिक तह २४.६७ प्रतिशत र उच्च माध्यमिक तह २०.९० प्रतिशत हेरेको छ । गाउँपालिकामा एस.एल.सी सरह ९.४३ प्रतिशत, प्रविणता प्रमाणपत्र तह वा सो सरह ९.४५ प्रतिशत,स्नातक तह १ वा सो सरह १.७८ प्रतिशत,स्नातकोत्तर तह वा सो सरह ०.७६ प्रतिशत, अन्य ०.१ प्रतिशत, स्तर नभएको २.८८ प्रतिशत जनसंख्या रहेका छन भने ०.५३ प्रतिशत जनसंख्याको शैक्षिक स्तर गरिएको छैन र कहिले पठणपाठन नगर्नेको संख्या २.५१ प्रतिशत रहेको छ ।

(स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका र केन्द्रिय तथ्याङ्क विभाग,२०७८ र एकीकृत शिक्षा व्यवस्थापन सूचना प्रणाली,२०७९ ।)

५.१.१ शैक्षिक संस्था र विद्यार्थी सम्बन्धी विवरण

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा शैक्षिक पूर्वाधार तर्फ ३५ वटा प्राथमिक विद्यालय, ४ वटा आधारभूत विद्यालय र १० वटा माध्यमिक विद्यालय गरी जम्मा ४९ वटा विद्यालय हेरेका छन । यस गाउँपालिकामा ३ वटा बोर्डड स्कुल पनि रहेका छन ।

तहगत रूपमा प्रा.वि विद्यालय तथा विद्यार्थी संख्या

नाम	बालविकास			C-Based			कक्षा-१			कक्षा-२			कक्षा-३			कक्षा-४			कक्षा-५			कक्षा-५			जम्मा				
	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा																										
गुसि गंगा प्राथमिक विद्यालय	३	५	८	०	०	०	१	२	३	४	२	६	०	१	१	०	०	०	०	५	५	१०	८	१०	१८	१८	१८	१८	
गैयालक्ष्मी प्राथमिक विद्यालय	११	४	१५	०	०	०	४	२	६	२	७	९	५	२	१०	३	५	५	१	३	४	१८	१९	३७	२९	२३	५२		
पञ्चकन्या प्राथमिक विद्यालय	३	३	६	०	०	०	०	३	३	२	१	३	०	२	२	०	०	०	०	२	६	८	५	९	१४	१४	१४	१४	
जनकल्याण प्राथमिक विद्यालय	३	५	८	०	०	०	३	२	५	३	३	६	५	३	८	८	१	१	४	५	१८	१५	३३	२१	२०	४१	४१	४१	
प्रतिमान	१	६	७	०	०	०	०	५	५	०	१	१	१	१	२	३	०	०	०	०	१	८	१	१	२	१४	१६	१६	१६

प्राथमिक विद्यालय	५	५	१६	०	०	०	३	४	७	३	७	१०	२	३	५	४	४	५	३	१	४	१५	१९	३४	२३	२७	५०
सरस्वती प्राथमिक विद्यालय	०	०	०	०	०	०	१२	६	१८	३	५	८	३	१	४	०	०	०	०	०	०	१८	१२	३०	१८	१२	३०
जनजागरण प्राथमिक विद्यालय	२	१	११	०	०	०	५	३	८	३	२	५	४	६	१०	३	५	५	३	८	८	२०	१९	३९	२२	२८	५०
देउराली प्राथमिक विद्यालय	०	०	०	०	०	०	३	१	४	१	२	३	१	१	२	०	०	०	०	०	०	५	४	९	५	४	९
सिरिजंगा प्राथमिक विद्यालय	४	४	८	०	०	०	३	४	७	३	३	६	२	२	४	०	०	०	०	०	८	९	१७	१२	१३	२५	
पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय सालुम	०	०	०	०	०	०	४	१	५	४	२	६	१	२	३	०	०	०	०	०	०	९	५	१४	९	५	१४
राम प्राथमिक विद्यालय	२	१	३	०	०	०	२	०	२	१	१	२	१	२	३	०	०	०	०	०	०	४	३	७	६	४	१०
जनता प्राथमिक विद्यालय	४	२	६	०	०	०	२	३	५	३	२	५	२	०	२	०	०	०	०	०	०	७	५	१२	११	७	१८
डाँडाबजार प्राथमिक विद्यालय	२	०	२	०	०	०	१	१	२	४	१	५	२	१	३	०	०	०	०	०	०	७	३	१०	९	३	१२
स्ट्र प्राथमिक	६	७	१३	०	०	०	२	४	६	३	२	५	२	२	४	२	३	५	३	४	७	१२	१५	२७	१८	२२	४०

विद्यालय																											
राधाकृष्ण प्राथमिक विद्यालय	०	०	०	०	०	०	२	३	५	३	१	४	१	०	१	०	०	०	०	०	०	६	४	१०	६	४	१०
शिव प्राथमिक विद्यालय	६	०	६	०	०	०	४	०	४	१	३	४	१	२	३	०	०	०	०	०	०	६	५	११	१२	५	१७
शिव प्राथमिक विद्यालय	०	१	१	०	०	०	०	१	१	०	१	१	१	३	४	०	०	०	०	०	०	१	५	६	१	६	७
पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय सापेन	५	६	११	०	०	०	३	४	७	२	३	५	२	१	३	०	०	०	०	०	०	७	८	१५	१२	१४	२६
जनसेवा प्राथमिक विद्यालय	६	३	९	०	०	०	१	१	२	२	१	३	२	२	४	०	०	०	०	०	०	५	४	९	११	७	१८
खुवाफोक प्राथमिक विद्यालय	१	२	३	०	०	०	२	२	४	१	३	४	१	४	५	०	०	०	०	०	०	४	९	१३	५	११	१६
जनमुखी प्राथमिक विद्यालय	१	२	३	०	०	०	०	२	२	१	३	४	१	०	१	०	०	०	०	०	०	२	५	७	३	७	१०
पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय खुवाफुक	१	३	४	०	०	०	१	२	३	२	२	४	१	३	४	०	०	०	०	०	०	४	७	११	५	१०	१५
जगदम्बा प्राथमिक विद्यालय	३	३	६	०	०	०	२	१	३	३	०	३	२	१	३	०	०	०	०	०	०	७	२	९	१०	५	१५
जनसेवा प्राथमिक	२	५	७	०	०	०	०	२	२	१	१	२	०	४	४	३	४	७	२	१	३	६	१२	१८	८	१७	२५

स्रोत:- इ.एम.इस सोफ्टवेर,साँगृरीगढी गाउँपालिका

तहगत रूपमाआधारभुत विद्यालय तथा विद्यार्थी संख्या

नाम	बालविकास			C-Based			कक्षा-१			कक्षा-२			कक्षा-३			कक्षा-४			कक्षा-५			कक्षा-६			कक्षा-७			कक्षा-८			जम्मा				
	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा																																
भानुभ त्त आधार भुत विद्याल य	४	५	९	०	०	०	२	१	३	३	१	४	२	१	३	२	११	१३	५	६	११	११	९	२०	५	४	१२	९	११	२०	४६	४	९५		
सिंदेश्व री आधार भुत विद्याल य	६	१	४	२०	०	०	४	६	१०	७	३	१०	३	६	९	६	६	१२	४	२	६	५	५	१०	३	६	९	७	३	१०	४	५	५१	९६	
फा क्षिक्षव आधार भुत विद्याल य	६	७	१३	०	०	०	२	४	६	१	३	४	१	२	३	१	५	६	३	२	५	५	३	११	४	६	१०	४	९	१३	३०	४	७१		
सिंहदे शी आधार भुत विद्याल य	६	५	११	०	०	४	६	१०	५	३	५	८	८	१	२	३	१	५	६	३	२	५	५	३	११	४	६	१४	६	३	११	५३	४	०	९३
	२२	३१	५३	०	०	०	१२	१७	२९	१६	१०	२६	१४	१५	२९	१७	२४	४१	१६	१४	३०	२८	२२	५०	२३	२२	४५	२६	२६	५२	१७	१८	१५	३५	

स्रोत:- इ.एम.इस सोफ्टवेर,साँगुरीगढी गाउँपालिका

तहगत रूपमा माध्यमिक विद्यालय तथा विद्यार्थी संख्या (बालविकास देखि कक्षा ८ सम्म)

विद्यालय नाम	बालविकास			C-Based			कक्षा-१			कक्षा-२			कक्षा-३			कक्षा-४			कक्षा-५			कक्षा-६			कक्षा-७			कक्षा-८			जम्मा		
	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा																														
बराहलझी माध्यमिक विद्यालय	३	४	७	०	०	०	५	२	७	३	२	५	६	३	९	८	८	६	६	१२	२८	२१	४९	११	१५	२६	१९	१०	२९	५	७	१६०	
सिंहकाली माध्यमिक विद्यालय	४	१	५	०	०	०	२	०	२	१	०	१	०	१	१	१	४	५	३	२	५	७	७	१४	१	१७	२६	१	७	१६	३६	३९	७५
रामनवभी माध्यमिक विद्यालय	५	७	१२	०	०	०	२	२	४	०	२	२	४	४	५	५	७	१५	२	३	५	१६	१८	३४	६	११	१४	१२	२६	५७	६४	१२७	
भानु माध्यमिक विद्यालय	१२	१	३०	०	०	०	४	५	१	१०	७	१७	६	७	१३	७	१	२५	२२	१६	३८	४	५३	१०	१६	२०	३६	२७	३०	५७	१५	१७	३२७
सितादेवी माध्यमिक विद्यालय	५	१	१५	०	०	०	४	१	५	४	५	१	३	५	८	३	८	११	१	१	२	१५	२०	३५	११	१२	२३	१०	१२	२२	५६	७४	१३०

य	राम माध्य सिक विद्याल य	११	८	१९	०	०	०	४	५	९	५	८	१३	६	२	८	५	६	११	१०	७	१७	३०	२	५८	५	५	१०	११	४	१५	८७	७३	१६	०
जलक न्या माध्य सिक विद्याल य	१३	१ ०	२३	०	०	०	१	३	४	४	३	७	५	३	८	१२	३	१५	५	२	७	२७	१ ४	४९	४	२	६	३	६	१	७ ४	४६	१२ ०		
गोलखा डी माध्य सिक विद्याल य	११	५	१६	०	०	०	१	६	७	४	४	८	५	१५	५	२०	१०	२०	७	७	१४	३७	३२	६९	१९	७	२६	१६	१ ५	३४	१२ ०	१४	२१ ४		
लक्ष्मी माध्य सिक विद्याल य	५	८	१३	०	१	१	१	१	१	१	१	१	६	१९	१३	१	३१	१५	१	२४	१२	१५	२७	६४	५ ९	१२ ३	१२	१६	२८	२१	१२	३३	१६ ६	१५ ५	३२१
ग्रामिण जनता माध्य सिक विद्याल य	१	७	१६	०	०	०	१	४	५	६	५	१	११	५	६	११	५	११	११	८	३४	३१	६५	१३	१३	२६	१३	१६	२९	१० ३	१८	२० १			
जम्मा	७८	७ ८	१५ ६	०	१	१	३५	३१	७४	५०	४ २	१२	६३	५ ४	११	५ ०	५ १	१६ १	७९	६७	१४ ६	३० ७	२ ३	५९ ०	१०	१६	११ ६	२२	१४ ३	१२ ७	२७ ०	१९ ४१	८८ ८	१८ २९	

स्रोत:- इ.एम.इस सोफ्टवेर, साँगरीगढ़ी गाउँपालिका

तालिका तहगत रूपमा माध्यमिक विद्यालय तथा विद्यार्थी संख्या कक्षा ९ देखि प्रमाण प्रत्र/स्नातक तहका विद्यालय तथा विद्यार्थिको संख्या:-

विद्यालयको नाम	कक्षा-९			कक्षा-१०			कक्षा-११			कक्षा-१२			जम्मा		
	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा	छात्रा	छात्र	जम्मा
बराहलक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय	१३	१७	३०	४३	४२	८५	०	०	०	०	०	०	५६	५९	११५
सिंहकाली माध्यमिक विद्यालय	१२	१६	२८	३०	४०	७०	०	०	०	०	०	०	४२	५६	९८
रामनवमी माध्यमिक विद्यालय	१०	१५	२५	३०	३६	६६	२२	१७	३९	१७	११	२८	७९	७९	१५८
भानु माध्यमिक विद्यालय	१९	३४	५३	६२	८४	१४६	३२	२७	५९	३५	३२	६७	१४८	१७७	३२५
सितादेवी माध्यमिक विद्यालय	१०	४	१४	३१	२८	५९	०	०	०	०	०	०	४१	३२	७३
राम माध्यमिक विद्यालय	१	२	११	२५	११	३६	०	०	०	०	०	०	३४	१३	४७
जलकन्या माध्यमिक विद्यालय	१	१	१०	८	१७	२५	९	१०	१९	७	८	१५	२५	४४	६९
गोलखाडी	१६	१९	३५	५१	४४	९५	१	४	५	०	०	०	६८	६७	१३५

माध्यमिक विद्यालय																
लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय	२६	१८	४४	५९	४६	१०५	०	०	०	०	०	०	८५	६४	१४९	
ग्रामिण जनता माध्यमिक विद्यालय	१६	१६	३२	४२	४५	८७	१९	२२	४१	२२	१६	३८	९९	९९	१९८	
	१३२	१५०	२८२	३८१	३९३	७७४	८३	८०	१६३	८१	६७	१४८	६७७	६९०	१३६७	

स्रोत:- इ.एम.इस सोफ्टवेर, सौंगुरीगढ़ी गाउँपालिका

तहगत रूपमाप्राईमेट विद्यालय तथा विद्यार्थी संख्या

विद्या लय नाम	नरसरी			C-Based			कक्षा-१			कक्षा-२			कक्षा-३			कक्षा-४			कक्षा-५			कक्षा(१- ५)			कक्षा-६			कक्षा-७			कक्षा-८			कक्षा(६- ८)			जम्मा		
	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा	छा त्रा	छा त्र	ज म्मा																								
रत्न मेमो रिय ल ईडिल स स्कु ल	१०	१३	२३	०	०	०	६	३	९	९	७	१६	१	९	२	११	०	२	२	५	३	१	३२	१७	४९	०	०	०	०	०	०	४२	३०	७२					
तान्छछो प्पा ईडिल स स्कु ल	२७	२९	५६	०	०	०	७	११	११	११	११	११	१०	११	११	११	५	१	११	६	१२	१	५५	१३	१०	३३	१२	१५	१६	१२	१५	१५	१८	१८					
बुद्धि मेमो रिय	१९	२५	४७	०	०	०	६	९	१५	५	२०	२	१	१५	२६	४	११	१३	२	१५	१	१	१०	५	५	११	११	११	११	११	११	११	१७	१५					

स्रोत:- इ.एम.इस सोफ्टवेर, साँगुरीगढी गाउँपालिका

५.१.२ विद्यालयको भौतिक अवस्था

बालविकास केन्द्र तथा विद्यालयको नाम	वडा नं.	भवनसंख्या		कोठासंख्या		पुस्तकालय र अध्यानके न्द्र (छ वा छैन)	प्रयोगशाला	डेक्स, बेच्चे को क्षमतान (जना)	खेलमैदानको क्षेत्रफल (वर्ग मी)	कम्पाउण्ड वालको किसिम (तारवार, कच्चि, पक्की, पखालि)	चर्पीको सुविधा (छ वा छैन)	स्वच्छ खानेपानी (छ वा छैन)
		पक्का	फूँढा	पक्का	फूँढा							
GuptiGanga Primary School	१०	१	२	२	४	छैन	छैन	९कष्टा	४७ जना	छैन	छ	छ
GaiyaLaxmi Primary School	१०	-	३		८	छैन	छैन	६० जना	१२५ वर्ग मी	तारवार	छ	छ
Pancha Kanya Primary School	११	१	१	२	२	छैन	४०	छैन	छैन	छ	छ	
Jana Kalyan Primary School	११	१	२	३	४	छैन	छैन	५० जना	२१० वर्ग.मि	नभएको	छ	छ
Pratiman Primary School	११		२	छैन	छैन	छैन	छैन	२५ जना	१०५ वर्ग मी	घेरावारानभएको	छ	छ
Saraswati Primary School	१०	४		८		छैन	छैन	७० जना	९० वर्ग मी	तारवार	छ	छ
Jana Jagaran Primary School	५	१	२	२	४	छैन	छैन	२० जना	छैन	छैन	छैन	स्वाच्छ छैन
Budhi Morang Primary School												
Deurali Primary School	१	छैन	२	छैन	४	छैन	छैन	१६ जना	छ	छैन	छैन	छैन
Sirijanga Primary School	२	१	१	३	२	छैन	छैन	६० जना	प्राथनार्गन मात्र	तारवार	छ	छैन

Panchami Primary School	३	अर्धप की २	१	अर्धप की ४	३	छैन	छैन	छ	२रोपनि	छैन	छ	छ
Ram Primary School	५	छैन	१		६	छैन	छैन	-	१२ जोर	छैन	छ	स्वाच्छ छैन
Janata Primary School	५	१	२	२	४	छैन	छैन	४५ जना	छैनप्राथना सभा को लागि मात्र	सामान्यतारवार	छ	छ
Dada Bazar Primary School												
Rudra Primary School	५	१	३	२	८	छैन	छैन	२४जना	छैन	तारवार (एक तर्फ नभएको)	छ	स्वाच्छनभए को
Radha Krishna Primary School												
Shiva Primary School												
Sherma Primary School	४	१		५		छैन	छैब	भएको	नभएको	छैन	व्यवस्थित नभएको	छ
Panchami Primary School	१		१		२	छैन	छैन	लोटेवल र चजटी(१८ जना)	१२वर्ग मि	तारवार	छ	छ
Janasewa Primary School Iname	३	०	३	०	६	छैन	छैन	१२ जोर	छ	छैन	छ	स्वाच्छ छैन
Khuwaphok Primary School	३		३		६	छैन	छैन	५० जना	२८० वर्ग मि	तारवार	छ	छ
Jana Mukhi Primary School	३	१		५		छैन	छैन	२०जना	१५०वर्ग मि	छैन	छ	सामान्य

Panchami Primary School Khuwaphok											
Jagadamba Primary School	७	१	१जिर्ण अव स्था	२		छैन	छैन	३५ जना	१रोपनी	छैन	सामान्यछ
Janasewa Primary School Chhinamchowk	६	४	५पक्की, २ अर्ध पक्की			छैन	छैन	६०जना	२२०मि लम्बाई, १० मि चौडाई	तारवारसामान्य छ	छ
Siddhakaya Primary School											
teraji primary school	४		२	६		छैन	छैन	१जोर (४जना)	३०मिटर लम्बाई	तारवारछ	वाससहित को शैचालय
Bhumishwor Primary School											
Bal Kalyan Primary School											
Lokpriya Primary School	७	१		२		छैन	छैन	११जोर	छैन	जालीतारवार	जीर्णअवस्था मा
Pashupati Primary School	६	१	१	६	२प्रयो ग नभए को	छैन	छैन	४५ जना	३-०-०	तारवार (सामान्य)	छ
Bhagawati Primary School	६	३		१०		छैन	छैन	२०थान	१४आना	तारवार	छ
Mahabharat Primary School	६	२		८		छैन	छैन	१०थान (३० जना)	१रोपनी	छ (मर्मत गर्नु पर्ने अवस्था)	तारवार
											छ (अपर्याप्त

Amar Primary School	६	१	१	६	२	छ	छैन	३०जना	१रोपनी	तारवारअधुरो	छ	पानिछ तर स्वाच्छ छैन
Kanya Devi Primary School	६	१	१	६	३	छैन	छैन	६० जना	२१०वर्ग मी	तारवार	छ	छ
Phaksib Basic School	४	६		१२		पुस्तकालय छ		१५०जना	१५-०-०-०	तारवारर फलामे घररावारा	छ	छ
Siddheshwori Basic School		२	२	६	४	छैन	छैन	६०जना	३००वर्ग मि	छैन	छ	पानिछ तर स्वाच्छ छैन
Bhanubhakta Basic School	३	२	२	६	६	छैन	छैन	१८० जना	५० मि लम्बाई २५ मि चौडाई	तारवार	छ	छ
Barahalaxmi Secondary School												
Singha Kali Secondary School	९	४	३	१४	५	छ	छ	३०० जना	१-०-०-०	छैन	छ	छ
Ramnawami Secondary School	२	४	५	८	२२	छ	छ	४४०जना	१०-०-०-०	कच्चीतारवार र होचो पर्खाल	छ	छ
Bhanu Secondary School	५	८	१	३३	१	दुवै भएको	प्रयोगशा ला सवै भएको	१७७ जोर (७०० जना)	१३ रपोनी	पक्कि परखल र तारवार	छ	छ

Sita Devi Secondary School	४	२	२	११	५	पुस्तकालय छ	छ	५५ जोर (१५० जना)	छैनप्रार्थना सभा मात्र गर्न मिल्ने	तारवार, कच्ची, पक्की पर्खा ल	छ	छ
Ram Secondary School	४	४	२	११	७	छ	छ	७० जोर (१५० जना)	३७४९ वर्ग मी	तारवार कच्ची	छ	छ
Jalakanya Secondry School	२	१	८	४	१६	पुस्तकालय छ	छ	५५ जोर	छैन	आशंकिक रूपमा तारवार	छ	छ
Golkhadi Secondary School												
Laxmi Secondary School												
Gramin Janata Secondary School	६	४	३	२४	६	१-१छ	१	३१२ जना	३-०-०-०	तारवार छ, पक्की छ	छ	छ
tamordarsanbalbikashkendra	१०	१		२		छैन	छैन	१२ जना	१० वर्ग मी	छैन	छ	छ
belarangbalbikashkendra	१०		१		१	छैन	छैन	छैन	२० वर्ग मी	छैन	छैन	छैन

स्रोत:- फिल्ड सर्वे

५.१.३ साँगुरीगढी गाउँपालिका अन्तर्गत विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षक शिक्षिकाको विवरण
साँगुरीगढी गाउँपालिका अन्तर्गत विद्यालयहरूमा कार्यरत शिक्षक शिक्षिकाको विवरण

क्र.सं.	विद्यालयको नाम	शिक्षकको नाम/थर	तह/श्रेणी	शिक्षकको किसिम
१	पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय तम्फुवा	श्रीटीकामाया जिमी	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीकाजीमान लिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२	देउराली प्राथमिक विद्यालय जोगिपथार	श्रीचन्द्रकला देवान	प्रा.तृ	राहत
		श्रीदुर्गा लिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
३	बुढीमोरङ्ग प्राथमिक विद्यालय, तेम्बाङ्ग	श्री भविताराई	प्रा.तृ	राहत
		श्री गितालिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री सुमनराई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीतिर्सना लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री पुजाराई	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
४	सिरिजंगा प्राथमिक विद्यालय, तुम्बारी	श्री उषाकुमारी ईवाहाड लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री रसियाईवाहाड	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री मिनाकुमारी लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री शुकवहादुर लिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
५	सिंहदेवी आधारभूत विद्यालय, दानावारी	श्रीदिलकुमारी सुब्बा लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री निशामगर	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीसिर्जना लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीश्रीकुमारी तामाड	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्रीकुमारी लिम्बू	प्रा.तृ	राहत
		श्रीदिलवहादुर तामाड	प्रा.तृ	राहत
		श्री अमृतालिम्बू	प्रा.तृ	राहत
		श्री रवितासुब्बा लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री गंगाकुमारी तामाड	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
६	रामनवमी माध्यमिक विद्यालय, माइदवा	श्रीशिवकुमार इडनाम	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री सन्तकुमार लिम्बू	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीगंगामायालिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीउर्मिला लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीमायादेवी इडनाम लिम्बू	प्रा.तृ	राहत
		श्रीलालवहादुर दाहाल	नि.मा.तृ	राहत
		श्रीसरस्वती चेम्जोड	नि.मा.तृ	राहत
		श्रीअभिलाषा कुमारी झा	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्रीपवनरत्र पोखरेल	मा.तृ	अस्थायी
		श्रीदिवेन्द्र रावल	मा.तृ	स्थायी
		श्रीहेमनाथ गुरागाई	मा.द्वि.	स्थायी
		श्री रिजनश्रेष्ठ	मा.तृ	स्थायी
		श्री गीताचेम्जोड	मा.तृ	राहत
		श्रीराजकुमार माडलाक	उ.मा.तृ	अनुदान
		श्रीशर्मिला लिम्बू	का.स.	लेखा सहायक
		श्रीगोरीमाया इडनाम	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
		श्री अनितालिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
७	भानुभक्त आधारभूत विद्यालय मादेन	श्री विपनायाखा	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री दिनेशयाखा लिखा	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री हिमा लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी

		श्री विमला राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री इन्द्रकुमारी याखा	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री गजेन्द्र यादव	नि.मा.तृ	अस्थायी
		श्री विशालबाबु रिजाल	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्री मिलन राई	नि.मा.	अनुदान
		श्री अनु याखा	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
		श्री मनकुमारी लिम्बू	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
८	पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय सासेन	श्री चेतकुमार याखा	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री विद्यानन्द चौधरी	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री कविता लिम्बू	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
		श्री सुस्मा लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
९	जनमुखी प्राथमिक विद्यालय, डुम्पे	श्रीचन्द्रमाया राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री साराप्रधान	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री दिपायाखा	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
१०	पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय, खुवाफोक	श्रीसीतामाया लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीप्रमिला दाहाल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री सविनावि.क.	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री अमृतालिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
११	खुवाफोकप्राथमिक विद्यालय, खुवाफोक	श्री टेकबहादुर राना	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीपवित्रा याखा	प्रा.तृ	राहत
		श्री कमलायाखा	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री ओमबहादुर याखा	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
१२	सिद्धेश्वरी आधारभूत विद्यालय, कुशेटार	श्री रोहितकुमार पोखेल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री टेककुमारी भण्डारी	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीसीताराम भण्डारी	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री महेन्द्र माझी	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री प्रेमबहादुर चापागाई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री संजयभुजेल	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री शंकरपोखेल	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्रीदीवीमाया भुजेल	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्रीनरमाया भुजेल	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
१३	जलकन्यामाध्यमिक विद्यालय, वेशीटोल	श्रीनामिशारण्य बराल	मा.तृ	राहत
		श्री रुपापरियार	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री श्यामकुमारी राई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री जीतबहादुर लिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री प्रभाकुमारी ठाकुर	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीकान्धीमाया वि.क.	प्रा.तृ	राहत
		श्री कमलायाखा	नि.मा.तृ	अस्थायी
		श्री वीणागौतम	नि.मा.तृ	अस्थायी
		श्रीखेमनाथ दुंगेल	मा.तृ	स्थायी
		श्रीनरमाया राई	का.स.	लेखा सहायक
		श्री युनिसलिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
		श्री सम्फलिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री तुलसालिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
१४	जनसेवाप्राथमिक विद्यालय, इनामे	श्रीजितेन्द्र प्रसाद साह	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीशकुन्तला याखा	प्रा.तृ	राहत

		श्रीकुमारी याखा	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
१५	सीतादेवी माध्यमिक विद्यालय, खोरखोले	श्रीडिल्लीप्रसाद रिजाल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री गोपालभण्डारी	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीकाजीनारायण खड़का	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री टीकाप्रसाद पोखेल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीसविता राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीपुष्पा राई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री विनयगुरागाई	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्रीमनप्रसाद लिम्बू	नि.मा.तृ	अस्थायी
		श्री मदनपोखेल	नि.मा.तृ	राहत
		श्री साजनयाखा	मा.तृ	राहत
		श्रीशान्तिला श्रीपाली	मा.तृ	राहत
		श्रीजीवनकुमार लिम्बू	का.स.	लेखा सहायक
		श्रीकौशिला लिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
		श्री गीतासुब्बा	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
१६	तेराजी प्राथमिक विद्यालय, याक्सेरुड	श्रीइन्द्र बहादुर लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री रीतादाहाल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीपञ्चमाया लिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
१७	शेर्मा प्राथमिक विद्यालय, होब्रेवा	श्रीअम्बिका प्रसाद पोखेल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीसुमिन्ना लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री अनितालिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
१८	शिव प्राथमिक विद्यालय रातमाटे	श्रीगजेन्द्र इवाहाङ्ग	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री आइतलिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
		श्रीसुमित्रा लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
१९	राधाकृष्ण प्राथमिक विद्यालय, ज्यामिरे	श्री कमलकुमार सुब्बा	प्रा.तृ	राहत
		श्री रेखालिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२०	फाक्सिव आधारभूत विद्यालय, फाक्सिव	श्री मणिप्रसाद इवाहाङ्ग	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री खोमुकुमारी लिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री रुद्रबहादुर लिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्रीसुनिता लिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री किशोरलिम्बू	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री हेमप्रसाद पौडेल	नि.मा.तृ	राहत
		श्री सागरदुइगामा	नि.मा.तृ	राहत
		श्रीसोमरानी राई	नि.मा.	अनुदान
		श्री वीनालिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
		श्रीदुर्गा कुमारी लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्रीविनुता देवान	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
२१	राम माध्यमिक विद्यालय, लेउटीटार	श्री कुलप्रसाद दाहाल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीटेकनाथ रिजाल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री भोजकुमारी पोखेल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीगुरुप्रसाद लिम्बू	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री सोमकुमारी लिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्रीसुकूर्धवज लिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री नरिनराई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री गीतासुवेदी	प्रा.तृ	राहत
		श्रीअरविन्द चौधरी	नि.मा.द्वि	स्थायी

		श्री नेत्रप्रसाद रिजाल	नि.मा.द्वि	स्थायी
		श्री राजबहादुर लिम्बू	नि.मा.तृ	राहत
		श्रीसियाराम यादव	मा.तृ	राहत
		श्रीदुर्गा प्रसाद रिजाल	मा.तृ	राहत
		श्री देवीकुमारी याखा	मा.तृ	राहत
		श्री सीतालिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्रीहिक्मत लिम्बू	का.स.	लेखा सहायक
		श्रीसमरानी लिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२२	भानु माध्यमिक विद्यालय, डाँडाबजार	श्री यज्जबहादुर लिम्बू	नि.मा.प्र.	स्थायी
		श्रीभीमशंकर काप्ले	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्रीबालकृष्ण आचार्य	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्रीक्षितेज कार्की	नि.मा.तृ	सहायकप्रशिक्षक
		श्री दोण्प्रसाद गुरागाई	नि.मा.तृ	सहायकप्रशिक्षक
		श्री सुरेशरिजाल	नि.मा.तृ	राहत
		श्री रमेशदुंगाना	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री देशबहादुर लिम्बू	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीधरणीधर घिमिरे	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री डोलकुमारी दहाल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीकुन्ता याखा	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीदुर्गा थापा	प्रा.तृ	राहत
		श्री कमलसुब्बा	मा.तृ	स्थायी
		श्री इन्दुआचार्य	मा.तृ	स्थायी
		श्री दिपकभुजेल	मा.तृ	स्थायी
		श्री बुधनारायण यादव	मा.तृ	प्रशिक्षक
		श्रीधिरेन्द्र कुमार मेहता	मा.तृ	प्रशिक्षक
		श्रीरामानन्द इसर	मा.तृ	राहत
		श्रीकुमारी राई	उ.मा.तृ	अस्थायी
		श्री हरिप्रसाद श्रेष्ठ	उ.मा.तृ	अस्थायी
		श्रीअम्बिका देवान	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री रीतालिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री अमृतकुमार लिम्बू	का.स.	लेखा सहायक
		श्रीभक्तमाया भण्डारी	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२३	रुद्र प्राथमिक विद्यालय, तल्लो तुङ्खा	श्रीकृष्णप्रसाद कोइराला	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री मनिकाचेम्जोड	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्रीटकमाया याखा	प्रा.तृ	राहत
		श्री अमृतादेवान	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्रीसुजिन्द्र कुमार याखा	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२४	डाँडाबजारप्राथमिक विद्यालय, लाप्चेटार	श्रीत्रिलोचन घिमिरे	प्रा.प्र.	स्थायी
		श्री केशुकुमारी भण्डारी	प्रा.प्र.	स्थायी
		श्रीनुयादेवी घिमिरे	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री कमलागुरुमध्यान मगर	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२५	जनताप्राथमिक विद्यालय, पेहे	श्री भिमबहादुर मगर	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्रीहेमचन्द्र पोखेल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री दिपापुलामी	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री साधनाचेम्जोड	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२६	रामप्राथमिक विद्यालय, तुङ्खा	श्री धुवघिमिरे	प्रा.तृ	स्थायी

		श्री रीताभण्डारी	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्रीचन्द्रमाया लिम्बू	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२७	भगवतीप्राथमिक विद्यालय, फलामेटार	श्री गोमालामिछुने	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीहिमकर्ण दाहाल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीशान्ता भण्डारी	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री शारदाभण्डारी	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
		श्री सन्जुराई	का.स.	विद्यालयकर्मचारी
२८	कन्यादेवीप्राथमिक विद्यालय, मुक्तेन	श्रीदेवीनारायण थापा	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री हेमामागर	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्रीदेवीमाया लिम्बू	स.का.	बालविकाससहजकर्ता
२९	ग्रामीणजनता माध्यमिक विद्यालय नाम्जे	श्री टंकबहादुर भुजेल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री लोकबहादुर कटुवाल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्रीटंकमाया घिमिरे	प्रा.तृ	स्थायी
		श्रीटीकामाया राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री राधाकुमारी मगर	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री तीर्थकुमारी मगर	प्रा.तृ	राहत
		श्रीटीकामाया निरौला	नि.मा.तृ	राहत
		श्री कलाकापले	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्री नवीनके.सी.	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्रीसन्तोष चौधरी	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्री टंकप्रसाद पोख्रेल	मा.द्वि.	स्थायी
		श्री कृष्णगिरी	मा.तृ	राहत
		श्रीदण्डपाणी अधिकारी	मा.तृ	राहत
		श्रीराजेन्द्र चौलागाई	मा.तृ	राहत
		श्री कर्णसुवेदी	मा.तृ	राहत
		श्री क्षितिज इवाहाङ्ग	उ.मा.तृ	अनुदान
		श्री नर बहादुर चेम्जोड	उ.मा.तृ	अनुदान
		श्री शेखर मगर	का.स.	लेखा सहायक
		श्री वृषभबहादुर राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
		श्री लला कुमारी दाहाल	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री मिरा राई मगर	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
३०	महाभारत प्राथमिक विद्यालय, धारापानी	श्री राजेन्द्र आचार्य	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री फूलमाया राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री मोहन कुमार राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री सीमा राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री विन्दु राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
३१	पशुपति प्राथमिक विद्यालय, कार्किछाप	श्री निशा राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री मन्जु अधिकारी	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री याम कुमारी राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री कोपिला राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
३२	अमर प्राथमिक विद्यालय, जिमिगाउँ	श्री विर बहादुर लिम्बू	प्रा.तृ	राहत
		श्री कल्पना मगर	प्रा.तृ	राहत
		श्री पृथीमाया राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री सजिना लिम्बू राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री कान्छीमाया राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
३३	गोलखाडी माध्यमिक विद्यालय, महाभारत	श्री हरिलाल साह	नि.मा.द्वि	स्थायी

		श्री चन्द्रप्रसाद बराल	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्री खेल बहादुर इवाहाङ्ग	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्री नारायण दाहाल	प्रा.प्र.	स्थायी
		श्री तेतर प्रसाद साह	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री हरि प्रसाद नेपाल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री वीर बहादुर राई	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री मोहन बहादुर राई	प्रा.तृ	स्थायी
		प्रभु नारायण यादव	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री जीवन कुमारी राई	मा.तृ	राहत
		श्री श्याम बहादुर राई	मा.तृ	राहत
		श्री रोहिणी प्रसाद सुवेदी	मा.तृ	राहत
		श्री बुद्धिमाया राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
		श्री चित्रमाया राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
३४	लोकप्रिय प्राथमिक विद्यालय, खाकिचराङ्ग	श्री विमाश्वरी राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री ओम प्रकाश राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
३५	जनसेवा प्राथमिक विद्यालय, छिनामचौक	श्री श्याम सागर साह	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री कामना नेम्वाङ्ग लिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री विष्णुमाया राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री पञ्चमाया राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री राजु राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
३६	जगदम्बा प्राथमिक विद्यालय, आस्कोट	श्री सूर्यमान राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री अनिल तिम्सिना	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री फूलश्वरी राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री दिलमाया राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
३७	भूमिश्वर प्राथमिक विद्यालय, दुँगे	श्री मंगल सिंह राई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री लालश्वरी राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री कमला राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
		श्री स्वेच्छा राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
३८	सिद्धकाया प्राथमिक विद्यालय, सिंकुला	श्री मोहन रिमाल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री खिलनाथ कोइराला	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री रोमादेवी ढकाल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री आईश्वरी राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री बुद्धकला राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
३९	बालकल्याण प्राथमिक विद्यालय, केराबारी	श्री प्रेम लाल चौधरी	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री शशी कुमारी राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री ज्ञानेन्द्र कुमार राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४०	लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय, खुडी	श्री सूर्यबहादुर मगर	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री योगेन्द्र थापा	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री सुभास राई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री सन्जु राई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री पदम बहादुर राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री सविना राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री संगिताखुलाल	प्रा.तृ	राहत
		श्री डम्बर बहादुर राई	नि.मा.द्वि.	स्थायी
		श्री काशीराम माझी	नि.मा.तृ	राहत
		श्री घनश्याम मगर	नि.मा.तृ	राहत

		श्री सरु राना मगर	नि.मा.तृ	राहत
		श्री श्याम कुमार यादव	नि.मा.तृ	राहत
		श्री निशा राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री देवमाया राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री दलनमाया राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४१	जनजागरण प्राथमिक विद्यालय, तित्रिबोटे	श्री शिख कुमारी राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री मिलन राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४२	प्रतिमान प्राथमिक विद्यालय, दिलुडटार	श्री पञ्चदेव मण्डल	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री कारीचरण चौधरी	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री रोशनी सम्वाहाम्फे	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री रामकुमारी राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४३	पञ्चकन्या प्राथमिक विद्यालय, सालुम	श्री हस्त कुमार राई	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री असार माया राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री अनिता राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री समिता राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४४	जनकल्याण प्राथमिक विद्यालय, हर्दिया	श्री मोहन राई	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री नानीमैया परियार	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री जनक बहादुर राई	प्रा.तृ	राहत
		श्री सानु राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
४५	सिंहकाली माध्यमिक विद्यालय, आहाले	श्री गोमा गिरी राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
		श्री इन्द्र नारायण चौधरी	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्री थाम बहादुर राई	नि.मा.तृ	स्थायी
		श्री नारायण प्रसाद राई	नि.मा.तृ	स्थायी
४६	बराहलक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय, ताम्राड	श्री शान्ति वालिङ्ग राई	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री हरि कुमार राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री मंगल माया राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री देवी परियार	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री सुवास दौल्याल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री जीत बहादुर लिम्बू	मा.तृ	स्थायी
		श्री शैलेन्द्र प्रसाद यादव	मा.तृ	स्थायी
		श्री दुर्ग बहादुर राई	मा.तृ	राहत
		श्री कोपिला राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री गंगाराम राई	का.स.	लेखा सहायक
		श्री कुल बहादुर राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
		श्री अक्कल राई	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री प्रेम कुमार राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री अनिता राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री डेनी राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री घलेन्द्र प्रसाद अधिकारी	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री शारदा पोखेल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री बासुदेव राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री अमृता राई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री विष्णु बहादुर लिम्बू	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री प्रदीप राई	नि.मा.तृ	राहत
		श्री रामकुमार राई	नि.मा.तृ	राहत
		श्री पवित्रा राई	नि.मा.तृ	राहत

		श्री टीका प्रसाद कापले	मा.तृ	स्थायी
		श्री पञ्चमाया राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री हेमकुमार राई	का.स.	लेखा सहायक
		श्री थामबहादुर राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४७	सरस्वती प्राथमिक विद्यालय, तोकेरा	श्री अमृत कुमार राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री गोपालप्रसाद पौडेल	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री ईन्द्र कुमारी राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री रुविना राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री तविन्द्र राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४८	गैयालक्ष्मी प्राथमिक विद्यालय, खलेखा	श्री ईश्वरमान राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री राजकुमारी राई	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री सरस्वती राई	प्रा.तृ	स्थायी
		श्री सुमिना राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री साखमाया राई	स.का.	बालविकास सहजकर्ता
		श्री फूलमाया राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी
४९	गुप्तीगंगा प्राथमिक विद्यालय, धारापानी	श्री भैरव प्रकाश राई	प्रा.द्वि.	स्थायी
		श्री पुष्पा राई	प्रा.तृ	अस्थायी
		श्री कोपिला राई	का.स.	विद्यालय कर्मचारी

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीहरूका लागि छात्रवृत्ति(गैर आवासीय)

सि. नं.	विद्यालयको नाम	छात्रा छात्रवृत्ति कक्षा १-८	दलित छात्रवृत्ति कक्षा १-८	लक्षित समूह(सीमान्त कृत) छात्रवृत्ति कक्षा १-८	अपांग छात्रवृत्ति	
		जम्मा विद्यार्थी	जम्मा विद्यार्थी	जम्मा विद्यार्थी	जम्मा विद्यार्थी	वर्ग
1	पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय तमफुवा	४	५			
2	देउराली प्राथमिक विद्यालय जोगिपथार	५	१			
3	बुढीमोरङ्ग प्राथमिक विद्यालय, तेम्बाङ्ग	२०				
4	सिरिंगंगा प्राथमिक विद्यालय, तुम्बारी	८				
5	सिंहदेवी आधारभूत विद्यालय, दानावारी	४५	३			
6	रामनवमी माध्यमिक विद्यालय, माइदवा	९१	१०	२		
7	भानुभक्त आधारभूत विद्यालय मादेन	४३				
8	पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय सासेन	७				
9	जनमुखी प्राथमिक विद्यालय, डुम्पे	१				
10	पञ्चमी प्राथमिक विद्यालय, खुवाफोक	२	२			
11	खुवाफोक प्राथमिक विद्यालय,	५				

	खुवाफोक				
12	सिद्धेश्वरी आधारभूत विद्यालय, कुशेटार	२८		१८	
13	जलकन्या माध्यमिक विद्यालय, वेश्टीटोल	३१			
14	जनसेवा प्राथमिक विद्यालय, इनामे	४			
15	सीतादेवी माध्यमिक विद्यालय, खोरखोले	४४	४		१ ग
16	तेराजी प्राथमिक विद्यालय, याक्सेरुड	४			
17	शेर्मा प्राथमिक विद्यालय, होब्रेवा	१			
18	शिव प्राथमिक विद्यालय रातमाटे	६			
19	राधाकृष्ण प्राथमिक विद्यालय, ज्यामिरे	६			
20	फाकिसव आधारभूत विद्यालय, फाकिसव	२३	२		
21	राम माध्यमिक विद्यालय, लेउतीटार	५३	४		१ ख
22	भानु माध्यमिक विद्यालय, डॉँडाबजार	२१८	४७		
23	रुद्र प्राथमिक विद्यालय, तल्लो तुंखा	११	१		
24	डॉँडाबजार प्राथमिक विद्यालय, लाञ्चेटार	३	७		
6	जनता प्राथमिक विद्यालय, पैहे	७			
26	राम प्राथमिक विद्यालय, तुंखा	४			
27	भगवती प्राथमिक विद्यालय, फलामेटार	२३			
28	कन्यादेवी प्राथमिक विद्यालय, मुक्तेन	६			
29	ग्रामीण जनता माध्यमिक विद्यालय नाम्जे	८३			
30	महाभारत प्राथमिक विद्यालय, धारापानी	१६			
31	पशुपति प्राथमिक विद्यालय, कार्कीछाप	२			
32	अमर प्राथमिक विद्यालय, जिमिगाउँ	५			
33	गोलखाडी माध्यमिक विद्यालय, महाभारत	८८	३		
34	लोकप्रिय प्राथमिक विद्यालय, खाकिचराङ्ग	१३			
35	जनसेवा प्राथमिक विद्यालय, छिनामचौक	४			
36	जगदम्बा प्राथमिक विद्यालय, आस्कोट	७			
37	भूमिश्वर प्राथमिक विद्यालय, दुङ्गे	१७	१		

38	सिद्धकाया प्राथमिक विद्यालय, सिंकुला	१३	२		
39	बालकल्याण प्राथमिक विद्यालय, केराबारी	३			
40	लक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय, खुडी	९८	३१	५	
41	जनजागरण प्राथमिक विद्यालय, तित्रिबोटे	१४	४		
42	प्रतिमान प्राथमिक विद्यालय, दिलुडटार				
43	पञ्चकन्या प्राथमिक विद्यालय, सालुम	२			
44	जनकल्याण प्राथमिक विद्यालय, हर्दिया	१७	१		
45	सिहकाली माध्यमिक विद्यालय, आहाले	३७	८	१	ख
46	बराहलक्ष्मी माध्यमिक विद्यालय, ताम्राड	७४	१	१	ख
47	सरस्वती प्राथमिक विद्यालय, तांकेरा	१८			
48	गैयालक्ष्मी प्राथमिक विद्यालय, खलेखा	१७	१		
49	गुप्तीगंगा प्राथमिक विद्यालय, धारापानी	४			
ज म्मा		१२३५	१३८	२५	४

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

५.१.४ नमूना तथा इन्टरनेट सुविधा उपलब्ध विद्यालय विवरण

साँगुरीगी गाउँपालिकामा रहेका ५२ वटा सामुदायिक विद्यालयहरूमा इन्टरनेटको सुविधा हरेको छ भने मध्य भानु माध्यामिक विद्यालयलाई नमूमा विद्यालय बनाइएको छ।

५.१.५ विद्यालयको स्वामित्वमा रहेको जग्गाको विवरण

विद्यालयको स्वामित्वमा रहेका जग्गाको विवरण

क्र.स	विद्यालय नाम	क्षेत्रफल
१	राधा कृष्ण प्रावि	१ रोपनि
२	कन्या प्रावि	७५ रोपनि
३	लोक प्रिय प्रावि	००-१२-००
४	जनता प्रावि	००-१२-००
५	पशुपति प्रावि	३.०.०
६	रुद्र प्रावि	०३/०८/२००९
७	भानुभक्त आ.वि	२ रोपनि ५ आना
८	देउरालि प्रावि	२ रोपनि
९	अमर प्रावि	१-८-०,०-८-०
१०	भगवती प्रावि	१४ आना १ पैसा
११	जगदम्बा प्रावि	२ रोपनि
१२	सिरिजंगा प्रावि	१-३-०-०

१३	पञ्चमी प्रावि	०३/०९/२०००
१४	जन सेवा प्रावि	१ रोपनि ५ आना
१५	शिव प्रावि	२ रोपनि
१६	खुवाफुक प्रावि	१ रोपनि
१७	सरस्वाती प्रावि	१ रोपनि १२ आना
१८	सिंहदेवि आवि	८ रोपनि
१९	भानु मावि	३३ रोपनि १० आना
२०	तेराजी प्रावि	६ रोपनि
२१	पञ्चमी प्रावि (तम्फुवा)	१ रोपनि
२२	पञ्चमी प्रावि (खुवाफुक)	२ रोपनि
२३	गुसि गंगा प्रावि	९ कट्टा
२४	फाकिसब आवि	३३ रोपनि १४ कट्टा
२५	जनमूखि प्रावि	१-०-०
२६	ग्रामिन जन्ता मावि	५० रोपनि २ पैसा
२७	राम नवमि मावि	५५-१३-२-३
२८	गोलखाडी मावि	२१-०-२-०
२९	बुढीमोरङ्ग प्रावि	१ रोपनि
३०	लक्ष्मी मावि	१९-१४-१
३१	राम प्रावि	५ रोपनि
३२	सरस्वाती प्रावि	१ रोपनि १२ आना
३३	सीतादेवी मावि	७-६-२-३
३४	बराहलक्ष्मी मावि	३-४-३-२
३५	प्रतिमान प्रावि	१-५-१-१
३६	सिंहकाली मावि	०-४-

५.२ स्वास्थ्य क्षेत्र

नेपालको संविधानले प्रत्येक नागरिकलाई राजयबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क प्राप्त गर्ने मौलिक हक्को व्यावस्था गरेको छ जस अन्तर्गत यस गाउँपालिकामा ७ वटा स्वास्थ्य चौकी, १ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र र २ वटा आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र सञ्चालनमा रहेका छन भने ४ वर्धिङ सेन्टरका साथै विभिन्न गाउँघर क्लिनिक र खोप क्लिनिकहरु सञ्चालनमा छन ।

५.२.१ स्वास्थ्य तथा पोषण

स्वास्थ्यतथा पोषण सम्बन्धी विवरण

	स्वास्थ्यतथा पोषण	इकाई	अवस्था
१	अस्पताल	संख्या	०
२	आधारभूत सुविधा सहितको स्वास्थ्य संस्था (एक्सरेल्याब)	संख्या	१
३	बिरामी पर्दा स्वास्थ्य संस्था जाने व्यक्ति	संख्या	१०९११
४	प्रसुती सेवा वा वर्धिङ सेन्टर	संख्या	४
५	स्वास्थ्य संस्था	संख्या	१०
६	स्वास्थ्य संस्थामा प्रसुती	प्रतिशत	१३
७	स्वास्थ्य विमा गर्ने परिवार	प्रतिशत	
८	वडागत घुम्ति स्वास्थ्य शिविर वार्षिक	पटक	०

१	सामान्य रोगी	प्रतिशत	९५
१०	दीर्ग रोगी	प्रतिशत	५
११	भिटामिन ए प्राप्त गर्ने	प्रतिशत	१००
१२	परिवार नियोजनका साधन प्रयोग दर	प्रतिशत	१८
१३	झाडा पकालाको संक्रमण दर प्रति हजार	जना	९२
१४	जन्मदा २५०० ग्राम भन्दा कम तौल भएका बच्चा	प्रतिशत	०
१५	प्रतिदिन २१०० किलो क्यालोरी भन्दा कम खाना उपलब्ध		

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

५.२.२ स्वास्थ्य संस्था र कार्यरत प्रमुखको विवरण

वडानं.	स्वास्थ्य संस्थाको नाम	कार्यालय प्रमुख
१	आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र	नितन मगर
२	वुट्ठिमोरङ्गस्वास्थ्य चौकी	मायादेविराई
३	खुवाफोकस्वास्थ्य चौकी	फडिन्द्रआचार्य
४	फाकसिवस्वास्थ्य चौकी	सितारामराउट
५	डाँडा वजारस्वास्थ्य चौकी	डा. जुवेरअलाम
६	भेडेटारस्वास्थ्य चौकी	उर्मिलाभुजेल
७	महाभारतस्वास्थ्य चौकी	नविनालाइराला
९	खुडीस्वास्थ्य चौकी	भुपेन्द्रप्रसाद यादव
९	आहालेस्वास्थ्य चौकी	बल वहादुरराई
१०	आधारभूतस्वास्थ्य सेवा केन्द्र (भारताङ्ग)	राजेशकुमार चौधरी

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

५.२.३ साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र देखा परेका प्रमुख रोग तथा उपचार सम्बन्धि विवरण

क्र.स	रोगकोनाम	रोगी(विरामी) संख्या	उपचारभएको संख्या
१	निमोनिया	१६५	
२	झाडापखाला	२२८	
३	मलेरिया	०	
४	कालाजार	०	
५	क्षय रोग (टि.वी)	१४	१४
६	कुष्ट रोग	०	०
७	रक्तचाप	३८८	
८	मुटु रोग	१०२	
९	रयास्टीक वा अल्सर	६६१	
१०	पक्षघात	०	
११	एचआइभि एड्स	०	
१२	क्यान्सर	५	
१३	मधुमेह (चिनी रोग)	७३	
१४	दम (स्वास्प्रधास)	७७	
१५	प्रसुतीजन्य रोग	१०	
१६	अन्य	११७७९	
	जम्मा	१३५०२	14

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

५.२.४ उपलब्ध स्वास्थ्य सेवा तथा सुविधाहरू

- ✓ वर्धिङ्ग सेन्टर (४ वटा स्वास्थ्य चौकीहरूमा)
- ✓ खोप क्लिनिक (२८ वटा)
- ✓ अल्ट्रासाउण्ड सुविधा
- ✓ ल्याब सुविधा
- ✓ सुरक्षित पोषण
- ✓ गाउँघर क्लिनिक (२३ वटा)
- ✓ फार्मेसी
- ✓ परामर्श सेवा

५.३ खानेपानि तथा सरसफाई

५.३.१ घर परीवारको खानेपानीको मुख्य स्रोत अवस्था

घरधुरी सर्भेक्षणको नतिजा अनुसार छ्यथर साँगुरीगढी गाउँपालिकामा १७४४ (४०%) घरधुरीमा आफनै घरकम्पाउण्डमा खानेपानी धारा रहेको पाइयो । त्यस्तै गरी घरकम्पाउण्ड बाहिरबाट पानी खाने परिवार करिब ३५% अर्थात १५२७ घरधुरी रहेको सर्भेक्षणबाट देखिन्छ । दुवै मिलाएर ७५% जनसंख्यालाई पाइपधाराबाट खानेपानीको सेवा उपलब्ध छ भने अझै ८४७ (२०%) घरपरिवार परम्परागत मूलको पानी खाइरहेको अवस्था देखिन्छ । त्यस्तै अझै पनि केहि मात्र जनसंख्याहरूले कुवाको पानि नै खाईराखेको पाईन्छ । स्वच्छ खानेपानी उपलब्ध गराउने सरकारको नीति अनुरूप अब गाउँपालिका घरपरिवारमा खानेपानी सेवा उपलब्ध गराउने तर्फ ध्यान जानुपर्ने देखिन्छ ।

वाड अनुसार विभिन्न स्रोतबाट खानेपानी उपभोग गर्ने घरपरिवार

खानेपानीको मुख्य स्रोत/वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
पाइपधारा घर कम्पाउण्ड बाहिर	२२२	८७	०	११७	४६०	३९८	१५८	२२	१७	१२६	१५२७	३५%
नदी खोला	३	०	२६	०	५	१७	३	०	१	६०	११५	३%
पाइपधारा घर कम्पाउण्डमा	९	२०१	६	२८४	१४	१३१	१९७	४३९	४३३	३०	१७४४	४०%
मूलको पानी	१३६	२२	४६०	५	३	५६	४०	१	१५	१०९	८४७	२०%
डिप वोरिङ्ग	०	०	०	०	१	१	१	०	०	०	३	०%
जार/बोतल	०	०	०	०	०	४	०	०	०	०	४	०%
ढाकिएको इनार/कुवा	०	०	०	०	०	०	०	१	१	०	२	०%
नढाकिएको इनार/कुवा	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०%
ट्युबेल/हेन्डपम्प	०	०	०	०	०	०	०	०	१	०	१	०%
अन्य	१	३	०	३	१३	५	३	०	३३	३	६४	१%
जम्मा	३७	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८	१००%

५.३.२ परिवारले प्रयोग गर्ने शौचालय

साँगुरीगढी गाउँपालिका साधारण शौचालय नभएको घर संख्या १९३४ जुन जम्मा घरधुरीको ४५ % रहेको छ । फलस भएको (सेप्टिक ट्याङ्ग भएको धरधुरी संख्या १५५४ (३६%) रहेको सर्भेक्षणबाट देखियो भनेअझै पनि शौचालय नभएको घरधुरी २० घर सर्भेक्षणबाट देखिएको छ ।

तालिका २० - शौचालय भएका घरधुरीको विवरण

शौचालय प्रयोग / वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
साधारण चर्पी	१७९	२६७	२८३	८८	४	९५	२३२	२४४	३३०	२१२	१९३४	४५%
फलस भएको(सेप्टिक ट्याङ्क)	३	३१	१	२९७	४९०	३५५	२७	२०६	१४३	१	१५५४	३६%
फलस भएको(सार्वजनिक ढल)	१	१	०	१८	१	७६	८७	९	३	९	२०५	५%
कच्ची चर्पी	१८७	१३	२०५	६	१	३	५२	४	१७	१०२	५९०	१४%
शौचालय नभएको	१	१	३	०	०	३	१	०	१	२	२०	०%
सामुदायिक/सार्वजनिक चर्पी	०	०	०	०	०	०	३	०	०	२	५	०%
जम्मा	३७	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८	१००%

५.३.३ सार्वजनिक शौचालय

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा सार्वजनिक शौचालय भेडेटार बजार क्षेत्रमा मात्र हरेको देखिन्छ ।

५.३.४ फोहोरमैला व्यवस्थापन

गाउँपालिकाले भेडेटार बजार क्षेत्रको फोहोर मैला वडा नं. ६ पाथीभरा मन्दिरको तल्लो बेलटमा डम्पिङ गर्ने गरिएको छ भने स्थानीय घरधुरी र सानातिना बजारहरूबाट उत्सर्गन हुने फोहोरहरू जलाउने र गाडने गरिएको पाईन्छ ।

५.४ महिला,वालवालिका तथा सामाजिक समावेशिकरण

५.४.१ लिङ्ग अनुसार बाल विवाह (अठार वर्ष मुनिका)

वैवाहिक स्थिति / वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१८ वर्ष मुनि विवाहित	४	९	४	२८	२२६	४	३	१२	२२	४

५.४.२ बालकलब तथा संजालको विवरण

यस गाउँपालिका क्षेत्रमा १३ वटा बालकलवहरू रहेका छन्। प्रत्यक वडामा १-१ वटा बालकलब स्थापना गरेको र ९ जनाको सदस्य संख्या राखिएको छ भने गाउँपालिका अन्तर्गत १ वटा बालकलब रहेको देखिन्छ ।

समावेशी एकता बालकलब (गाउँपालिका स्तर)

- ✓ बुढीमोरड बालकलब - वडा १
- ✓ सृजनशिल बालकलब -वडा २
- ✓ खुवाफोक समावेशी बालकलब - वडा ३
- ✓ फाकसीव बालकलब - वडा ४
- ✓ सनराइज बालकलब - वडा ५
- ✓ कर्मशिल बालकलब - वडा ६
- ✓ सृजनशिल बालकलब - वडा ७
- ✓ प्रगतिशिल बालकलब - वडा ८
- ✓ कञ्चनजंधा बालकलब - वडा ९
- ✓ बराहलक्ष्मी बालकलब - वडा १०

स्रोत:- साँगूरीगढी गाउँपालिका

५.४.३ जेष्ठ नागरिक तथा एकल महिला

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा १५५६ जना जना जेष्ठ नागरिक रहेका छन् जस मध्य वडा नं. १ मा १०४, वडा नं। २ मा १७१, वडा नं. ३ मा २१६, वडा नं. ४ मा १२५, वडा नं. ५ मा १७०, वडा नं. ६ मा १९९, वडा नं. ७ मा ११९, वडा नं. ८ मा १७१, वडा नं. ९ मा १६९ र वडा नं. १० मा ११२ जना रहेको देखिन्छ । साथै वडा नं. १ मा ४, वडा नं. २ मा ७, वडा नं. ३ मा ७, वडा नं. ४ मा ४, वडा नं. ५ मा १२, वडा नं. ८ मा १४, वडा नं. ९ मा ६ र वडा नं. १० मा ५ जना गरि जम्मा ५९ जना जेष्ठ नागरिक दलितको संख्या रहेको देखिन्छ ।

एकल माहिला तर्फ वडा नं. १ मा १९, वडा नं. २ मा २०, वडा नं. ३ मा २४, वडा नं. ४ मा २२, वडा नं. ५ मा ३६, वडा नं. ६ मा ३४, वडा नं. ७ मा १५, वडा नं. ८ मा २८, वडा नं. ९ मा २९ र वडा नं. १० मा १५ गरि जम्मा १२१ जना रहेको देखिन्छ ।

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

५.५ युवा तथा खेलकुद र मनोरञ्जन

५.५.१ खेलमैदान, पार्क, पिकनिक स्थल तथा मनोरञ्जनस्थल

साँगुरीगढी गाउँपालिकाका विभिन्न वडाहरूमा रहेका खेल मैदानहरू:-

क्र.स	खेलमैदानको नाम	वडा
१	चिहान डाँडा खेलमैदान	१ र २
२	तमफुवा खेलमैदान	१
३	खुवाफोक खेलमैदान	३
४	मादेन खेलमैदान	३
५	फाक्सिव आधारभूत खेल मैदान	४
६	राधाकृष्ण वालशिशु खेल मैदान	४
७	याक्सेरङ्ग खेलमैदान	४
८	साँगुरीगढी खेलमैदान	५
९	बेगना खेलमैदान	५
१०	ओखे खेलमैदान	५
११	पेरे खेलमैदा	५
१२	कार्कीछाप खेलमैदा	६
१३	धारापानी खेलमैदा	६
१४	केरावारी खेलमैदा	७ र ८
१५	आहाले खेलमैदान हर्दीया	१०
१६	मेलाचौर खेलमैदान	९

५.५.२ पिकनिक स्थल

- ✓ भेडेटार पिकनिक स्पोट
- ✓ नमस्ते झरना

५.५.३ पार्क

- ✓ जनजाती पार्क
- ✓ शंखेश्वार पार्क

५.६ कला, भाषा तथा संस्कृति

५.६.१ धार्मिक तथा ऐतिहासिक स्थल

पर्यटकीय क्षेत्र	मठमन्दिर
<ul style="list-style-type: none"> • रनफने डाढा • ठालुडटार • सिद्ध डाढा • भालेराजा गुफा • ध्वजे डाढासनराईज • जैतुन पार्क • ओखे यूटावर • ध्वाके भ्यूटावर • मानेडाडा सवसेर • अंजगरको वरको रुख लाप्चेटार • हातितार शहिद पार्क • वेडनाको ऐतिहासिक घर • वेडनाको पार्क • सिद्धशिकारी चमेरो गुफा • चेतमालाभालेलुङ्ग, पोथिलुङ्ग • डडदेरा गुफा • नाग पोखरी • रामगुवा झरना • डछेन झरना • बदुवा डाढा पिकनिक स्पोट • झन्डी डाढा • भाडालुङ्ग (सासेन मध्य चौविसे सडक) • रमिते गुफा डाडाबजारयाक्चाना सडक • ढोका डुवार गुफाक साप्टेन • पासाङ्ग ल्हामु स्मृतप्रतिस्थान (मादेन) • पँचमी डाढा पार्क • जनजाति पार्क • साकेला पार्क • आत्मा घर, नाम्जे 	<ul style="list-style-type: none"> • डडडडे देवीथान • कैजले पाचकन्या देवी • दुकुर सिं थानी • सिंकुला देवीथान • वुढासुब्बा देवीथान • ठालुडटार देवीथान • किरातशिवालय मन्दिर ध्वजे • ओखे खेरेनी चर्ज • भाद्रक्ष चर्च • डाडाबजार चर्च • माथीलो तुखा चर्च • किरात मन्दिर ओडारे • ढाइदुङ्गेवी थान • बराड मन्दिर • जगदम्बा देवी • मुक्तिनाथमन्दिर • किरातेश्वर मन्दिर • आहाले लक्ष्मी थानी • हार्दिया लक्ष्मी थानी • भुल्के लक्ष्मी थानी • लेखाटोल लक्ष्मी थानी • भाडालुङ्ग (सासेन मध्य चौविसे सडक) • रमिते गुफा डाडाबजारयाक्चाना सडक • ढोका डुवार गुफाक साप्टेन • पासाङ्ग ल्हामु स्मृतप्रतिस्थान (मादेन) • शिवालय मन्दिर • पाथिभरा मन्दिर

स्रोत:-साँगीरीगढी गाउँपालिका

५.६.२ स्थानीय चाडपर्व, जात्रा र मेला

चाडपर्व

- ✓ दशैं, तिहार, चैते दशैं, माघे सक्रान्ति, साउने सक्रान्ति, भुमे, क्रिस्मस, बुद्ध जयन्ती, वैशाख पूर्णिमा, ल्होसार, धुले पुजा, माझेना, पाप्फड, आदी ।

मेला

- ✓ भेडेटार फुड फेस्टिवल
- ✓ सरस्वाती मेला
- ✓ वैशाख पूर्णिमा मेला

खण्ड ६ - वन तथा वातावरण स्थिति

६.१ वन क्षेत्र र प्रकार सम्बन्धी विवरण

साँगुरीगढी गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल मध्य ५९०८.६२ हेक्टर (३५.५) प्रतिशत वन तथा चरन क्षत्रले ढाकेको छ । यस गाउँपालिका भित्र ८२ वटा सामुदायिक वन र २ वटा निजि वन रहेको छ ।

६.१.१ सामुदायिक वनहरूको विवरण

समुहको नाम	साविक	हाल	घरधुरी	समुह मिति	गठन मिति	जम्मा क्षेत्रफल	पहिलेको कार्ययोजनाअनुसारको क्षे	हस्तान्वण मिति
जोगीयुम्बा	बुढीमोरंग५,७	साँगुरीगढी१,२	१२६	२०५०।३।२०	२०५०।३।२२	१२	११.५१	२०५२।१२।१९
सन्तल	बुढीमोरंग३,४	साँगुरीगढी२	१५३	२०५५।३।१४	२०५५।३।१९	५८.२५	५८.२५	२०५५।३।२५
विलोनीपाखा	बुढीमोरंग१,२	साँगुरीगढी१,२	१५३	२०५४।१०।१५	२०५४।१०।१५	६४.३२	६४.३२	२०५५।३।३०
सालघारी	बुढीमोरंग६	साँगुरीगढी१	७०	२०५५।१०।२९	२०५५।१०।२९	८६.४९	८६.४९	२०५६।३।१९६
तांगसांगडाडा	बुढीमोरंग७,८	साँगुरीगढी१	१६८	२०५५।१०।९	२०५५।१०।९	८८.२८	८८.२८	२०५६।३।१९६
वनपाला	बुढीमोरंग९	साँगुरीगढी२	११२	२०५९।१२।३१	२०५९।१२।३१	१२७.५	१२७.५	२०५९।३।३२
भांगटार	बुढीमोरंग७,८	साँगुरीगढी१	१३०	२०५७।१।१४	२०५७।१।१४	१४४.५१	१४४.५१	२०५७।३।३०
सिंगदेवी	बुढीमोरंग५	साँगुरीगढी२	३०८	२०४९।७।११	२०४९।७।११	२२८.०३	२२८.०३	२०५२।१२।१९
थामपदेवी	आहाले ३	साँगुरीगढी९	४५१	२०६०।३।१३	२०६०।३।१३	१.४२	१.४२	२०६०।३।३१
च्यानडाडा	आहाले ८	साँगुरीगढी९	१६३	२०५१।११।१२०	२०५१।११।१२०	२०.९९	२०.९९	२०५२।३।१२३
जनकल्याणमहिला	आहाले ३,६,७	साँगुरीगढी९	१२५	२०५१।११।१५	२०५१।११।१५	१८.२४	१८.२४	२०५३।३।१२३
लामपाते	आहाले ५	साँगुरीगढी५	१०९	२०४९।११।११	२०४९।११।११	३२.२५	३२.२५	२०५३।१२।१९
सप्तकोशी	आहाले ८	साँगुरीगढी९	५७८	२०५२।५।१९	२०५२।५।१९	३८.१८	३८.१८	२०५३।३।३०
धनेनीपाखा	आहाले ८	साँगुरीगढी९	१११	२०५२।६।१२	२०५२।६।१२	४४.८२	४४.८२	२०५३।३।३०
मुढेयुवा	आहाले ९	साँगुरीगढी१०	७७३	२०५२।४।१२	२०५२।४।१२	८२	८२	२०५३।३।३०
रांकेगुरासे	आहाले ५	साँगुरीगढी९	९५८	२०५४।११।१८	२०५४।११।१८	१००.५९	१००.५९	२०५५।३।१२९
तिनकटेरीफुसे	आहाले ९	साँगुरीगढी१०	२०९	२०५२।५।१२	२०५२।५।१२	१२६	१२६	२०५३।३।३०
विलिमाभिर	आहाले ६,८	साँगुरीगढी९	२३४	२०५६।२।१९	२०५६।२।१९	१२८.७६	१७१.	२०५६।२।१२०
पाथिभरा	आहाले २	साँगुरीगढी१०	६६३	२०५६।२।१९	२०५६।२।१९	१९०	१९०	२०५६।२।१२०
कोकाहा	आहाले ९	साँगुरीगढी१०	१६३	२०५२।४।१२	२०५२।४।१२	१९९.९९	१९९.९९	२०५२।४।१२४
गुम्सीगंगा	आहाले ४	साँगुरीगढी१०	१४९	२०५२।५।१२	२०५२।५।१२	२७७.०६५	२७७.०६५	२०५३।३।३०
भूलेक्युवा	आहाले ६,७	साँगुरीगढी१०	१२१	२०५५।७।१२	२०५५।७।१२	३६०.५	३६०.५	२०५६।३।१९

			६	७			८
मजुवापाखा	महाभारत१,५	साँगुरीगढी७	६५	२०४९।४।१	१६.९५	१२.०१	२०५२।१२।१९
पुंगिमापाखा	महाभारत२,३	साँगुरीगढी७	४२	२०५३।५।२	३१.५	२८	२०५४।३।३०
करमबोटेटूलोव गाले	महाभारत ७	साँगुरीगढी८	४१	२०५३।३।१	३३.४	६३.४	२०५३।३।३०
चेतमाला	महाभारत१,५	साँगुरीगढी७	१३	२०५१।१।१	३९.४	३९.४	२०५२।३।२३
अलेनीपाखा	महाभारत२,३	साँगुरीगढी७	११	२०४९।१।२	६३.२९	६३.२९	२०५२।१२।१९
गर्जुवापाखा	महाभारत ३	साँगुरीगढी७	६	२०५०।१।१	६७.२४	६७.२४	२०५२।१२।१९
चुलाचुलीसानोव गाले	महाभारत ७	साँगुरीगढी८	११	२०५३।३।१	७५.९२	७५.९२	२०५३।३।३०
थलथले	महाभारत५,६	साँगुरीगढी८	७९	२०५२।१।२	९९.९९	९९.९९	२०५२।३।२३
खन्वा	महाभारत ४	साँगुरीगढी७	५२	११	१०१.४३	१०१.४३	२०५२।१२।१९
मैनाखोपागिद्धखो प	महाभारत२,३	साँगुरीगढी७	१२	२०५०।१।०	१२६.७	१२६.७	२०५२।१२।१९
खुर्पेपाखा	महाभारत ९	साँगुरीगढी८	१५	२०४९।१।१	१४८.६९	१४८.६९	२०५२।१२।१९
मैतिदेवी	महाभारत१,५	साँगरीगढी७	६	२०४९।४।१	१४४.९९	१४४.९९	२०५२।१२।१९
थुम्किरानीवन	महाभारत ६	साँगुरीगढी८	१०	२०५२।१।२	१६३.०१	१६३.०१	२०५२।३।२३
सिरिसेपाखा	महाभारत५,६	साँगुरीगढी८	२	२०५३।६।२	१६९.५५	१६९.५५	२०५४।३।३१
सिरवानीपाखा	महाभारत ४	साँगुरीगढी७	१०	२०५०।१।२	१७७.२	१७७.२	२०५२।१२।१९
पुजाखाम	महाभारत५,६	साँगुरीगढी८	१६	२०५३।६।२	१७८.८	१७८.८	२०५४।३।३०
तातोपानी	महाभारत७	साँगुरीगढी८	६७	२०५३।३।१	१९८.९५	१९८.९५	२०५३।३।३०
लिम्बुनीडाडा	भेडेटार१,२	साँगुरीगढी६	६१	२०५१।६।२	४२	४०.२३	२०५२।३।२३
रमितेडाडा	भेडेटार६,७,८	साँगुरीगढी६	४३	२०५३।९।१	४३.८६	४३.८६	२०५४।३।३०
घण्टेडाडा	भेडेटार ७,८	साँगुरीगढी६	९१	२०५५।९।२	५२.६८	५२.६८	२०५६।३।१९६
खानीडाडामालबा से	भेडेटार ५	साँगुरीगढी६	६५	२०५२।२।२	५६.०६	५६.०६	२०५२।३।२३
पाथिभरा	भेडेटार ९	साँगुरीगढी६	१३	२०५७।१।१	७१.६	७१.६	२०५८।३।३१
सालधारी	भेडेटार ५	साँगरीगढी६	१२	२०५२।२।२	११३.८५	११३.८५	२०५२।३।२३
सातपत्रेखरखरे	भेडेटार६,७	साँगरीगढी६	१०	२०४९।६।१	१२३	१२३	२०५२।१२।१९
रमितेडाडानाम्जे	भेडेटार २	साँगुरीगढी६	८५	२०४९।६।२	१४२.६४	१४२.६४	२०५२।१२।१९
कमेरपाखा	भेडेटार१,२	साँगरीगढी६	८२	२०४८।७।२	१४५	१४२.८७	२०५२।१२।१९

वाक्सेदेउराली	भेडेटार ३	साँगुरीगढी६	१२ ४	२०४९।५।६	१४७.५५	१४७.५५	२०४९।६।५
पंचकन्यादेवीथान	भेडेटार ४	साँगुरीगढी६	१० ४	२०५०।१।२।	१५६.९५	१५६.९५	२०५०।१।२।
लेउतीटार	फाक्सीब१,२	साँगुरीगढी४	२५ १	२०६०।३।१३	१३.८४	१३.८४	२०६०।३।१३
याक्सुरुंगलामो हिटी	फाक्सीब ३	साँगुरीगढी४	४१ ४	२०६८।१।१९	१९.२३	१९.२३	२०६८।३।१२
बनपालारानीवन	फाक्सीब२,३, ५,९	साँगुरीगढी४	११ ९	२०५३।१।१९	३१.६१	३१.६१	२०५३।३।१३
सिद्धेभिर	फाक्सीब२,३	साँगुरीगढी४	७६ ७	२०५३।१।१९	४७.९४	४७.९४	२०५३।३।१३
याक्सुरुंगपाखा	फाक्सीब१,२	साँगुरीगढी४	० ०	२०५३।१।१९	७०.७५	७०.७५	२०५३।३।१३
ध्वजेडाडा	डाढावजार३,७, ८	साँगुरीगढी५	५१ ६	२०४८।१।१९	४५.	४५.	२०५२।१।२।
दांगसिंगडाडा	डाढावजार८,९	साँगुरीगढी५	९६ ०	२०४८।२।१९	५७.	५७.	२०५२।१।२।
कुहिभिर	डाढावजार ९	साँगुरीगढी५	१९ ४	२०४९।५।१२	१५०.८९	१५०.८९	२०५२।१।२।
भद्राक्षे	डाढावजार२,६	साँगुरीगढी५	१० ५	२०४९।१।१२	२१	२१	२०५२।१।२।
उत्तसेनीपाखा	डाढावजार ७	साँगुरीगढी५	३२ ३	२०५०।३।१९	१.५	१.५	२०५२।१।२।
बजेनीपाखा	डाढावजार ६	साँगुरीगढी५	९१ ४	२०५१।२।१९	३३.	३३.	२०५२।१।२।
थामडाडा	डाढावजार२,६	साँगुरीगढी५	४६ २३	२०५१।१।२।	१८.२७	१८.२७	२०५२।३।१२
तारेभिरनिगाले	डाढावजार ५	साँगुरीगढी५	११ ८	२०५२।५।१५	१५०	१५०	२०५३।३।१३
आसामे	डाढावजार ७	साँगुरीगढी५	६५ ७	२०५२।१।०।	६३	६३	२०५३।३।१३
अलैचे	डाढावजार८,९	साँगुरीगढी५	८९ ११	२०५२।१।०।	९८.७५	९८.७५	२०५३।३।१३
कुवापानी	डाढावजार २	साँगुरीगढी५	२८ २	२०५३।६।१९	४.६४	४.६४	२०५३।३।१३
हुनुनुवा	डाढावजार २	साँगुरीगढी५	९१ ०	२०५३।९।१९	३०.९५	३०.९५	२०५४।३।१३
कैलाशडाडा	डाढावजार ५	साँगुरीगढी५	२५ २९	२०५५।१।२।	५.२	५.२	२०५६।३।१२
चिसापानी	खुवाफोक१,२, ५	साँगुरीगढी३	२२ ७	२०४८।१।१९	३७.३७	३७.३७	२०५।१।२।१९
साप्लागं	खुवाफोक ७	साँगुरीगढी३	१६ ५	२०४९।१।२।	१४३.५	१४३.५	२०५२।१।२।
इनामे	खुवाफोक ८	साँगुरीगढी३	२५ ५	२०५२।५।१९	९०	९०	२०५३।३।१३
विसाउने	खुवाफोक२,३, ७	साँगुरीगढी३	५२ ७	२०५२।१।१२	१४.३५	१४.३५	२०५३।३।१३
झालादेनी	खुवाफोक२,३	साँगुरीगढी३	६१ १५	२०५३।१।१।	५.	५.	२०५४।३।१३
सालघारी	खुवाफोक ३	साँगुरीगढी३	४३ १०	२०५४।१।१।	४५.४	४५.४	२०५४।३।१३
झुम्रे	खुवाफोक२,४,	साँगुरीगढी३	४२ ४२	२०५५।१।२।	२४.९५	२४.९५	२०५६।३।१३

	७			५			१
रातमाटे	खुवाफोक ६,९	साँगुरीगढी ३	१३०	२०५७।११।	६४	६४	२०५८।३।३
कालीवन	खुवाफोक ४	साँगुरीगढी ३	११९	२०५६।११।	६	२१३.७	२०५८।३।३
दावजुंगभिर	खुवाफोक ७	साँगुरीगढी ३	३५	२०६०।३।१	४	१२.४३	२०६०।३।१
तारस्वी	खुवाफोक ९	साँगुरीगढी ३	६४	२०६०।३।२	०	२५	२०६१।३।३
फुसेडाडा	खुवाफोक ४	साँगुरीगढी ३	३३	२०६३।११।	२९	१८.९६	२०६३।१२।
खोप्रेम्मा	खुवाफोक २	साँगुरीगढी ३	६३	२०६४।१२।	२०	४३	२०६४।१२।
देउरालीचेसाङ्ग	खुवाफोक २	साँगुरीगढी ३	२९	२०७२।१०।	७	२०.२५	२०७२।१०।

स्रोत:-वार्षिक प्रगति पुस्तिका तथा सामुदायिक वन अनुगमन प्रतिवेदन आ.व २०७४।७५

६.१.२ निजि वन सम्बन्धि विवरण

जग्गा घनिको नाम रठेगाना	वन रहेको स्थान	कि.न	क्षेत्रफल	रुखको विवरण
शान्तिकुमारी राई (महाभारत-३)	महाभारत-३ (सा. लुखा ४)	१२५	०.४०६हेक्टर	खयर,फडिर,साज,आँप,सिरिस,करम,साल,हल्लुडे,खन्यू
कमलराज राई (छिन्नाड-४)	महाभारत-९	३१९,३२०	०.७९हेक्टर	खयर,मलेसियन साखु,सिसो,टाँकी,आँप

स्रोत:-वार्षिक प्रगति पुस्तिका तथा सामुदायिक वन अनुगमन प्रतिवेदन आ.व २०७४।७५

६.१.३ गाउँपालिका क्षेत्रबाट निकासी हुने वन पैदावरको विवरण

वनको किसिम	समेटको घरधुरी	क्षेत्रफल संचिति दर (हे)	वन पैदावरको वार्षिक स्वीकृत कटान		
सामुदायिक	६१३९	५६८२.७९	८०.२३	२०१३०	११४३९
निजी	२	१.१९६			

स्रोत:-वार्षिक प्रगति पुस्तिका तथा सामुदायिक वन अनुगमन प्रतिवेदन आ.व २०७४।७५

६.२ प्रमुख जलाधार र उपजलाधारको अवस्था

साँगुरीगढी गाउँपालिका क्षेत्रभित्र बाहै महिना बहने तमोर,रामगुवा,मिदुवा,कमुवा,लुद्रेनि,फेसुवा रामगुवा,लेमलेम्मा खोला रहेका छन्। यी खोलाहरु सिञ्चाई र खानेपानी प्रयोजनका लागि जलश्रोतका रूपमा उपयोग हुने गरेको देखिन्छ । यस गाउँपालिका भित्र रहेका जलाधारहरूको विवरण यस प्रकार रहेको छ ।

६.२.१ प्रमुख जलाधार

- ✓ सिम्ले जलाधार क्षेत्र
- ✓ तम्फुवा जलाधार क्षेत्र
- ✓ तीनधारे जलाधार क्षेत्र
- ✓ फेसुवा जलाधार क्षेत्र
- ✓ सिदुवा जलाधार क्षेत्र
- ✓ लेमलेम्मा जलाधार क्षेत्र

स्रोत:-आवधिक योजना

६.२.२ पानिको मुहान र नदी तथा खोला सम्बन्धि विवरण

बाहें महिना बहने तमोर, रामगुवा, मिदुवा, कमुवा, लुद्रेनि, फेसुवा रामगुवा, लेमलेम्मा आदी नदी तथा खोलाहरू नै यस गाउँपालिकाको पानिको मुख्य मुहानको रूपमा हरेको पाइन्छ ।

६.३ जैविक विविधता र वातावरणी सेवा

साँगुरीगढी गाउँपालिकामा समग्र जीवजन्तु र वनस्पतिको कुल अध्यान गरिएको पाइदैन । यस गाउँपालिकामा पाइने जनावर र वनस्पतिहरू मध्य पहाडी क्षेत्रमा पाइने वन तथा जैविक विविधता यस क्षेत्रमा विद्यमान रहेको देखिन्छ । यस गाउँपालिका क्षेत्रमा पाइने जीवजन्तु र वनस्पतिको विवरण यस प्रकारका छन् ।

६.३.१ महत्वपूर्ण वासस्थानका आधारमा महत्वपूर्ण जनावर तथा चराचुरुङ्गीको विवरण

चराचुरुङ्गीहरू:-

- ✓ कालिज, लुइँचे, बकुल्ला, मैना, ढुकुर, नीलकण्ठ, कोइली आदी

जनावरहरू:-

- ✓ रातो मृग, दुम्सी, बैंदेल, चित्तल, चितुवा, बाँदर, लंगुर, मलसांप्रो आदी

६.३.२ महत्वपूर्ण वनस्पति विवरण

- ✓ साल, खयर, सतिसाल, चिलाउने, सल्ला, उत्तिस, चाँप, कटुस, टाँकी, बडहर, कुट्मरो, दुधीलो, कोइरालो, चिउरी, गुरासँ, पात्लो, कटुस आदी

६.३.३ यस गाउँपालिकामा कुनै पनि राष्ट्रिय निकुञ्ज रहेको पाइदैन ।

६.४ विपद् जोखिम व्यवस्थापन

६.४.१ जोखिमयुक्त (संवेदनशिल) स्थानमा वसोवास गरेका परिवार विवरण

- ✓ वडा नं. १ बुढीमोरङ्ग - ३० घर
- ✓ वडा नं. ५, तल्लो तुङ्गा - ४० घर
- ✓ वडा नं. ६ मझुवा - ३९ घर
- ✓ वडा नं. ७ - गोलखाडी - ४ घर

स्रोतः- साँगुरीगढी गाउँपालिका

६.४.२ खोज तथा उद्धार सामग्री विवरण:-

सि.न	सामग्री नाम	संख्या	सामग्रीको अवस्था	सामग्री रहेको स्थान
१	fire Extinguisher	३० थान		वडा कार्यालय, गा. पा तथा स्वास्थ्य चौकीलाई १-१ वटा हस्तानतरण गरिएको
२	बेल्चा	२० थान		
३	कोदालो	२० थान		
४	नाईन डोरी	१००० मि		
५	स्ट्रेचर	१० थान		
६	हसिया	२० थान		
७	गैती	२० थान		
८	लाईफ ज्याकेट	२० थान		
९	टर्च लाईट	२० थान		वडा कार्यालयमा रहेको

१०	गम बुट	२० थान	
११	सेफटी हेलमेट	२० थान	

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

विपदमा प्रयोग गर्न सकिने खुल्ला क्षेत्रहरू

क्र.स	खुला क्षेत्र रहेको स्थान	वडा नं.	अनुमानित क्षेत्रफल (वर्ग मि)	खुला क्षेत्र रहेको जुगाको स्वामित्व रहेको निकाय	नजिकको वस्तिको नाम	नजिकको प्रहरी चौकी	खुला क्षेत्रमा उपलब्ध पूर्वाधार
१	नाम्जे	६	४-०-०-०	वडा अन्तर्गत	नाम्जे	इ.प्र.का. भेडेटार	खेल मैदान, सामुदायिक भवन
२	कार्कीछाप	६	८-०-०-०	सरकारी	कार्कीछाप	इ.प्र.का. भेडेटार	खेल मैदान, सामुदायिक भवन
३	गोलखाडी	७	१४००	विद्यालय	टेन्टोल	इ.प्र.का. भेडेटार	खेल मैदान, सामुदायिक भवन
४	बंका	७	९००	विद्यालय	बैका	इ.प्र.का. भेडेटार	भवन तथा मैदान
५	छिनामचोक	७	९००	ढाडकुङ्गेदेवी संरक्षण समिति	छिनामचोक	इ.प्र.का. भेडेटार	भवन तथा मैदान
६	आस्कोत	७	४००	विद्यालय	बैका	इ.प्र.का. भेडेटार	भवन तथा मैदान
७	दुङ्गे खेल मैदान	८	१०००	भूमिश्र प्रावि	दुङ्गे	इ.प्र.का. भेडेटार	भवन तथा मैदान
८	पिप्ले खेल मैदान	८	७००	बालकल्याण प्रावि	पिप्ले	इ.प्र.का. भेडेटार	मैदान
९	तातोपानी खेल मैदान	८	४००	लक्ष्मी मावि	खुडी	इ.प्र.का. भेडेटार	भवन तथा मैदान
१०	फाकसीब खेल मैदान	४	१५ रोपनी	विद्यालय	फाकसीब	डाँडाबजार प्रहरी चौकी	मैदान
११	त्रीवेणी खेल मैदान	४	५ रोपनी	विद्यालय	सम्मेवा	डाँडाबजार प्रहरी चौकी	मैदान
१२	होब्रेटार केल मैदान	४	१० रोपनी	विद्यालय	होब्रेटार	डाँडाबजार प्रहरी चौकी	मैदान

स्रोत:- फिल्स सर्भे

६.४.३ विपदबाट मानवीय क्षती

विपदबाट मानवीय क्षतीको रेकड अहिले सम्म नभएको तर भौतिक क्षती भएको देखिन्छ । वडा नं. १,५,६,८ ७ मा जमिन धाजा फारी बस्ती बस्न सक्ने अवस्था नभएको र बस्ती स्थानतरण गर्नुपर्ने भएको देखिन्छ ।

६.४.४ आपतकालिन यातायात साधन सम्बन्धी विवरण

गाउँपालिका अन्तर्गत रहेको AMBULANCE ।

खण्ड-७ भौतिक पूर्वाधार स्थिति विवरण

७.१ यातायात पूर्वाधार

७.१.१ गाउँपालिका क्षेत्र भएका सडकहरूको विस्तृत विवरण

वडा न..१

१	धरान धनकुटा मेनरोड (कोशी राजमार्ग)	५०	
२	तमोर करिडोर	२५	
३	लावरबोटे -तेम्बाड सडक	११	
४	मध्य चौविसे सडक	११	
५	दुर्गचोक -सालबोटे करिडोर सडक	६	
६	फलामेटार शाखा सडक	६	
७	सिम्ले तुम्फुवा सडक	६	
८	रातमाते सडक	८	
९	सालबोटे कृषी ठहरा दानाबारी सडक	८	
१०	दुर्गचोक क्षेत्र शाखा सडक	६	
११	कालापानी सडक	८	
१२	पुइके शाखा सडक	८	
१३	खैरनी भगुवा शाखा सडक	८	
१४	दुर्गचोक दानाबारी सडक	६	
१५	बिलेनी शाखा सडक	६	

वडा न.२

१	कावेली सडक (तमोर करिडोर)	२५	
२	मध्य चौविसे सडक	११	
३	डाँडाबार-फाक्सिव-बुढिमोरड - दानाबारी- तोरिबारी -लोइलाबारी हुँदै तमोर करिडोर सडक	११	
४	मानेडाँडा करिडोर सडक	६	
५	पजेरे टोल सडक	६	
६	दानाबारी लिम्बु टोल सडक	८	
७	डाँडाटोल सडक	८	
८	गाउँघर क्लिनिक शाखा सडक	६	
९	कर्कलेचोक-दुर्गचोक सडक	६	
१०	गैरीगाउँ रिडरोड सडक	८	
११	चेग्रा सडक	८	
१२	चन्द्रबुङ शाखा	८	
१३	मांडावा-डाँडाटोल-फालेछुवा टोल -फाक्सिव सडक	११	
१४	सिंसेरो-फाक्सिव शाखा सडक	८	
१५	लिङ्गरोड	८	
१६	चुम्लुङ्चोकदेखी लुङ्गाहिम सडक	८	
१७	सालघारी देविथान शाखा सडक	८	

वडा न..३

१	डाँडाबबजार-याकचाना सडक	११	
२	तमोर करिडोर सडक	२५	
३	मध्य चौविसे सडक	११	
४	मादेन-सासेन-झुम्रे सडक	६	
५	मादेन-फोक्तेन-रामगुवा सडक	६	
६	सल्लेनी -रामगुवा सडक	६	
७	सासेन-तोरी खेत सडक	८	
८	झुम्रे-फुस्ते डाँडा सडक	८	

१	वेसिटोल -पँखेला सडक	६	
१०	वेसिटोल-रामगुवा सडक	६	
११	पिंडांडा सार्की चौतारा सडक	६	
१२	खुवावुड वेसीटोल सडक	६	
१३	खुवाफोक-इनामे सडक	६	
१४	कुशोटार-माझिगाउँ झोपु सडक	६	
१५	वेगना-इनामे सडक	६	

वडा न.४

१	लावरबोटे-बुढिमोरड-फाक्सिव- डाढ़ावजार सडक	९१	
२	सिम्सुवा -रातमाते-४ नं. वडा कार्यालय-फाक्सिव चोक	९१	
३	४ नं. वडा कार्यालय-कुवापानी -बुढिमोरड सडक	६	
४	४ नं.वडा कार्यालय-याकसेरुड-डाढ़ावजार सडक	६	
५	डाढ़ागाउँ-वनपाला-सम्मेवा -धनर्सि -वेगना सडक	६	
६	तगारे-सम्मेवा -धनासे-वेगना सडक	६	
७	सिम्सुवा-लेउतितार-ज्यामिरे सडक	६	
८	सिम्सुवा लेउतितार-हाब्रेवा-ओयाम सडक	६	
९	देउराली- कुवापानी-डाढ़ागाउँ सडक	६	
१०	सिम्सुवा -तिनतले-खोरखोले (चौबिसे लोकमार्ग)	९१	
११	४ नं. वडा कार्यालय-चुकथाला -हात्तिदुडगे-हात्तिखावा सडक	६	
१२	सिदिवुड -लेउटितार सडकि	६	
१३	खरवानी-सिदिवुड-होब्रे खोला सडक	६	
१४	वासाप्ला -सिम्सोरो सडक	६	
१५	जाल्पादेवि -कुवापानी-तुम्फुवा सडक	६	
१६	रातमाते-तुम्फुवा सडक	६	
१७	वडा कार्यालय -आहाल डाढ़ा लिङ्ग रोड	६	
१८	होब्रेवा -ज्यामिरे सडक	६	
१९	चिलाउने वोटे - ओयाम-रातमाते सडक	६	
२०	तीनतले -खोरखोले झरना सडक	६	
२१	देवीथान-बस्नेत गाउँ-देउराली सडक	६	

वडा नं.५

१	भेडेटार-रवि -राँके सडक (ओखे टुक्रे सडक)	६	
२	डाढ़ावजार-बस-स्टेसन-प्रा. स्वा. केन्द्र सडक)	६	
३	डाढ़ावजर -याकसेरुड सडक	९१	
४	माने डाढ़ा सडक	६	
५	लारी डाढ़ा सडक	६	
६	डाढ़ा बजार -तुडखा सडक(खण्ड क)	६	
७	डाढ़ा बजार -तुडखा सडक (खण्ड ख)	६	
८	माझा - गाउँ -भदौरे-कफी बगान सडक	६	
९	माझा -गाउँ- लाले टोल - खोला पैदलमार्ग	६	
१०	राम प्रा. वि. तल्लो तुडखा खेलमैदान -लाले टोल - जमुने बतासे -कटहरे -रामगुवा खोला	६	
११	लुम्फाजुड -आरुवोटे-सडक	६	
१२	ओडारे -पहिरो सडक	६	
१३	आरावाल -ओडारे सडक	६	
१४	भद्राक्षे -धवजे सडक	६	
१५	लुम्फाजुड-धवजे सडक	६	
१६	माने डाढ़ा -निगाले-मोहन चोक सडक	६	

१७	ओखे -पुलामी टोल गैरीबारी सडक	३
१८	डॉडाबजार -लाप्चेटार-टुके सडक	३
१९	लाचेटार-विजयपुरटार-सडक	३
२०	साउने खोलसी -खेलमैदान सडक	३
२१	लाचेटार-डॉडाघर वालुवाटार सडक	३
२२	डॉडाबजार-भानु मा.वि. तामाड टोल सडक	३
२३	डॉडाबजार- माने डॉडा खेलमैदान सडक	३
२४	भानु मा.वि.-प्रहरी चौकी सडक	३
२५	महाराड-हल्दारचोक लिङ्क रोड	३
२६	बेगना -इनामे सडक	३
२७	बेगना -श्रीमाने हिटी सडक	३
२८	कैलाश डॉडा सडक	३
२९	पैर -गैरीबारी शाखा सडक	३
३०	ओखे - खेलमैदान सडक	३
३१	ओखे भ्यू टावर सडक	३
३२	ओखे बजार सायरेनी चर्च सडक	३
३३	जनजाति पार्क -माने डॉडा -डॉडाबजार बस स्टप सडक	३

वडा नं.६

१	भेडेटार-रँके सडक	११
२	कम्पनी डॉडा-मुक्तेन-सिम्सुवा सडक	३
३	कन्यपोखरी -सिम्सुवा सडक	३
४	नाम्जे भ्यू टावर सडक	३
५	हेलिप्याड सडक	३
६	भेडेटार भित्री सडक	३
७	जीपलाइन सडक	३
८	एक्लेटार सडक	३
९	गुर्धुम डोडेने सडक	३
१०	पञ्चकन्या सडक	३
११	नाम्जे -जनजाति सडक	३
१२	पटपटे सडक	३
१३	कोल्वोटे -गैरीटोल सडक	३
१४	लभ डॉडा -थुम्की सडक	३
१५	थुम्की -जिमी गाउँ -सिम्सुवा सडक (खण्ड ख)	३
१६	मालबासे सडक	३
१७	कार्कीछाप- शुभप्रभात स्कुल सडक	३
१८	साँगुरीगढी सडक	३
१९	र्यागमी सडक	३
२०	कोल्वोटे - धारापानी रिडरोड	३
२१	आम्चोक सडक	३
२२	राना सडक	३
२३	नमस्ते झरना सडक	३
२४	थुम्की-जिमी गाउँ सडक	३
२५	धरान-धनकुटा सडक	५०
२६	धारापानी-गैरीटोल सडक	३
२७	कार्कीछाप सडक	३
२८	धारापानी -घण्टे सडक	३

२९	घण्टे ग्रामिण सडक	६	
३०	कोल्वोटे -जिमी गाउ सडक	६	
३१	भेडेटार -साँगुरीगढी-महाभारत हुँदै आहाले सडक	६	
३२	ओलाडटार-डोडेनी सडक	६	
३३	थुम्की भित्री सडक	६	
३४	मुखिया सडक	६	
३५	भेडेटार-रवि-रांके सडक	११	
३६	नामजे -गैरीगाउ सडक	६	
३७	कार्किछाप-पाथिभारा सडक	६	

वडा नं. ७

१	महाभारत- भेडेटार सडक	१५	
२	जनजाति सडक	६	
३	धरान -धनकुटा सडक	५०	
४	कोशी कोरिडोर सडक	२५	
५	देउराली -खाडगाली सडक	६	
६	रामगुवा टोल सडक	८	
७	लेक्सिसराड-धुलाराड सडक	६	
८	डाँडाटोल -लेवाला सडक	६	
९	निर्मल चोक -दहटोल-रनभने सडक	६	
१०	वडा कार्यालय -डुवा सडक	६	
११	वैका भड्याड- आसकोट भड्याड सडक	८	
१२	वैका भड्याड-खाकिचराड सडक	८	
१३	सिस्ने फेदी -केरावारी सडक	६	
१४	कावेली-खान्चे सडक	६	
१५	दोभान सडक	८	
१६	चेकपोष्ट-वैडेद-टेकुटार सडक	६	
१७	साँगुरीगढी-भड्याड-रनफने डाँडा जाने सडक	८	
१८	गर्जुवा-आसकोट-हाडसिड चोक-वडा कार्यालय हुँदै गोलखाडी जाने सडक	८	
१९	धारापानी-घण्टे सडक	८	
२०	धारापानी-गैरीटोल सडक	८	

वडा नं. ८

१	कोशी तमोर कोरिडोर सडक	२५	
२	भेडेटार -महाभारत- आहाले सडक	१५	
३	कोल्वोटे -महाभारत सडक	६	
४	साँगिता चोक- तुँखा सडक	६	
५	तुँखा- विष्णुपादुका सडक	६	
६	दुङ्गे -वडा कार्यालय सडक	८	
७	वडा कार्यालय - पुँछारटोल सडक	८	
८	दुम्रे-सिस्ने फेदी सडक	८	
९	भड्याड-सेम्बोपा सडक	८	
१०	भड्याड-पोकला -खुँडी सडक	८	
११	झलहारा-खुडी सडक	८	
१२	पोकला -बरबोटे-स्वास्थ्य चौकी सडक	८	
१३	पोकला -हर्दिया -सिरवानी सडक	८	
१४	खुँडी-डाँडाटोल सडक	८	

१५	बेसाराड -खुँडी सडक		३
१६	तातोपानी रिडरोड सडक		३
१७	दुडगे-मायिल्लो टोल सडक		३
१८	तातोपानी-थापाटोल सडक		३
१९	चाँदिवजार-खुँडी-तातोपानी सडक		३

वडा नं. ९

१	भेडेटार-आहाले -महाभारत सडक		१५
२	चाँदिवजार-खुँडी-तातोपानी सडक		३
३	चाँदिवजार-हर्दिया-दिलुडटार सडक		३
४	आहाले - मेलाचौरी-बेसाराड-रिडवुडटोल सडक		३
५	मेलाचौरी -बन्ये सडक		३
६	विसाने-बेलबोटे सडक		३
७	हर्दिया-सालुम-तामराड सडक(सिमल)		३
८	आहाल डाँडा -सालुम सडक खण्ड		३
९	चाँदिवजार- खिमदाड सकड		३
१०	हर्दिया-तन्चापा टोल सडक		३
११	सायोड टोल सडक		३
१२	दिलुडटार - सानोसफाई-कावेली सडक		३
१३	रिडवुड -तित्रीबोटे सडक		३
१४	बेसाराड-मलीनबोटे सडक		३
१५	पिपलबोटे -बान्ये-कावेली सडक		३
१६	बेसाराड-खुँडी सडक		३
१७	राई टोल शाखा सडक		३
१८	बाढ्याना टोल सडक		३
१९	आहाले शाखा सडक		३
२०	डाँडा -चका -लेखा टोल सडक		३
२१	आहाल डाँडा -वडुवा डाँडा सडक		३

वडा नं. १०

१	तमोर करिडोर सडक		२५
२	भेडेटार -महाभारत- आहाले सडक		१५
३	सहदेव-धारापानी -खलला-भारताड सडक		३
४	चोकिचराड -ताम्राड- वालिडखोक-ताडकेरा सडक		३
५	ताडकेरा-घंघरी सडक		३
६	ताडकेरा-साडकामा सडक		३
७	सुभारा टोल-त्रिवेणी सडक		३
८	खलेला-भारताड-तोरिखा-वालिडखोक सडक		३
९	भारताड-बेलाराड सडक		३
१०	वर भड्याड -वालिडखोक सडक		३
११	वर भड्याड- अलैचीवारी तमोर सडक		३
१२	धारापानी शाखा सडक		३

७.१.२ झोलुङ्गे पुर सम्बन्धि विवरण

साँगुरीगढी गाउँपालिका भित्र झोलुङ्गे पूल र ट्रष्ट पूल गरेर जम्मा १९ वटा रहेको छ । पूलको सुविधाले गर्दा वर्खाको समयमा पनि मानिसहरूलाई सहज बनाएको छ भने धेरै मात्रामा स-साना बालबालिकाहरूलाई विद्यालय पढ्नजानलाई नि सहज बनाएको पाईन्छ ।

झोलुङ्गे पुलको विवरण

क्र.स	पुलको नाम	वडा
१	कोकाह खोला झोलुङ्गे पूल	१०
२	कोकाह खोला बराहक्षेत्र झोलुङ्गे पूल	१०
३	घंघरु झोलुङ्गे पूल	१०
४	तांकेरा झोलुङ्गे पूल	१०
५	सधुवा खोला झोलुङ्गे पूल	९
६	लेमलेमा खोला झोलुङ्गे पूल	९
७	बान्धे ट्रष्ट पूल	९
८	चिमराह झोलुङ्गे पूल तमर नदी	८
९	रामगुवा ट्रष्ट पूल	८
१०	रामगुवा टार झोलुङ्गे पूल	८
११	ठालुङ्गटार झोलुङ्गे पूल	८
१२	लक्ष्मी लेकवाल फेसुवा झोलुङ्गे पूल	८
१३	दुङ्गे ट्रष्ट पूल	८
१४	लेउती खोला झोलुङ्गे पूल, लावरबोटे	९
१५	अप्ठोर झोलुङ्गे पूल	४
१६	गोर्धुम हतिवने झोलुङ्गे पूल	४
१७	याकचाना झोलुङ्गे पूल तमोर नदी	३
१८	लेउती झोलुङ्गे पूल फलामेटार	९
१९	तमोर नदी झोलुङ्गे पूल	९

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

७.१.३ पैदल मार्ग

साँगुरीगढी गाउँपालिका अन्तर्गत पर्ने धरान ओसो देखि साँगुरीगढी हुदै केदी पैदल मार्ग धेरै जनसंख्याको लागि पैदल मार्गको लागि उपयुक्त रहेको छ । धरानमा बसोबास गर्ने धेरै जनसंख्याले शनिवारको दिन पैदल यात्रा गर्ने गर्दछन् । त्यति मात्र नभएर नेपाल आर्मीको स्वामित्वमा हरेको वर्ष पृथ्वी जयान्तीको दिन पैदल यात्रा आयोजना गर्दै आएको छ । जस्मा विभिन्न उच्च तहका कर्मचारी, राजनितिज्ञ, व्यापारी देखि लिएर विभिन्न संस्थाहरूमा आवद् भएकाहरु त्यस दिन पैदल यात्रामा सहभागी हुने गर्दछन् ।

- ✓ नमस्ते झरना देखि जिमि गाउ
- ✓ धरान देखि साँगुरीगढी हुदै केदी

७.२ विद्युत तथा बैकल्पिक ऊर्जा

७.२.१ परिवारमा खाना पकाउन प्रयोग गरिने मुख्य इन्धन

घरधुरी सर्वेक्षण अनुसार ७९% घरधुरीले खाना पकाउन दाउराको प्रयोग गरेको देखिन्छ । त्यस्तै गरी करिब १८% घरधुरीले एल.पी.र्यासको प्रयोग गरेको देखिन्छ । सर्वेक्षण अनुसार बायोर्यास प्रयोग गर्ने घरधुरी एउटा पनि देखिएको छैन । अझ पनि केहि मात्रमा जनसंख्याले मट्टीतेल प्रयोग गर्दै आएको देखिन्छ । तालिकामा परिवारमा खाना पकाउन प्रयोग गरिने मुख्य इन्धनको स्रोत प्रस्तुत गरिएको छ ।

खाना पकाउन प्रयोग गर्ने मुख्य इन्धन/ वडा	१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	जम्मा	प्रतिशत
काठ/दाउरा	२०६	२०९	३७	३८९	४८	३२१	२८३	४६०	३५३	३२५	३४०९	७९%
एल.पी.र्यास	१६४	१०४	३८	२०	११	२०८	११८	३	१२७	३	७९६	१८%
बायोर्यास	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	१	०%
विद्युत	०	०	१	०	०	१	०	०	५	०	७	०%
मट्टीतेल	१	०	८२	०	१	१	१	०	१७	०	१०३	२%
जम्मा	३७	३१३	४९२	४०९	४९६	५३२	४०२	४६३	५०२	३२८	४३०८	१००%

७.३ आवास तथा भवन

७.३.१ साँगुरीगढी गाउँपालिकामा रहेका घरहरूको जगको किसिम

क्र.स	जगको किसिमअनुसार	प्रतिशत
१	दुङ्गा र माटो	७३.५५
२	काठको पिलर	१२.६९
३	दुङ्गा र सिमेन्ट	११.४१
४	आर.सि.सि	०.०२
५	अन्य	०.७८

स्रोत:-साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आवधिक योजना

७.३.२ बाहिरगारो अनुसार रहेका घरहरूको विवरण

क्र.स	बाहिरगारो	प्रतिशत
१	दुङ्गा र माटोको गारो माटोको जोडाई	६५.४९
२	दुङ्गा र माटोको गारो सिमेन्टको जोडाई	१२.८१
३	बासंको संरचना	८.४९
४	काठकोसंरचना	४.७९
५	जस्तापातालेघेरिएको	८.०७
६	ईट्टाकोगारो	०.१४
७	अन्य	०.२

स्रोत:-साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आवधिक योजना

७.३.३ आवासको छाना अनुसार घरहरूको विवरण

क्र.स	आवासकोछाना अनुसार	प्रतिशत
१	कर्कट पाटा	८८.६५
२	खर	५.५५
३	आ.सि.सि	५.२३
४	काठखो फलेक	०.१८
५	दुङ्गा (स्लेट)	०.१८
६	टाइल	०.१६
७	अन्य	०.१४

स्रोत:-साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आवधिक योजना

खण्ड ८ - संस्थागत विकास तथा सुशासन

८.१ संगठनात्मक तथा मानव संशाधनको अवस्था

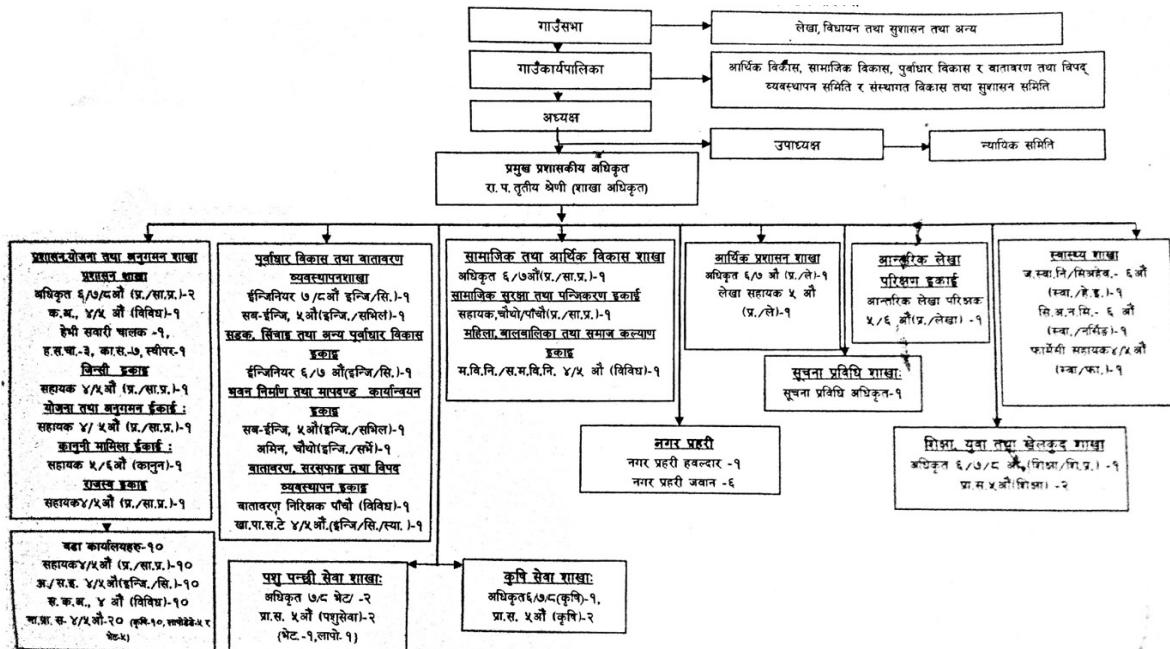
८.१.१ गाउँपालिकाका पदाधिकारीहरूको विवरण

सि.नं.	पद	बडा नं.	नाम थर	सम्पर्क नं.
१	अध्यक्ष		जितेन्द्र राई	९८५२०६९९०१
२	उपाध्यक्ष		मना राई	९८५२०६९९०२
३	बडा अध्यक्ष	१	गोविन्दलिम्बू	९८५२०७०१००
४	महिला सदस्य	१	आरत मायालिम्बू	९८१७२५२१२२
५	दलितमहिला सदस्य	१	निमलादर्जी	९८२५३५०४९२
६	सदस्य	१	इन्दिरा सुव्याखा	९८४२२४७६२६
७	सदस्य	१	नन्दियंतामाङ्ग	९८१६३७५२६३
८	बडा अध्यक्ष	२	योगेन्द्र कुमार इवाहाङ्ग	९८५२०४७८३५
९	महिला सदस्य	२	पूजनलिम्बू	९८२५३६६५२१
१०	दलितमहिला सदस्य	२	फुलमायाविश्वकर्मा	९८१५३५८३८३
११	सदस्य	२	बिनोदलिम्बू	९८२७३१९६८१
१२	सदस्य	२	डम्बर बहादुर तामाङ्ग	९८२०३५४९६५
१३	बडा अध्यक्ष	३	टेक प्रसादलिम्बू	९८०५३३८८२१
१४	महिला सदस्य	३	शान्तिलिम्बू	९८१०४७४६२७
१५	दलितमहिला सदस्य	३	सुस्माविश्वकर्मा	९८२९३३८३९३
१६	सदस्य	३	नरेतमालिम्बू	९८४२११८३९४
१७	सदस्य	३	केशर लिम्बू	९८१३५२६०८
१८	बडा अध्यक्ष	४	जीवनकुमार लिम्बू	९८१०८९०७७
१९	महिला सदस्य	४	बुढ कुमारी लिम्बू	९८११०५९००५
२०	दलितमहिला सदस्य	४	पवित्रा परियार	९८११०३२१७५
२१	सदस्य	४	पूजनलिम्बू	९८११३१८६११
२२	सदस्य	४	भिमराजलिम्बू	९८०७३८१७४१
२३	बडा अध्यक्ष	५	खडग बहादुर लिम्बू	९८११०१२४२४
२४	महिला सदस्य	५	गगालिम्बू	९८२४३३४७९५
२५	दलितमहिला सदस्य	५	प्रतिक्षाविक.	९८१७३४०२३६
२६	सदस्य	५	दिपक मगर	९८१६३३१५०८
२७	सदस्य	५	सुखराजलिम्बू	९८०५३१७०२५
२८	बडा अध्यक्ष	६	यम प्रकाश मगर	९८१५३२६७७१
२९	महिला सदस्य	६	शान्तिमाया राई	९८४२१४२१०२
३०	दलितमहिला सदस्य	६	धनमायाविश्वकर्मा	९८२६३०१०४३
३१	सदस्य	६	सुशिलकुमार मगर	९८११००३६८४
३२	सदस्य	६	शेरेश कुमार राई	९८१४३२८१४४
३३	बडा अध्यक्ष	७	पूर्ण प्रसाद राई	९८००९२६९२८
३४	महिला सदस्य	७	पूर्णिमाया राई	९८१२३३७२१८
३५	दलितमहिला सदस्य	७	कमारी विश्वकर्मा	९८००९७३१२८
३६	सदस्य	७	खडग बहादुर राई	९८४२१११०८६
३७	सदस्य	७	आई ध्वज राई	९८२७०१८४५३
३८	बडा अध्यक्ष	८	हृदय नारायण प्रसाद राई	९८१०५६६७४०
३९	महिला सदस्य	८	उर्मिला राई	९८११३४७९७८
४०	दलितमहिला सदस्य	८	मिठीमाया सार्की	९८०४३५०९७४
४१	सदस्य	८	विणु प्रसाद राई	९८०४३१४६२४
४२	सदस्य	८	पंचबहादुर विश्वकर्मा	९८२३१३३२०५
४३	बडा अध्यक्ष	९	जितबहादुर राई	९८४२१४९९७४
४४	महिला सदस्य	९	ज्योती राई	९८२५३२७२२६

सि.नं.	पद	बडा नं.	नाम थर	सम्पर्क नं.
४५	दलितमहिला सदस्य	१	चन्द्रमायावि.क.	९८०७३३८९५२
४६	सदस्य	१	रामभक्त राई	९८११३९९८५६
४७	सदस्य	१	देव राज राई	९८४५४२९९३१
४८	बडा अध्यक्ष	१०	एक बहादुर राई	९७४४३२५३६०

स्रोतः- साँगरीगढी गाउँपालिका

द.१.२ साँगुरीगढी गाउँपालिका, धनकुटा, गाउँ कार्यालयको प्रस्तावित संगठन संरचना

स्रोतः- साँगरीगढी गाउँपालिका

८.१.३ गाउँपालिका कार्यालयमा हाल कार्यरत कर्मचारीहरूको विवरण

गाउँपालिकाद्वारा सेवा, सुविधा प्रदान गर्नका लागि विभिन्न पदमा कार्यरत कर्मचारीहरू, र कार्यरत पद सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ ।

कार्यालय तर्फ:-

क्र.स	पद	तह वा श्रेणी	सेवा	समूह	उपसमूह	मोजुदा दरवन्दी	प्रस्तावित दरवन्दी		कुल कायम हुने दरवन्दी	कैफियत
							थप	घट		
१	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	रा.प.तृतीय	प्रशासन	सा.प्र		१			१	
२	इन्जिनियर	६/७/८ औ	इन्ज.	सिभिल		१	१		२	
३	अधिकृत	६/७/८ औ	शिक्षा	शि.प्र		१			१	
४	अधिकृत	६/७/८ औ	प्रशासन	लेखा		१			१	
५	अधिकृत	६/७/८ औ	प्रशासन	सा.प्र		२	१		३	
६	सूचना प्रविधि अधिकृत	६/७ औ	विविध			०	१		१	
७	आन्तरिक लेखापरीक्षण	५ औ	प्रशासन	लेखा		१			१	
८	सहायक	५ औ	प्रशासन	सा.प्र		४			४	
९	कम्प्यूटर अपरेटर	५ औ	विविध			१			१	
१०	वातावरण निरक्षण	५ औ	विविध			०	१		१	
११	लेखा सहायक	५ औ	प्रशासन	सा.प्र		१			१	
१२	प्रा.स	५ औ	शिक्षा	शि.प्र		१	१		२	
१३	ज.स्वा.नि/सि अहेव/हे.अ	६ औ	स्वास्थ्य	हे.ई		१			१	
१४	सि/अनमि	६ औ	स्वास्थ्य	नर्सिङ		०	१		१	
१५	सहायक	५/६ औ	न्याय	कानून		०	१		१	
१६	फार्मेशी सहायक	४/५ औ	स्वास्थ्य	फार्मेशी		०	१		१	
१७	सब-इन्जिनियर	५ औ	इन्ज.	सिभिल		१	१		२	
१८	अ.सब.इन्जिनियर	चौथो	इन्ज.	सिभिल		१		१	०	
१९	स.महिला विकास निरक्षक	चौथो	विविध			१			१	
२०	खा.पा.स.टे	चौथो/पाचौ	इन्ज.	सिभिल	स्यानीटरी	१			१	
२१	अमिन	चौथो	इन्ज.	सर्भे		०	१		१	
२२	हेमी सवारी चालक					०	१		१	करार

२३	हलुका सवारी चालक						०	३		३	करार
२४	कार्यालय सहयोगी						०	७		७	करार
२५	स्वीपर							१		१	करार
कार्यालय तर्फ जम्मा							१९	२२	१	४०	

स्रोत:- साँगुरीगढ़ी गाउँपालिका

वडा कार्यालय तर्फ (१० वटा)

क्र.स	पद	तह वा श्रेनी	सेवा	समूह	उपसमूह	मोजुदा दरवन्दी	प्रस्तावित दरवन्दी		कुल कायम हुने दरवन्दी	कैफियत
							थप	घट		
१	सहायक	४/५ औं	प्रशासन	सा.प्र		१०			१०	
२	अ.सव-इन्जिनियर	४/५ औं	इन्ज.	सिमिल		१०			१०	
३	सहायक क.अपरेटर	चौथो	विविध				१०		१०	
४	ना.प्रा.स	चौथो	कृषि	कृषि			१०		१०	
५	ना.प्रा.स	चौथो	कृषि	लापोडेड र भेड			१०		१०	
६	कार्यालय सहयोगी	श्रेणी विहिन					१०		१०	
वडा कार्यालय तर्फ जम्मा							२०	४२		६०
कुल जम्मा							३९	६०	१	१००

स्रोत:- साँगुरीगढ़ी गाउँपालिका

कृषि शाका तर्फ:-

क्र.स	पद	तह वा श्रेनी	सेवा	समूह	उपसमूह	मोजुदा दरवन्दी	प्रस्तावित दरवन्दी		कुल कायम हुने दरवन्दी	कैफियत
							थप	घट		
१	कृषि अधिकृत	७/८ औं	कृषि	कृषि		१			१	
२	पशु विकास अधिकृत	७/८ औं	कृषि	भेटेनरी		१	१		२	
३	प्रा.स	५ औं	कृषि	कृषि		२			२	
४	प्रा.स	५ औं	कृषि	भेटेनरी		१			१	
५	प्रा.स	५ औं	कृषि	लपोडेड		२		१	१	
६	ना.प्रा.स	५ औं	कृषि	कृषि		१		१	०	

७	ना.प्रा.स	४ औं	कृषि	भेटेनरी			२		२	०
८	ना.प्रा.स	४ औं	कृषि	लपोडेडे			२		२	०
	जम्मा						१२	१	७	७
	कुल जम्मा						५१	६१	८	१०७

स्रोत:- साँगुरीगढ़ी गाउँपालिका

नगर प्रहरी तर्फः-

क्र.स	पद	तह वा श्रेनी	सेवा	समूह	उपसमूह	मोजुदा दरवन्दी	प्रस्तावित दरवन्दी		कुल कायम हुने दरवन्दी	कैफियत
							थप	घट		
१	नगर प्रहरी हवलदार	श्रेणी विहिन					१		१	करार
२	नगर प्रहरी जवान	श्रेणी विहिन					६		६	करार
	जम्मा						७		७	

स्रोत:- साँगुरीगढ़ी गाउँपालिका

८.१.४ साँगुरीगढी गाउँपालिका अन्तर्गत नागरीकलाई सेवा सुविधा पुराउदै आएका संस्थाहरुको विवरण:-

- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिका गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
- ✓ बडा नं. १ देखि १० सम्मका १० बडा बडा कार्यालय
- ✓ सब-डिभिजन बन कार्यालय
- ✓ इलाका प्रहरी कार्यालय
- ✓ इलाका हुलाक
- ✓ अतिरिक्त प्रहरी चौकी (ओखे, डाँडाबजार)
- ✓ भीम दल गण
- ✓ सशस्त्र प्रहरी मुलघाट
- ✓ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र (डाँडाबजार)
- ✓ स्वास्थ्य केन्द्र (भेडेटार, गोलखाडी, खुडी, आहाले, वुढीमोरड, खुवाफुक र फाकिसव)
- ✓ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र (भार्ताड)

८.१.५ गाउँपालिकाले हाल सम्म निर्माण गरेका ऐन नियम तथा कार्य विधिहरु

- ✓ आर्थिक ऐन, २०७९
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको विनियोजन विधेयक, २०७८
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आ.व. २०७८-७९ को निति तथा कार्यक्रम
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाबाट आ.व. २०७९-८० को वार्षिक योजना तर्जुमाका लागि विषयगत शाखा तथा बडा कार्यालयहरूलाई उपलब्ध गराईएको मार्गदर्शन, २०७९
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको स्थानीय संघ संस्था दर्ता तथा नवीकरण ऐन, २०७६
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको वातावरण तथा प्राकृतिक स्रोत संरक्षण ऐन, २०७६
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको शिक्षा ऐन, २०७६ लाई संसोधन गर्न बनेको ऐन, २०७६
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको जलश्रोत ऐन, २०७६
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको गाँउ विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७६
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको खेलकुद विकास ऐन, २०७६
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको कृषि व्यवसाय प्रवर्द्धन ऐन, २०७६
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको विनियोजन ऐन, २०७७
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७
- ✓ शिक्षा ऐन, २०७६
- ✓ अपाङ्गता भएका व्यक्तिको इरिचयपत्र वितरण कार्यविधि, २०७६
- ✓ विनियोजन ऐन, २०७६
- ✓ विपन्न नागरिक औषधि उपचार कोष निर्देशिका, २०७५
- ✓ स्थानीय तहमा करारमा जनशक्ति व्यवस्थापन गर्ने सम्बन्धी नमूना कार्यविधि, २०७५
- ✓ स्थानीय तह सहकारी ऐन, २०७५
- ✓ स्थानीय राजपत्र प्रकाशन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि नियमन गर्ने ऐन, २०७५
- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिका कार्यालयमा कार्यालय सहयोगी करार सेवामा चनौट ग्रने सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- ✓ न्यायिक समितिले उजुरीको कारवाही किनार गर्दा अपनाउनुपर्ने कार्यविधिका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०७५

- ✓ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको उपभोक्ता समिति गठन, परिचालन तथा व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यविधि, २०७५
- ✓ आर्थिक ऐन, २०७५
- ✓ विनियोजन ऐन, २०७५
- ✓ बस्ती विकास, शहरी योजना तथा भवन निर्माण सम्बन्धी आधारभूत मार्गदर्शन, २०७२
- ✓ पदाधिकारी आचार संहिता, २०७४
- ✓ गाउँ कार्यपालिका निर्णय वा आदेश र अधिकारपत्रको प्रमाणीखरण नियमावली, २०७४
- ✓ गाउँपालिका (कार्य विभाजन) नियमावली, २०७४
- ✓ गाउँपालिकाका कार्य सम्पादन नियमावली, २०७४
- ✓ गाउँ कार्यपालिका बैठक सञ्चालन कार्यविधि, २०७४

स्रोत: साँगुरीगढी गाउँपालिका

;८.१.६ साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आय र व्यय

यस गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा सङ्घीय सरकारबाट वित्तिय समानीकरण अनुदान, शसर्त अनुदान, विशेष अनुदान र सम्पुरक अनुदान गरेर कुल रु ३०,१६,१७७.१७ प्राप्त होको देखिन्छ भने सोहि आर्थिक वर्षमा प्रदेश सरकारबाट वित्तिय समानीकरण, शसर्त, विशेष र सम्पुरक अनुदान वापत रु. १,१५,१२,०००.०० प्राप्त गरेको देखिन्छ । साँगुरीगढी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७।७८ को यथार्थ वार्षिक आय रु ३६,८६,१८७.१४७.७८ आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को यथार्थ वार्षिक आय रु ३८,३१,९७,५७४.५४ र आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा कुल आय ६.६५ प्रतिशतले बढेको देखिन्छ भने आर्थिक वर्ष २०७८।७९ बाट आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा कुल आय १२.४४ प्रतिशतले बढ्ने अनुमान गरिएको छ । साँगुरीगढी गाउँपालिकाबाट प्राप्त तथ्याङ्को आधारमा गाउँपालिकाको अन्तिम ३ आ.व (२०७७।७८-२०७९।८०) को आय र व्ययको अवस्था बारे तलको तालिहरूमा प्रस्तुत गरिएको छ ।

सि.न	शिर्षक	आ.व२०७७।७८ यथार्थ आय	आ.व२०७७।७८ यथार्थ आय	आ.व२०७७।७८ यथार्थ आय
१	बावयअनुदान	३२११४९.१८	३४३५६९.७३	२५५२९०.२
१.१	सङ्घीयसरकार	३०१६३७.१८	३१०३१४.७५	२४२०६४.९५
१.१.१	समानीकरणअनुदान	९३१००	९६३००	७८४५०
१.१.२	शसर्तअनुदान चालु	२०८५३७.१८	१९८९५४.०८	१५१८५६.६३
१.१.३	विशेषअनुदान पुर्जिगत			११७५८.३३
१.१.४	विशेषअनुदान चालु		७५९८.६९	
१.१.५	सम्पुरकअनुदान चालु		७४६९.९८	
१.२	प्रदेशसरकार	१९५१२	३३२५४.९८	१३२२५.२५
१.२.१	समानीकरणअनुदान	६९८६	१००९६	२७८३.५
१.२.२	शसर्तअनुदान चालु	२५२६	१२४५३.२३	१५५०
१.२.३	विशेषअनुदान चालु		४१५७.९	
१.२.४	सम्पुरकअनुदान चालु	१००००	६५४८.६४	८८९९.७५
२	राजस्वबाँडफाँड	८८७९.१३		५४३६.९८
२.१	विज्ञापनकर			६०
२.२	बाँडफाँडभई प्राप्त हुने दहतर बहतर शुल्क	८८७९.१३		५३७६.९८
३	आन्तरिकराजस्व	७१०८७.७९	८८९७४.६५	१०४५६२.८९
	कर राजस्व	६६४०५.८२	७७१८३.३२	९३६५६.९९
३.१	एकीकृतसम्पति कर	३६३.५८	३८१.५५	४८४

३.२	भूमि कर वामालपोत	३३७.८९	५३७.२	१२१
३.३	घरजगरारजिष्ट्रेशन दस्तुर	६७४.९५	१११५.७१	१०७८.८४
३.४	घरबहाल कर	४३५.९४	३२४.७६	३६३
३.५	बाँडफाँडभई प्राप्त हुने मूल्य अभिवृद्धि कर	६०३९६	५२७२९.६९	८६३४६
३.६	बाँडफाँडभई प्राप्त हुने अन्तः शुल्क कर		१७०७७.५१	
३.७	बाँडफाँडभई प्राप्त हुने सवारी साधन कर	३९८९.५२	३९२०.०८	४९९४.९५
३.८	बाँडफाँडभई प्राप्त हुने सवारी विज्ञापन कर			६०
३.९	व्यवसायलेभुक्तानी गर्ने	२०८.०२	२१६.८	२१०
३.१०	व्यवसायबाहेक अन्यले भुक्तानी गर्ने			९३६५६.९९
३.११	अन्य कर	०.७४		
	गैर करराजस्व	४६८९.९४	११७९९.३३	१०९०५.९
३.१२	बाँडफाँडभई प्राप्त हुने खानी तथा खनिज सम्बन्धी रोयल्टी	१०७.०२		
३.१३	बाँडफाँडभई प्राप्त दहत्तर बहत्तरको विक्रिवाट प्राप्त हुने आय		६९३०.७३	५०००
३.१४	अन्य सेवाशुल्क तथा विक्रि	१६६९.६५	२१८९.३५	२२३५
३.१५	पार्किङशुल्क		३८०.७	६६५.५
३.१६	नक्सा पासदस्तुर	१७३.९८	१०५.९२	१२१
३.१७	सिफारिसदस्तुर	६२०.७८	८६९.९१	६०५
३.१८	नाताप्रमाणित दस्तुर	३८.८५	८०.०३	४८.४
३.१९	अन्यदस्तुर	१५६.६६	३९९.८५	२००
३.२०	अन्यक्षेत्रको आय			५००
३.२१	प्रशासकिनदण्ड, जरिवाना र जफत	२६१.५	५८०	२००
३.२२	चालुहस्तान्तरण			
३.२३	अन्यराजस्व	१६५३.५३	२५४.४	१३३१
४	वित्तीयसम्पति तथा दायित्व	७६३१७.९४	७८९२२.९५	२१८८२३.०२
४.१	नगद			
४.२	बैंकमौज्दात	७६३१७.९४	७८९२२.९५	२१८८२३.०२
	जम्मा	४७७४३४.०४	५११४६६.५३	५८४११३.०९
	वृद्धि दर		६.६५%	१२.४४%

स्रोत:- साँगुरीगढी गाउँपालिका

साँगुरीगढी गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०७७।७८ मा कुल आयको रु ३६,८३,१८,१४७८७८ (८२.१५ प्रतिशत) खर्च गरेको देखिन्छ । त्यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा रु ३८,३१,९७,५७४.५४ (७७.०९ प्रतिशत) खर्च भएको छ भने आर्थिक वर्ष २०७९।८० मा रु ५५,०९,५२,८९० खर्च हुने अनुमान गरिएको छ । उपलब्ध आ.व २०७७।७८ को व्ययलाई हेर्दा कुल व्ययको रु २९,९०,३३,१७७.९७ (५७.३० प्रतिशत) शास्त्र अनुदान रहेको देकीन्छ । रु ७,६३,१७,९३८.९५ (१७.४४ प्रतिशत) भने खर्च गर्न नसकेर बैंक मौज्दातको रूपमा हरेको छ । सोही गरि गत आ.व २०७८।७९ मा कुल व्ययको शास्त्र अनुदान ४९.५० प्रतिशत भएको छ भने बाँकी बैंक मौज्दात १९.२४ प्रतिशत रहेको छ ।

क्र.सं	शिर्षक	आ.व२०७७।७ ८ यथार्थ व्यय	आ.व२०७८।७ ९ यथार्थ व्यय	आ.व२०७९।८ ० अनुमानित व्यय
	सञ्चितकोषबाट भएको खर्च भुक्तानी (शास्त्र अनुदान समेत)			
१	पारिश्रमितवा सुविधा	१६९१०२.५७	१२२४७२.३३	३४४३२.६२
१.१	कर्मचारीकोसामाजिक सुरक्षा खर्च	१०००	७००	२४७०.७५
१.२	सेवा महशुल	९२५.९१	१३०४.४६	५२०.८७
१.३	पूँजीगतसम्पतिको सञ्चालन र सम्मार खर्च	२७७१.७३	२९५७.१४	३०७२.८१
१.४	कार्यालयसामान तथा सेवाहरू	६९२३.६५	९६९८.८४	३५८९.३५
१.५	सेवा तथापरामर्श खर्च	१२६६२.२२	४५६६.६५	१६८८८.३२
१.६	कार्यक्रमसम्बन्धी खर्चहरू	३८६७१.७१	६२७९०.९४	२३२०८.९२
१.७	अनुगमनसूल्याङ्कनर भ्रमण खर्च	१७६६.४५	३०९८.५६	१५३२.७५
१.८	विविध खर्च	३५८६.९	१३३८३.७७	१७७४.२५
१.९	अन्यसहायता	५४७.७७	११०९२.२२	१७०.३६
१.११	अन्य तहकासरकारहरूलाई अनुदान	१००	०	८८३४९.५३
१.१२	सामाजिकसेवा अनुदान	३०६९८.५८	०	
१.१३	सामाजिकसुरक्षा	१७८९.५७	६६६९.५४	
१.१४	सामाजिकसहायता	३१९३.७	५६९२.९९	१४२९.६
१.१५	सम्पतिसम्बन्धी खर्च	२०२.५	६९५.४	१२६.७५
१.१६	स्थिरसम्पति प्राप्ति खर्च	९४४५५.६९	१३१४९६.५२	२९७३२.७५
१.१७	फिराखिर्च		१७२५९.४३	२.५
१.१८	भैपरी आउनेचालु खर्च	.०	०	०
१.१९	मौज्दातसामानहरू	.०	०	०
	जम्मा	३६८३९८.९५	३९३७९०.७९	२०७३०९.३३

स्रोत:-साँगुरीगढी गाउँपालिका